

Poštnina plačana v gotovini.

1940

*Večisti list
D. 11. 1940.*

CENA:

v državi

8'- din.

za inozemstvo

10'- din.

2129/34

N 8544/1959

NAZNANILO.

Naznanjam cenj. občinstvi, da sam poveksao svojo

krojaško delavnico za žensko i moško konfekcijo

Delavnico sam si preuredo po svojo mogočnosti, da de odgovarjala na samo modernim izdelkom, nego tuc nizkim cenam. — Po svojoj dugo letnoj praksi sam vpelao dobro znano

damsko konfekcijo.

V zalogi mam veliko zbirc gotovi damski i dekliski kaputov po najnovješoj izberji. Na želo napravim tucdi po meri i po izbrani si modelaj.

Cenj. občinstvi se priporača:

KUKEL KAROL

krojač

M. SOBOTA

Cerkvena ul. 3. - (Nasproti sodišču)

Hahn Pavel

*se priporača osem
cenjenim trgovcom.*

**MURSKA
SOBOTA**

**Kolodvorska
ulica štev. 1.**

**Trgovina
z manufak-
turov, krat-
kim i plete-
nim blagom
na debelo.**

Fister Anton **Beltinci**

priporača cenjenomi občinstvi veliko izbirc manufakturnoga blaga, svile, vse vrste platna, oblek itd. po najnižjih cenaj.

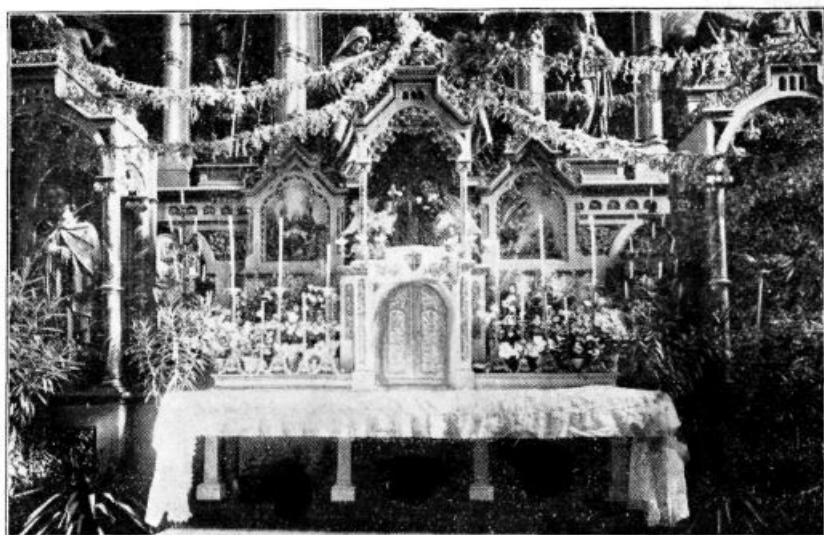
KALENDAR

SRCA JEZUŠOVOGA

ZA PRESTODNO LETO

1940

XXXVII. LETNIK

CENA:

v državi 8⁻ Din. za inozemstvo 10⁻ Din.

Za Naročnike Marijinoga Lista je brezplačen, če so Marijin List plačali za leto 1939, i če do naročniki na njega leta 1940. pa plačajo pol naročnine naprej. Naročniki samo Novin ga dobijo za 4 Din na upravi v Črensovcih, po pošti za 5 Din, če so naročnino Novin že poravnali.

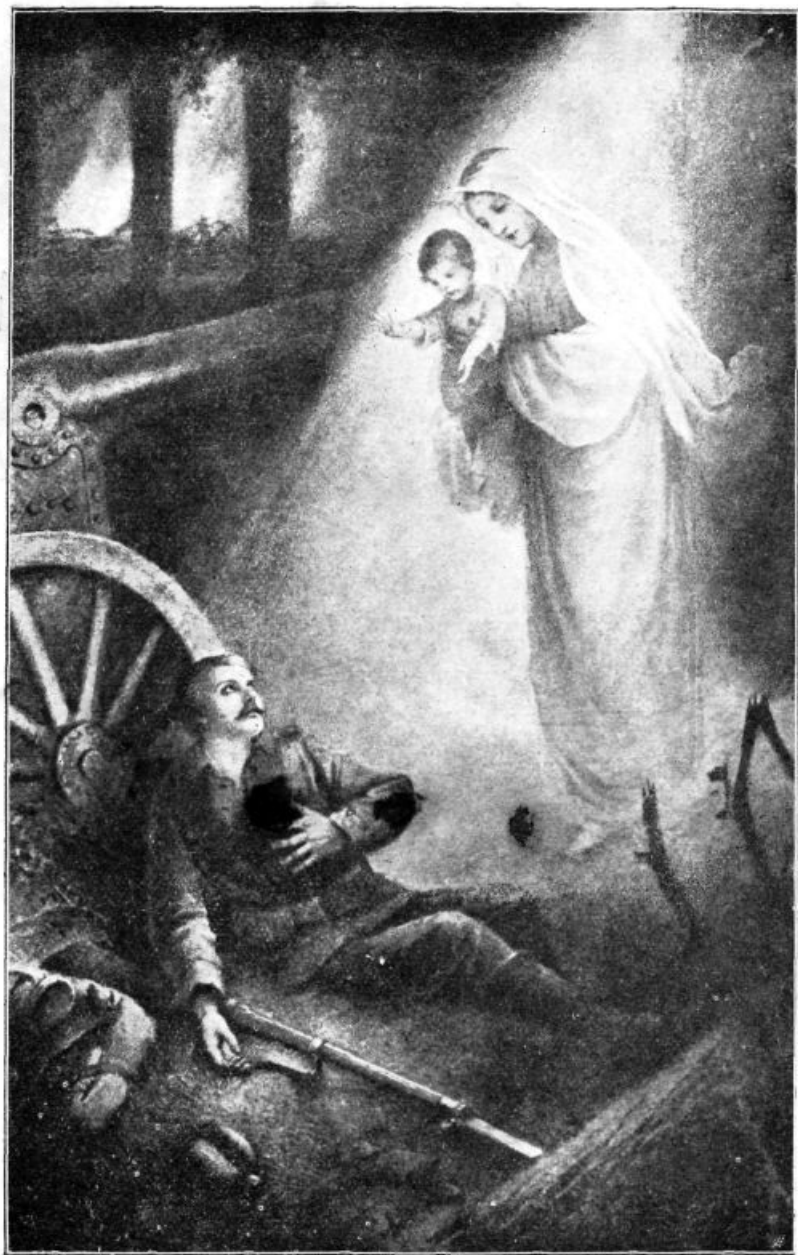
Izdaja ga Marijin List v Črensovcih.

Urednik: KLEKL JOŽEF, duhovnik,
v Črensovcih — Slovenska Krajina.

Tiskarna Balkányi Ernsta v Dolnji Lendavi - Lastnik Balkányi Aleks.

Valen Bojic D 8546 1959

Na bojišči v strašnoj sili
vojnika na srce stisni
o Marija!

Nema nikoga na sveti...
V večno srečo njemi sveti
o Marija!

PRESTOPNO LETO 1940

ma 366 dni; začne se s ponedelkom, konča s torcom.

Začetek leta 1940.

Občno i državno leto se začne na Novo leto 1. januara.
Cerkveno leto se začne na prvo adventsko nedelo 1. decembra.

Začetek letnih časov:

Sprotoletje: 20. marca, 19 v. 24 min.
Leto: 21. junija, 14 v. 37 min.
Jesen: 23. sept., 5 v. 36 min.
Zima: 22. dec., 0 v. 55 min.

Znamenja za post:

- * ne smemo jesti meso,
- † smemo se do sitoga najesti samo ednok, meso lejko uživamo,
- †† oster post: samo ednok do sitoga, brez mesa.

Kvatre:

Sprotolešnje 14., 16. i 17. februara.
Letne 15., 17. i 18. maja,
Jesenske 18., 20. i 21. septembra,
Zimske 18., 20. i 21. decembra.

Spremenlivi svetki:

Ime Jezušovo 2. januara,
Sv. Družina 7. januara,
Prva predpostna 21. januara,
Pepelnica 7. februara,
Žalostna Mati boža 15. marca,
Vüzem 24. marca,
Varstvo sv. Jožefa 10. aprila,
Križov tjeđen 29., 30. aprila i 1. maja,
Zastoplenje ali Vnebohod 2. maja,
Risali 12. maja,
Sv. Trojstvo 19. maja,
Telovo 23. maja,
Srce Jezušovo 31. maja,
Angelska nedela 1. septembra,
Rožnovenska nedela 6. oktobra,
Misijonska nedela 20. oktobra,
Kristuš krao 27. oktobra,
Zahvalna nedela 3. novembra,
Izseljenska nedela 24. novembra,
Prva adventska 1. decembra,
Svečnica, Oznanenje Marijino, vüzemski i risaoski pondelek, rojstvo Marijino i sv. Štefan neso več cerkveno zapovedani svetki.

Znamenja za mesečne spremembe:

Mlad
Pun

Prvi krajec
Zadnji krajec

Mraki sunca i meseca:

Leta 1940, mrakne sunce dvakrat, mesec niednok. Pri nas ne bo viden ni eden mrak.

Obročasti sunčni mrak bo 7. aprila. Viden bo v Severnoj i Srednoj Ameriki pa v Tihom Oceani.

Popuni sunčni mrak bo 1. oktobra. Viden bo v Južnoj Ameriki, v Atlantskom Oceani i Južnoj Afriki. V vsoj Ameriki, v Indijskom Oceani, v Indiji i Vshodnoj Aziji bodo lahko opazovali prehod zvezde Merkura prek sunčne oble. To se bo zgodilo med 11. i 12. novembrom, gda bo prinas noč.

Januar

Sečen

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Imeni Jezušovomi.

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

Dete dobi ime Jezuš. (Lk. 2, 21.)

1	Ponedelek	Novo leto. Obrezav. Gospodovo	7 51	16 16
2	Tork	Ime Jezušovo	7 51	16 17
3	Sreda	Tit, pūsp., Angela Folijan. dev.	7 51	16 18
4	Četrtek	Genovefa, dev., Anter, papa	7 51	16 19
5	Petek	* Telesfor, muč.	7 5	16 20
6	Sobota	Sv. Trije Krali	7 50	16 21

Dvanajstletni Jezuš v cerkvi. (Lk. 2, 42—52.)

7	Nedela	1. po Treh Kralih. Sv. Drūžina	7 50	16 22
8	Ponedelek	Severin, apat	7 50	16 23
9	Tork	Julijan, muč., Bazilisa	7 49	16 24
10	Sreda	Viljem, pūspek	7 49	16 26
11	Četrtek	Pavlin, oglejski pūsp.; Higín, papa	7 49	16 27
12	Petek	* Alfret, apat	7 48	16 28
13	Sobota	Veronika Mil., Juta	7 48	16 30

Svadba v Kani Galilejskoj. (Jan. 2, 1—11.)

14	Nedela	2. po Treh Kral. Feliks Nol.; Hil.	7 47	16 31
15	Ponedelek	Pavel, pūšč.; Maver, apat	7 46	16 33
16	Tork	Marcel, papa; Bernard, muč.	7 45	16 34
17	Sreda	Anton, pūšč.; Marijan	7 45	16 36
18	Četrtek	Sv. Petra stol v Rimi; Priska	7 44	16 37
19	Petek	* Marij i tov., muč.	7 43	16 33
20	Sobota	Fabijan i Sebeščan, muč.	7 43	16 40

Delavci v gorica. (Mt. 20, 1—16.)

21	Nedela	1. predp. (Septuagesima) Neža, d.	7 42	16 41
22	Ponedelek	Vincencij i Anastazij, muč.	7 41	16 43
23	Tork	Zaročenje Marija dev., Rajmund	7 40	16 45
24	Sreda	Timotej, pūsp., Eugenij, muč.	7 39	16 46
25	Četrtek	Spreobrnjenje Pavla	7 38	16 48
26	Petek	* Polikarp, pūsp., Pavla, dov.	7 37	16 50
27	Sobota	Janoš Zlatovūsti, cerkv. vuč.	7 36	16 51

Od sejāča i semena. (Lk. 8, 4—15.)

28	Nedela	2. predp. Roger, Egidij i Odorik	7 34	16 53
29	Ponedelek	Francišek Saleski, cerkv. vuč.	7 33	16 54
30	Tork	Martina, dev. i muč.	7 32	16 56
31	Sreda	Peter Nol.; Marcela	7 31	16 57

Je januara mokrilo,
pole de slabo rodilo.

Vreme :

do 15. nestanovitno,
oblačno, sneg, od
18—31. veter, jasno,
mrzlo.

Februar

S Ů Ť E C

Ma 29 dni

Posvečeni sv. Držžini.

Sunčni
vzhod / zahod

Zapisnik

1 Četrtek	Ignacij muč., Brigita	7 30	16 59
2 Petek	* Svečnica. Darüvanie Gospodovo	7 29	17 01
3 Sobota	Balaž, püsp. i muč.; Oskar	7 28	17 03

Jezuš ozdravi slepca. (Lk. 18, 31—43.)

4 Nedela	3. predp. Andrej Korsini, püšpek	7 26	17 04
5 Ponedelek	26 japonskih muč.; Agata d. i m.	7 25	17 06
6 Tork	Fairčšek, Doroteja, dev.; Amand, p.	7 23	17 07
7 Sreda	†† Pepelnica, Romuald, apat	7 21	17 08
8 Četrtek	† Janoš Mataj	7 20	17 10
9 Petek	†† Apolonij, muč. ☾ 8'45	7 18	17 11
10 Sobota	† Skolastika, dev.; Sotera, muč.	7 17	17 13

Hüdi düh sküšava Jezuša. (Mt. 4, 1—11.)

11 Nedela	1. postna. Lorška Matü boža	7 16	17 15
12 Ponedelek	† 7 sv. ustanov. reda servitov	7 15	17 17
13 Tork	† Katarina Ričij; Gregorij II. papa	7 13	17 18
14 Sreda	† Valentin muč.; Ivana V.	7 11	17 20
15 Četrtek	† Faustin, muč.; Jordan, sp.	7 09	17 21
16 Petek	†† Onezim püšpek. ☾ 13.55	7 08	17 23
17 Sobota	† Francišek Klet., muč.; Gregor X.	7 06	17 25

Jezuš se na gori spremeni. (Mt. 17, 1—9.)

18 Nedela	2. postna. Šimeon, p.; Flavijan, m.	7 04	17 26
19 Ponedelek	† Konrad, püšč.; Julijan, muč.	7 02	17 28
20 Tork	† Sadot, püsp. i tovariši muč.	7 00	17 29
21 Sreda	† Feliks, püšpek; Irena, dev.	6 59	17 31
22 Četrtek	† Sv. Petra stol v Antijehiji	6 57	17 33
23 Petek	†† Peter Dam., cerkv. vuč. ☾ 13'55	6 55	17 34
24 Sobota	† Vigilija, apoštola; Matjaša	6 53	17 36

Jezuš prežene šatana. (Lk. 11, 14—28.)

25 Nedela	3. postna. Matjaš, ap.; Sergij, muč.	6 51	17 37
26 Ponedelek	† Valburga, dev.; Feliks II., p.	6 49	17 38
27 Tork	† Matilda, dev.; Viktor	6 48	17 40
28 Sreda	† Gabriel od Žal. M. B.	6 46	17 41
29 Četrtek	† Roman, apat; Antonija Flor.	6 45	17 42

Zemla de v leti malo pila, če je v süsi preveč vlage dobila.

Vreme:

vetrovno, oblačno, 5. sneg, od 5—14. mrzlo, veter, sneg, do konca spremelivo.

Marc

Mali Traven

Ma 31 dni

Posvečeni sv. Jožefi.

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1 Petek	†† Albin, pūsp.; Antonina	☾ 3:55	6 44	17 49
2 Sobota	† Simplicij, papa; Neža		6 42	17 44

Jezus nasili pet jezero možov. (Jan. 6, 1—15.)

3 Nedela	4. posna. Kunigunda, carica; Marin		6 40	17 46
4 Ponedlek	† Kazimir, spozn.; Lucij, papā		6 38	17 47
5 Tork	† Janoš od Križa, spozn.		6 36	17 49
6 Sreda	† Perpetua i Felicita, muč.		6 34	17 51
7 Četrtek	† Tomaž Akvinski, cerkveni vuč.		6 32	17 52
8 Petek	†† Janoš od Boga, sp.; Julijan		6 30	17 54
9 Sobota	† Frančiška Rimska	☼ 3:23	6 28	17 56

Židovje ščejo Jezusa kamenjati. (Jan. 8, 46—59.)

10 Nedela	5. Tiha. 40 mučenikov; Makarij, p.		6 26	17 57
11 Ponedlek	† Solronij, pūšpek; Krištof Mil.		6 24	17 59
12 Tork	† Gregor Veliki, papa		6 22	18 00
13 Sreda	† Teodora, muč.; Kristina		6 20	18 02
14 Četrtek	† Matilda, kralica; Pavlina		6 18	18 03
15 Petek	†† Žalostna M. b., Klemen Dv.		6 16	18 05
16 Sobota	† Hilarij i Pacijan; Hervard		6 13	18 06

Jezus jaše v Jeruzalem. (Mat. 21, 1—9.)

17 Nedela	Cvetna. Jedert, d.; Patrik, pūsp.	☽ 4:25	6 11	18 08
18 Ponedlek	† Ciril Jeruzalemski, c. vuč.		6 09	18 09
19 Tork	† Jožef, zaročnik Dev. Marije		6 07	18 11
20 Sreda	† Aleksandra, muč.; Janoš Parm.		6 05	18 12
21 Četrtek	† Benedikt, apat		6 03	18 14
22 Petek	†† Lea; Katarina Genovska		6 01	18 15
23 Sobota	† Jožei Or.; Pelagija	☼ 20:33	5 59	18 17

Jezus vstane od mrtvih. (Marko 16, 1—7.)

24 Nedela	Vūzem. Vstaničenje Gospodovo		5 57	18 18
25 Pondel.	Vūzemski pond. Oznanenje M. D.		5 55	18 20
26 Tork	Emanuel, muč.; Maksima, muč.		5 53	18 21
27 Sreda	Janoš Damašcan, cerkv. vuč.		5 51	18 23
28 Četrtek	Janoš Kapistran		5 49	18 24
29 Petek	* Ciril, muč., Bertold, spozn.		5 47	18 25
30 Sobota	Janoš Klimak, sp.	☾ 17:20	5 45	18 26

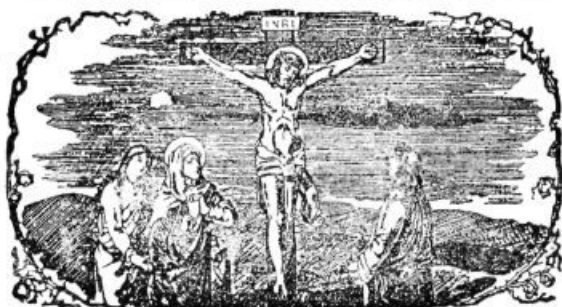
Jezus se prikaže skoz zaprtij dver. (Jan. 20, 19—31.)

31 Nedela	Bela nedela. Benjamin		5 43	18 26
------------------	------------------------------	--	------	-------

Kda se lašenek na
sunci peče, te lelo
dober pov prinese.

Vreme:

do 19. stanovitno,
jasno, mrzlo, 20. dež,
do konca nestano-
vitno.

April

Veliki Traven

Ma 30 dni

Posvečeni Mariji, Materi dobroga sveta.			Sunčni vzhod / zahod	
1 Ponedlek	Hugo, pūšp.; Venancij, pūšp. i muč.	5 41	18 21	
2 Tork	Francišek Pavl.; Leopold G.	5 39	18 31	
3 Sreda	Rihard, pūšpek; Hionija, muč.	5 37	18 32	
4 Četrtek	Izidor Sevilski, cerkv. vuč.	5 35	18 34	
5 Petek	* Vincencij Perreri; Irena, dev.	5 33	18 35	
6 Sobota	Sikst I., papa; Krescenciia	5 31	18 37	

Jezuš dober pastir. (Jan. 10, 11—16.)

7 Nedela	2. po Vüzmi. Herman Jožef, ap. ☉ 21.18	5 29	18 38	
8 Ponedlek	Albert, pūšp.; Julija Biliart	5 27	18 40	
9 Tork	Marija Kleofova	5 24	18 41	
10 Sreda	Varstvo sv. Jožefa; Ezekiel, pr.	5 23	18 43	
11 Četrtek	Leon Veliki, papa i cerkv. vučenik	5 29	18 44	
12 Petek	* Julij I., papa; Angelus	5 18	18 46	
13 Sobota	Hermenegild, muč.; Ida, devica	5 16	18 47	

Jezuš napove svoj odhod. (Jan. 16, 16—22.)

14 Nedela	3. po Vüzmi. Justin, muč.; Valer. i tov. ☾ 14.46	5 14	18 49	
15 Ponedlek	Helena, kral.; Teodor	5 12	18 50	
16 Tork	Benedikt Jožef Labre, sp.	5 11	18 52	
17 Sreda	Rudolf, muč.; Anicet, spozn.	5 09	18 53	
18 Četrtek	Apolonij, muč.; Eluterij, pūšp.	5 07	18 54	
19 Petek	* Leon IX., papa; Konrad	5 05	18 55	
20 Sobota	Neža Montepulčanska, devica	5 03	18 57	

Jezuš obeča vučenikom sv. Dūha. (Jan. 16, 5—14.)

21 Nedela	4. po Vüzmi. Anzelm, c. v.; Šimeon, p.	5 01	18 58	
22 Ponedlek	Soter i Kaj, pr. i muč. ☿ 5.37	4 59	18 59	
23 Tork	Vojteh, pūšpek; Egidij	4 57	19 01	
24 Sreda	Jūrij, muč.; Fidelis Sigmaring	4 55	19 03	
25 Četrtek	Marko, evangelist; Ermin, muč.	4 53	19 04	
26 Petek	* Mati b. dobroga sveta; Klet	4 52	19 06	
27 Sobota	Peter Kanizij, cerkv. vuč.; Hozana	4 50	19 07	

Jezuš vči od moči molitve. (Jan. 16, 23—30.)

28 Nedela	5. po Vüzmi. Pavel od Kr., sp.; Peter Š.	4 48	19 08	
29 Ponedlek	Križ. ſed. { Peter, muč. ☾ 8.49	4 46	19 10	
30 Tork	Katarina Sienska, dev.	4 44	19 11	

Zapisnik

Žito ma veliko vla-
tovje, če čezmigo-
vec lepo cvete.

Vreme :

do 5. oblačno, meg-
la, de , 6—11. ve-
trovno, jasno, 12-30.
vetrovno, oblačno,
dež.

Maj

Risaošček

Ma 31 dni

Posvečeni Majniškoj Kralici.

		Sunčni		
		vzhod	zahod	
1	Sreda	K. t. J. Filip i Jakob, Ml., ap.	4 43	19 12
2	Četrtek	Krist. vneb. (zastopl.) Atanazij	4 41	19 13
3	Petek	* Najdenje sv. Križa; Aleksander	4 39	19 14
4	Sobota	Florijan, muč.; Monika, dovica	4 38	19 16

Od svedočanstva sv. Duha. (Jan. 15, 26—16, 4.)

5	Nedela	6. po Vüzmi. Pij V., p.; Irenej, p.	4 36	19 17
6	Pondelek	Janoš Ev. pred lat. vrati; Judita	4 34	19 18
7	Tork	Stanislav, püsp. i muč. ☉ 137	4 33	19 20
8	Sreda	Prikazanje Mihala nadangela	4 31	19 21
9	Četrtek	Gregor Nacianski, cerkveni vučenic	4 30	19 23
10	Petek	* Antonin, püšpek; Job, prorok	4 28	19 24
11	Sobota	†† Frančišek Hier.; Mamert, püšpek	4 27	19 26

Od sv. Duha i od lübezni. (Jan. 14, 23—31.)

12	Nedela	Risali. Prihod sv. Duha	4 25	19 27
13	Pond.	Risalski pondelek	4 24	19 29
14	Tork	Bonifacij, muč.; Justa ☉ 1251	4 23	19 30
15	Sreda	† Izidor, kmet; Janoš de la Salle	4 21	19 31
16	Četrtek	Janoš Nepomuk; Ubald	4 20	19 32
17	Petek	†† Bruno, püšpek; Pashal Bajlonski	4 19	19 34
18	Sobota	† Erik, krao; Aleksandra, muč.	4 17	19 35

Jezuši je dana vsa oblast. (Mt. 28, 18—20.)

19	Nedela	1. po Ris. Presv. Trojst.; Peter Cel.	4 16	19 36
20	Pondelek	Bernardin Sienski	4 15	19 38
21	Tork	Andraš Bobola, muč. ☉ 1433	4 14	19 39
22	Sreda	Emil (Milan); Marjeta	4 13	19 40
23	Četrtek	Telovo. Janoš de Rossi	4 12	19 41
24	Petek	* Marija Pomočnica krščenikov	4 11	19 43
25	Sobota	Gregor VII., papa; Vrbán I., papa	4 10	19 44

Prilika od velike večerje. (Lk. 14, 16—24.)

26	Nedela	2. po Ris. Filip Nerij; Eleuterij	4 09	19 45
27	Pondelek	Beda častiljivi, cerkv. vuč.	4 08	19 46
28	Tork	Augustin, püsp.; Viljem, apat	4 07	19 47
29	Sreda	Marija Magd. Paciška ☉ 140	4 06	19 48
30	Četrtek	Ivana Orleanska, d.; Ferdinand	4 06	19 49
31	Petek	* Srce Jezušovo	4 05	19 50

Zapisnik

Risaošček moker, lvanšček pa mlačen, kmet tisto leto boš zeden pa lačen.

Vreme:

nestanovitno, deževno, 14. vetrovno, hladno, do 28. nestanovitno, dež, do konca veter, jasno.

Junij

Ivanšček

Ma 30 dni

Posvečeni presv. Srci Jezušovomi

Sunčni
vzhod zahod

1 Sobota Fortunat, spozn.; Kuno 4 05 19 51

Zapisnik

Prilika od zgublene ovce i zgubljenih peněz. (Lk. 15, 1—10.)

2 Nedela	3. po Ris.	Marcelin, muč.: Erazem	4 04	19 52
3 Ponedlek		Klotilda, kralica: Pavla, dev.	4 03	19 53
4 Tork		Kvirin, püšpek: Francišek Kar.	4 03	19 54
5 Sreda		Bonifacij, püšpek	4 02	19 55
6 Četrtek		Norbert, püšpek	4 02	19 56
7 Petek		* Robert, apat; Babtista Varani	4 01	19 56
8 Sobota		Medard, püšpek; Pacifik; Viljem	4 01	19 57

Obilni ribji lov. (Lk. 5, 1—11.)

9 Nedela	4. po Ris.	Primož i Felicijan muč.	4 00	19 58
10 Ponedlek		Margareta, kralica	4 00	19 59
11 Tork		Barnabaš, ap.: Marcijal, muč.	4 00	20 00
12 Sreda		Janoš Fak.: Leon III. papa	4 00	20 00
13 Četrtek		Anton Padovanski, spozn.	4 00	20 01
14 Petek		* Bazilij Veliki, c. vuč.: Elizej	3 59	20 01
15 Sobota		Vid, muč.; Germana, dev.	3 59	20 02

Od greha v misli i dejanji. (Mat. 5, 20—24.)

16 Nedela	5. po Ris.	Jošt, ap.: Francišek Regis	3 59	20 02
17 Ponedlek		Adolf, püšpek; Nikander, muč.	3 59	20 03
18 Tork		Elrem sirski, cerkv. vuč.	3 59	20 03
19 Sreda		Gervazij i Protazij, muč.	3 59	20 03
20 Četrtek		Silverij, papa	3 59	20 04
21 Petek		* Alojzij, spoznavalec	3 59	20 04
22 Sobota		Ahacij muč.: Pavlin Nol.	3 59	20 04

Jezuš nasiti 4000 možov. (Marko 8, 1—9.)

23 Nedela	6. po Ris.	Agripina; Adiltruda	3 59	20 04
24 Ponedlek		Ivan Krstiteo	3 59	20 04
25 Tork		Viljem, apat: Henrik, püšpek	3 59	20 04
26 Sreda		Janoš i Paveo, mučenca	4 00	20 04
27 Četrtek		Hema, dovica	4 00	20 04
28 Petek		* Vidov den: Irenej, püšpek i muč.	4 01	20 04
29 Sobota		Sv. Peter i Paveo, apoštola	4 01	20 04

Od lažljivih prorokov. (Mat. 7, 15—21.)

30 Nedela	7. po Ris.	Spomin sv. Pavla	4 02	20 04
-----------	------------	------------------	------	-------

Štirideset dni se ne-
bo skuzi, čen a Me-
dardovo ž njega
rosi.

Vreme:

stanovitno, vroče,
grmlavica, veter, od
27. do konca veter,
spremenljivo.

Julij

Jakopešek

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Krvi Jezušovo.

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1	Ponedelek	Presveta Rešnja krv; Teobald	4 02	20 04
2	Tork	Obiskav. Marijino; Martinijan	4 03	20 04
3	Sreda	Leon II. papa; Bernardin	4 04	20 04
4	Četrtek	Urh. pūšpek; Berta, devica	4 04	20 03
5	Petek	* Ciril i Metod ☉ 12'28	4 05	20 03
6	Sobota	Izaija, prorok; Bogomila	4 06	20 03

Prilika od krivičnoga oskrbnika. (Lk. 16. 1—9.)

7	Nedela	8. po Ris. Vilibald, pūšp.; Pulherija, d.	4 06	20 02
8	Ponedelek	Elizabeta, kralica; Eugenij III., papa	4 07	20 02
9	Tork	Mikloš i tovariši, gorkunski muč.	4 08	20 01
10	Sreda	Amalija, devica; Veronika Jul.	4 09	20 00
11	Četrtek	Pij I., papa; Olga Savin	4 10	20 00
12	Petek	* Mohor i Fortunat ☾ 7'35	4 11	19 59
13	Sobota	Anaklet, papa i mučenik	4 12	19 58

Jezuš joče nad Jeružalemom. (Lk. 19. 41—47.)

14	Nedela	9. po Ris. Bonaventura, pūšp. i c. vuč.	4 13	19 58
15	Ponedelek	Henrik I., krao; Vladimir	4 14	19 57
16	Tork	Karmelska Mati boža	4 15	19 56
17	Sreda	Aleš, spozn.; Marcelina, dev.	4 16	19 56
18	Četrtek	Friderik, muč.; Kamil de Lelis	4 17	19 55
19	Petek	* Vincencij Pavelski ☼ 10'55	4 18	19 54
20	Sobota	Marjeta, devica i muč.	4 19	19 53

Od farizeja i cestninara. (Lk. 18. 9—14.)

21	Nedela	10. po Ris. Prakseda, devica i muč.	4 21	19 52
22	Ponedelek	Marija Magdalena; Lovrenc B.	4 22	19 51
23	Tork	Apolinarij, pūšp. i m.; Liborij	4 23	19 50
24	Sreda	Kunigunda; Kristina	4 24	19 49
25	Četrtek	Jakob St., ap.; Krištof, mučenec	4 25	19 48
26	Petek	* Ana, mati Marije Device	4 27	19 47
27	Sobota	Rudolf Akvaviva, m. ☾ 12'29	4 28	19 45

Jezuš ozdravi gluhonemoga. (Mt. 7. 31—37.)

28	Nedela	11. po Ris. Viktor, papa; Inocencij, p.	4 29	19 44
29	Ponedelek	Marta, devica; Pavel Čen.	4 30	19 42
30	Tork	Abdon i Senen, muč.	4 31	19 41
31	Sreda	Ignac Lojolski, spozn.	4 32	19 40

Štirideset dni bo
ešče lepo, če je
drugi den julija
vedro.

Vreme:

od 1—13. nestano-
vitno, deževno, od
14. do konca veter,
vroče, grmlavica.

August

Mešnjek

Ma 31 dni

Posvečeni preč. Srci Marijinomi.

		Sunčni	
		vzhod	zahod
1 Četrtek	Vezi sv. Petra; Makab. bratje	4 33	19 38
2 Petek	* Porciunkula Alfonz Ligvori	4 35	19 37
3 Sobota	Najdenje sv. Štelana ☾ 21'9	4 36	19 36

Zapisnik

Prilika od smilenoga Samaritanca. (Lk. 10, 23—37.)

4 Nedela	12. po Risalaj. Dominik; Agapij	4 37	19 34
5 Ponedlek	Marija Snežna; Ožbald. krao	4 39	19 33
6 Tork	Gospodovo spremenjenje na gori	4 40	19 31
7 Sreda	Kajetan, spozn.; Donat, mučenec	4 41	19 29
8 Četrtek	Ciriak, Laro i Smaragd, muč.	4 43	19 28
9 Petek	* Janoš Vianney, spozn.; Roman	4 44	19 27
10 Sobota	Lovrenc, muč.; Pavla ☾ 13	4 46	19 26

Jezuš ozdravi deset gobavih. (Lk. 17, 11—19.)

11 Nedela	13. po Ris. Tiburcij, m.; Suzana, dev.	4 47	19 24
12 Ponedlek	Klara, dev.; Hilarija, mučenica	4 49	19 22
13 Tork	Janoš Berhmans, Kasijan	4 51	19 20
14 Sreda	†† Evzebij; Atanazija, dovica	4 52	19 18
15 Četrtek	Ynebovzelje M. D. Velka meša	4 53	19 17
16 Petek	* Rok, sp.; Joakim, oča Mar. Dev.	4 54	19 15
17 Sobota	Hiacint, spozn.; Julijana, dev.	4 55	19 13

Od bože previdnosti. (Mt. 6, 24—33.)

18 Nedela	14. po Ris. Helena, casarica ☾ 0'2	4 57	19 11
19 Ponedlek	Ludovik Tol., p.; Janoš Eudes	4 58	19 09
20 Tork	Bernard, cerkv. vuč.; Samuel, pr.	4 59	19 07
21 Sreda	Ivana Franciška Šantalska	5 01	19 06
22 Četrtek	Timotej, muč.; Hipolit, pūšpek	5 02	19 04
23 Petek	* Srce Marijino; Filip Benecij	5 04	19 02
24 Sobota	Jernej [Bertalan] ap.; Ptolomej, pūšp.	5 05	19 00

Jezuš obūdi mladenca z Naima. (Lk. 7, 11—16.)

25 Nedela	15. po Ris. Ludovik, krao; Patricija, d.	5 07	18 58
26 Ponedlek	Zelirin, papa; Bernard ☾ 4'33	5 08	18 56
27 Tork	Jožef Kalasancij, sp.; Antuza	5 09	18 54
28 Sreda	Auguštin, cerkv. vuč.; Hermes	5 11	18 52
29 Četrtek	Obglavljenje Ivana Krstitela	5 12	18 50
30 Petek	* Roza Limanska; Feliks	5 14	18 48
31 Sobota	Rajmund, spozn.; Pavlin, pūšpek	5 15	18 46

Lovrenčovo mejko
grodzje sladko vi-
no nam obeče.

Vreme:

do 4. vetrovno, do
12. jasno, veler, 14-
18. nestanovitno,
dež, od 19-konca
vroče, grmlavica,
po večini jasno.

September

Mihaošček

Ma 30 dni

Posvečeni Deteti Marijiki.

Sunčni
vzhod zahod

Jezuš ozdravi vodeničnoga. (Lk. 14, 1—11.)

Zapisnik

1	Nedela	16. po Ris. Angel.; Egidij, ap.; Verena	5 16	18 44
2	Ponedelek	Štefan, krao; Maksima	5 18	18 42
3	Tork	Doroleja i tov., mučenke	5 19	18 40
4	Sreda	Rozalija, devica; Ida, grolinja	5 20	18 38
5	Četrtek	Lovrenc, pūšpek	5 21	18 36
6	Petek	* Zaharija, prorok	5 23	18 34
7	Sobota	Marko i tov., mučenci	5 24	18 32

Največša zapoved. Mesijaš sin Davidov. (Mt. 22, 34—46.)

8	Nedela	17. po Ris. Rojstvo Mar. Dev. ☽ 20:32	5 25	18 30
9	Ponedelek	Peter Klaver; Serafina	5 27	18 28
10	Tork	Mikloš Tol.; Pulherija, casarica	5 28	18 25
11	Sreda	Prot i Hiacint, mučenca; Milan	5 29	18 23
12	Četrtek	Ime Marije; Macedonij, pūšpek	5 30	18 21
13	Petek	* Francišek, spoznavalec	5 32	18 19
14	Sobota	Povišanje sv. Križa; Ciprijan, pūšpek	5 33	18 17

Jezuš ozdravi mrtvokotrignoga. (Mt. 9, 1—8.)

15	Nedela	18. po Ris. Marija 7 žalosti; Nikomed	5 34	18 15
16	Ponedelek	Kornelij, papa ☽ 15:41	5 36	18 13
17	Tork	Lambert, pūšp.; Hildegarda	5 37	18 11
18	Sreda	† Kvatre; Jožef Kupertinski	5 39	18 09
19	Četrtek	Januarij, pūšpek i tov., mučenci	5 40	18 07
20	Petek	†† Kvatre; Eustahij, mučenec	5 41	18 05
21	Sobota	† Kvatre; Matej, apoštol; Jona, pr.	5 43	18 03

Prilika od kraleske svatbe. (Mt. 22, 1—14.)

22	Nedela	19. po Ris. Tomaž Vilanovski, pūšpek	5 44	18 01
23	Ponedelek	Lin, papa; Tekla, devica	5 46	17 59
24	Tork	Marija reš., voznikov ☾ 18:47	5 47	17 56
25	Sreda	Kamil i tov.; Kleofa	5 49	17 54
26	Četrtek	Ciprijan i Justina, mučenca	5 50	17 52
27	Petek	* Kozma i Damijan, mučenca	5 51	17 50
28	Sobota	Venceslav, krao i mučenec	5 53	17 48

Jezuš ozdravi sina kr. uradnika. (Jan. 4, 46—53.)

29	Nedela	20. po Ris. Nadang. Mihael; Eutihij, m.	5 54	17 46
30	Ponedelek	Hieronim, cerkv. vuč.	5 56	17 44

Če na Mihalovo
sever vleče, veliko
zimo i sneg prinese.

Vreme:

nestanovitno, 8—20.
spremenljivo, megla,
22. dež, do konca
nestanovitno.

Oktober

Vsesvišček

Ma 31 dni

Posv. Kralici sv. Rož. venca i Kristuši Krali.

Sunčni
vzhod zahod

1 Tork	Remigij, pūšpek	☾ 13:41	5 57	17 42
2 Sreda	Angeli varivačie; Teofil, sp.		5 59	17 40
3 Četrtek	Terezija Deteta Jezusa		6 00	17 38
4 Petek	* Francšek Serafinski		6 02	17 36
5 Sobota	Harid i tov., mučenci		6 03	17 34

Od nesmilena hlapca. (Mt. 18, 23—35.)

6 Nedela	21. po Ris. Rožnovenska; Bruno, sp.		6 04	17 32
7 Ponedlek	Kralica presv. roznoga venca		6 05	17 30
8 Tork	Brigita, dovica	☾ 7:18	6 07	17 28
9 Sreda	Posvečevanje cerkev; Dionizij		6 08	17 26
10 Četrtek	Francšek Borgia, spoznavalec		6 10	17 24
11 Petek	* Materinstvo Dev. Marije; Nikazij		6 11	17 22
12 Sobota	Maksimilijan, pūšpek; Serafin		6 13	17 20

Od dače casari. (Mt. 22, 15—21.)

13 Nedela	22. po Ris. Edvard, krao; Hugolin i tov.		6 14	17 18
14 Ponedlek	Kalist, papa i muč.; Just, pūšpek		6 16	17 16
15 Tork	Terezija, dev.; Aurelija, dev.		6 17	17 14
16 Sreda	Gal, apat; Gerard	☾ 9:15	6 19	17 12
17 Četrtek	Marjeta Marija Alakok		6 20	17 10
18 Petek	* Lukač, evang.; Julijan, pūščavnik		6 22	17 08
19 Sobota	Peter Alkantarski; Elbin, apat		6 23	17 06

Jezus ozdravi Jairovo hčer. (Mt. 9, 18—26.)

20 Nedela	23. po Ris. Misijonska; Janoš Kancijan		6 25	17 04
21 Ponedlek	Orša, muč.; Hilarijon, apat		6 27	17 02
22 Tork	Kordula, muč.; Fides, muč.		6 28	17 01
23 Sreda	Severin, pūšpek; Teodor, mučenec		6 29	16 59
24 Četrtek	Rafael, nadangeo	☾ 7:4	6 31	16 57
25 Petek	* Gaudencij, pūsp.; Krizant, m.		6 32	16 55
26 Sobota	Evarist, papa i mučenec		6 34	16 54

Jezus ozdravi gobavoga i stot. hlapca. (Mt. 8, 1—13.)

27 Nedela	24. po Ris. Kristuš krao; Frumencij, p.		6 35	16 52
28 Ponedlek	Šimon i Judaš, apostola		6 37	16 50
29 Tork	Narcis, pūšpek; Donat, sp.		6 38	16 47
30 Sreda	Alfonz Rodriguez	☾ 23:3	6 40	16 46
31 Četrtek	Volbenk, pūšpek; Lucija, devica		6 42	16 44

Zapisnik

Zima rada z repom
bije, če dolgo toplo
sunce sije.

Vreme:

1-12. deževno, 13-21.
spremenljivo, megla,
22. dež, 24-27. spre-
menljivo, do konca
jasno, veler.

November

Andrejski

Ma 30 dni

Posvečeni priprošnji za verne duše.

Sunčni
vzhod zahod

Zapisnik

1	Petek	Vsi svetci.	6 43	16 42
2	Sobota	Spomin vernih duš; Just, muč.	6 45	16 41

Ježuš pomiri viher. (Mt. 8, 23—27.)

3	Nedela	25. po Ris. Zahvalna; Viktorin, p. i m.	6 46	16 39
4	Pondelek	Karol Boromejski; Vital; Modesta	6 48	16 38
5	Tork	Zaharijaš i Elizabeta; Emerik	6 49	16 36
6	Sreda	Lenart, apat	6 51	16 35
7	Četrtek	Janoš Gabriel Perboar	6 53	16 34
8	Petek	* Bogomir, pūšpek; Deodat, muč.	6 54	16 32
9	Sobota	Teoii, muč.; Agripin, pūšpek	6 56	16 31

Prilika od dobrega semena. (Mat. 13, 24—30.)

10	Nedela	26. po Ris. Andrej Avelinski; Trifon	6 57	16 29
11	Pondelek	Martin, pūšpek; Veran, pūšpek	6 59	16 28
12	Tork	Martin, papa; Aurelij, pūšpek	7 01	16 27
13	Sreda	Stanislav Kostka; Didak	7 03	16 25
14	Četrtek	Jozafat Kuncevič, pm., Mikloš Tav. m.	7 04	16 24
15	Petek	* Albert veliki, c. vuč.	7 05	16 23
16	Sobota	Otmar, apat; Edmund, pūšp.	7 07	16 22

Prilika od nebeskoga kralstva. (Mat. 13, 31—35.)

17	Nedela	27. po Ris. Gregorij Čudodelec, pūšp.	7 09	16 21
18	Pondelek	Odon, apat; Eugenij, spozn.	7 10	16 20
19	Tork	Elizabeta, kralica; Poncijan, p.	7 12	16 19
20	Sreda	Feliks Valoa; Edmund, krao	7 13	16 18
21	Četrtek	Darüvanje Dev. Mar.; Kolumban	7 15	16 17
22	Petek	* Cecilija, mučenka	7 16	16 16
23	Sobota	Klemen, papa i muč.	7 18	16 15

Od razdjanja Jeruzalema. (Mat. 24, 15—35.)

24	Nedela	28. po Ris. Janoš od Križa; Hrizogon	7 19	16 14
25	Pondelek	Katarina, m.; Merkurij, m.	7 21	16 13
26	Tork	Konrad, pūšpek; Silvester, apat	7 22	16 12
27	Sreda	Leonard Portomaur.; Virgilij	7 23	16 11
28	Četrtek	Gregor III., papa	7 24	16 10
29	Petek	* Saturnin, mučenec	7 25	16 09
30	Sobota	Andraš, apoštol; Justina, devica	7 27	16 09

Mraz Vseh svecov
to pomeni, ka Mar-
tinov den bo lepi.

Vreme:

do 10. jasno, hlad-
no, od 12.-21. jasno,
veter, od 22. do kon-
ca nestanovitno,
dež.

December

BOŽIČ

Ma 31 dni

Posvečeni božemi Deteti Jezušeki.

Sunčni
vzhod zahod

Od slednje sodbe. (Lk. 11, 25—33.)

Zapisnik

1 Nedela	1. adventska. Zedinj.; Natal.; Ananija	7 28	16 08
2 Ponedlek	Bibiana; Pavlina, dev.	7 30	16 08
3 Tork	Francišek Ksaverij, misijonar	7 31	16 08
4 Sreda	Barbara, muč.; Peter Chrizolog	7 33	16 08
5 Četrtek	Saba, apat; Krispin, mučenec	7 34	16 07
6 Petek	* Mikloš, pūš.; Apolinar, muč. ☾ 17 01	7 35	16 07
7 Sobota	Ambrož, cerkv. vuč.; Vrbā	7 36	16 07

Ivan Krst. pošle svojiva vuč. k Jezušī. (Mt. 11, 2—10.)

8 Nedela	2. adv. Nevtepeno poprij. Dev. Marije	7 37	16 07
9 Ponedlek	Peter Furijer, pūšpek; Leokadija	7 38	16 07
10 Tork	Laur. Mati boža; Melkiad	7 39	16 06
11 Sreda	Damaz, papa; Eutihij, m.	7 40	16 06
12 Četrtek	Aleksander, m.; Maksencij, m.	7 41	16 06
13 Petek	* Lucija, muč.; Ottilija, dev.	7 42	16 06
14 Sobota	Spiridion, apat ☿ 20 38	7 43	16 06

Ivan Krstiteo svedoči od Jezusa. (Jan. 1, 19—28.)

15 Nedela	3. adv. Kristina, dekla; Valerian, p.	7 44	16 06
16 Ponedlek	Euzebij, pūšpek; Albina, mučenka	7 45	16 07
17 Tork	Lazar, pūšpek; Vivina, devica	7 45	16 07
18 Sreda	† Kvatre; Gracijan, pūšpek	7 46	16 07
19 Četrtek	Vrbā V., papa; Darij, muč.	7 47	16 08
20 Petek	†† Kvatre; Eugenij i Makarij, muč.	7 47	16 08
21 Sobota	† Kvatre; Tomaž, apoštol	7 48	16 08

Ivan Krstiteo oznanja pokoro. (Lk. 3, 1—6.)

22 Nedela	4. adv. Demetrij i Honorat ☾ 2 45	7 49	16 09
23 Ponedlek	Daobert, krao; Viktorija, dev.	7 49	16 09
24 Tork	Adam i Eva; Irmīna	7 50	16 10
25 Sreda	Božīč. Anastazija	7 50	16 10
26 Četrtek	Sv. Šteian, prvi muč.	7 50	16 11
27 Petek	* Janoš Evangelist; Fabiola	7 50	16 12
28 Sobota	Nedužna deca; Kastor, muč. ☿ 21 56	7 51	16 13

Šimon i Ana v cerkvi. (Lk. 2, 33—40.)

29 Nedela	Nedela po Božīči. Tomaž, p.; David	7 51	16 13
30 Ponedlek	Liberij, pūšpek; Nicelōr, muč.	7 51	16 14
31 Tork	Silvester, papa; Pavlina, m.	7 51	16 15

Lucija kratī den, je znano vsem lūdem.

Vreme:

sneg, nestanovitno,
5—10. megla, mrzlo.
11. снег, od 12. do
konca jasno, veter,
mrzlo.

Vse moje veselje.

Vse moje veselje
so vroče mi žele,
da, Jezuš, tvoj dober duhovnik sem jaz:
Reč božo da glasim
vsem v nebo pozvanim,
od greha odvrčam,
k svetosti pomagam,
njim nebo odpiram,
gda sám sem zatiram . . .

Sem oča , redragi,
tolažnik brezplačni
krivico trpečim,
da stiske je rešim.

Čuvar sem mladine,
da čista obide
nevarnost pretečo,
nečistosti kačo.

Da staršom pri vzgoji
pomagam, naj zori
v dar Bogi prijeten
sad njihov : v lübezen.

Da jarem Gospodov
do vbogih siromakov
preradostno nosim,
sam steber nevolnim.

Goreča njim bakla,
ki večnost je čaka,
da svetim, segrevam
na poti k nebesam.

Vgašeča sem sveča
v lübezni proseča:
Naj vmiram vsaki den . . .
Z lübezni naj vmerjem.

* * *

Vse moje veselje
so vroče mi žele,
da, Jezuš, tvoj dober duhovnik sem jaz.

Srčen.

Lübimo Srce Jezušovo.

„Z lübezni do nas ranjeno Srce Jezušovo, pridite, molimo“.

(Cerkvena molitev za god Srca Jezušovoga.)

Gda mo te članek čteli, predstavimo si oltar i na njem izpostavljeno sveto hoštijo, v šteroj bije živo Jezušovo Srce, sebe pa, da klečimo pred Srcom svojega Zveličitelja.

Sveta Maticerkev nas osem dni zove v osmina goda Srca Jezušovoga z gornjov molitevjav, da pridemo i molimo iz lübezni do nas ranjeno Srce Jezušovo: „Z lübezni do nas ranjeno Srce Jezušovo, pridite, molimo“.

Ka je pa molba? Priznanje, da visimo vu vsem od Boga, da smo dužni njegovej voli se popolnoma podvrči v žitki i smrti. Molba je goreča hvala dobromi Bogi za njegove neštete dare, med šterimi na prvom mesti stoji, da nam je dao svojega Sina Srce. Molba je ponizno klonkanje na svoje grešno srce: Bog, smiluj se meni grešniki, potolaži se, odpusti, več neščem grešiti. Molba je z vüpanjom napunjena prošnja za vse potrebne milošče, da dosegnemo večno zveličanje. Vsa ta djanja so pa djanja lübečega srca. Ar je ne mogoče zvršiti Bogi dopadlive molbe brez lübezni do Boga. Zato, gda nas Cerkev zove, naj pridemo i molimo Jezušovo ranjeno Srce, nam glasno zapovedava: pridite i lübite Jezušovo Srce.

Jezušovo z lübezni do nas ranjeno Srce nam veli Maticerkev lübiti. Na to lübezen se vužgemo, če si premislimo, zakaj je dao Jezuš svoje Srce za nas presmeknoti.

V 18. poglavji i 20. vrsti evangeliuma, šteroga je spisao sv. Matej, čtemo ete Jezušove reči: „Iz srca prihajajo hüdobne misli, vmori, zakonolomi, nečistost, tolvajije, kriva svedočanstva, bogokletstva“.

Vsaki greh ma svoj koren, zvoj začetek v srci. Srci se dopadne prepovedana reč, po tom dopadanji pride žela, po želi pa privolitev. Vsako človeče srce, izvzemši Marijinoga nevtepenoga Srca, je bilo en čas podvrženo grehi, je dobroga Boga žalilo. Pred vsakim srcom, izvzemši Marijinoga, je zato bila neba zaprta i niedno človeče srce zvün Marijinoga, Bog, konči en čas, ne mogo k sebi stisnoti, dokeč ne združo Sin Boži pod Marijinim čistim srcom svojega božanstva s človečim srcom i ž njim dao zadoščenje za grehe vseh človečih src do konca sveta. Božoj Pravičnosti je odpro srce na stežaj Boži Sin te, gda je svoje srce presmeknoti dao, da nas je Bog na nje stisno vse i nam vsem pravi od tistoga časa naprej: moje dete si.

Če sam bože dete, mam pravico božo jestvino vživati. I to mi je dao Bog v Presvetom Oltarskom Svestvi, gde zavživam Božega Sina, Jezuš Kristuša, pravo telo. I jaz ne bi lübo toga Srca, toga prebitoga Jezušovoga Srca, štero mi je te nedopovedlive kinče spravilo?!

Jezuš je te že mrtev bio, gda so njemi Srce presmeknoli. A on, kak vseznajoči Bog, je naprej vido, da se bo to zgodilo i naprej določo, naj se to zgodi. Naprej je vido, kak grozno žalost bo občü-

tilo Mamikino Srce, gda bo gledala v njegovo prebito Srce, gda njej njega, njenoga mrtvoga, jednorodjenoga Sina v naroče položijo. Vendar je določo, naj se to zgodi. Svojo sladko mater Marijo je postavil za oltar i njej presmekno z sedmerimi žalosti srce, gda ga je mrtvoga varvala i gledala pa objokavala njegovo ranjeno Srce. Vse to zato, naj ona bo naša mati, naša priprošnjica za odpuščenje naših grehov, za naše večno, zveličanje. Pa jaz ne bi lübo toga prebitoga Srca Jezušovoga?! Pa z lübezni do njega ne bi se potrüdo, da sam čisti, svetniški Marijin sin, da sem čista, svetniška Marijina hči?! Materno brezgrešno srce potopi v morje žalosti, naj naše vekomaj razveseli. Zapopadneš to lübezen i jo skušas povrniti?!

Nerazumliva lübezen bi bila, če bi što šteo svoje srce presmeknoti za svoje največše dobrotnike. A Jezuš je pa dao za tiste presmeknoti svoje srce, ki so njemu križ tesali, cveke kovali, sulico, špico brüsili, presmeknoti je dao za tiste, ki so ga vmorili. I mi ne bi lübili toga lübečega Srca?

Gda njemu je sulika prehodila Srce, je z toga odprtine tekla krv i voda. Voda. Skuzé toga Srca, štere z oči ne so mogle teči, bile so že drevene. Voda je tekla i še teče i bo tekla do konca sveta na glave vseh krščencov. Po toj vodi, po krstnoj vodi smo postali deca boža i pravimo Bogi, kak piše sv. Düh Bog po sv. Pavli apoštoli: Abba, oča. Pa mi ne bi lübili toga prebitoga Srca Jezušovoga?

Krv je tekla z ranjenoga Srca Jezušovoga. Krv je znamenje življenja. Dokeč se krv pretaka v srci, človek žive. Z Jezušovoga prebitoga Srca je stekla vsa krv, vso življenje. A ta krv še teče i bo do konca sveta pa deli i bo delila življenje mrtvim dšam i povekšavala življenje živim dšam. O če bi nam bilo dano viditi, gda nam spovednik davle odvezo, ka se godi v skrivnostnom teli Gospodovom, bi ovarali Jezušu stati poleg nas, ki na stežaj odpira svoje prebito Srce i toga krv levle na naše mrtve dše, da se zbrše ž njih smrten greh i oživejo na življenje milosti. Krv je tekla z Božega Srca i teče pri vsakom svetom obhajili i dava dšam sveto stanovitnost v lübezni, Krv je tekla i teče z Jezušovoga Srca v vsako svestvo i dava tem moč za rešitev naših dš v vsakom stani do konca sveta. I mi ne bi lübili toga prebitoga Srca Jezušovoga?! Lübito je, to terja od nas zahvalna lübezen.

Kak pa naj lübito ranjeno Srce Jezušovo! Kak naj lübito Srce, od šteroga moli Maticerkev na njegov god, ka so naši grehi ravnali sulico v nje i naši smrtni grehi so jo brüsili?!

V svetom pismi čtemo, ka je Jezuš pred cvetnov nedelov poslal dva vučenika v določeno mesto, naj odvežeta osličko ž njenim žerbetom i jo k njemu pripelata. I, pravi njima, če bi vaj što pitao, zakaj to delata, odgovorita, da *Gospod to potrebüje*, i vama jo včasi püsti. I püsto jo je. V teh rečaj „*Gospod potrebüje*“, je zapopadena vsa visina naše dužne lübezni do ranjenoga Srca Jezušovoga. S temi rečmi, če se držijo, se spuni največša boža zapoved: „Lübi Gospoda Boga svojega iz celoga svojega srca, iz cele dše svoje, iz cele pameti svoje i z vse moči svoje.“ Odgovor na pitanje je: vdajmo se v

božo sveto volo vsaki čas svojega življenja, pa smo vredno ljubili Srce Jezušovo.

Sveti Pavel apoštol je bio tak čisti i sveti, ka je že v življenji bio vnešeni v tretjo nebo, gde je vido skrivnosti, štere človeči jezik ne more dopovedati. Pa vendar se bridko toži, ka ma grde nečiste skušnjave i je trikrat proso Gospoda, naj ga reši iz teh skušnjav. Pa Gospod njemi je odgovoro: zadostuje ti moja milošča, jakost se po skušnjavaj vtrdi. — Pa on je odgovoro Gospodi v svojoj duši: Gospod potrebüje — i se borio proti nečistomi duhi, ga premagao v drugih, v sebi ga meo že itak premaganoga. O kelikim naših izseljencov je v nevarnosti deviška čistost i zakonska vernost! Oni moliti dostakrat ne morejo. Moli ti i prenašaj z božov miloščov zmagovito svoje nečiste skušnjave pa je daruj za nje — zmagali bodo. Gospod potrebüje to, če lübiš njegovo ranjeno Srce, ne odbij njegove prošnje.

V duhovnoj sühoti je omedlevala duša i se tožila Jezusi: preveč sam süha. I on njej odgovori: Sühi les gori, potrebüjem to. Čeravno se ti mrzi molitev, čeravno te vse vkraj vleče od Boga, le moli, le hodi k njemi, Gospod potrebüje to, ka po tvojoj sühoti na gorečnost vužge mlačne, štere šče vö vrči z svojih vüst, kak čtemo v knigi „Skrivnoga razodetja“.

Kak je Jezušekova sv. Trezika labda štela biti, naj se zmenja ž njov, kak se šče, naj jo lüči, kama šče, tak bodimo tüdi mi vsikdar vu vsem na vse pripravljeni i vdani v božo volo v vseh nevolaj i težavaj celoga žitka. To je prava lübezen do Jezušovoga Srca. Odgovarjajmo, kak je neka duša odgovarjala Jezusi, gda je močno trpela v teli: Gospod, če potrebüješ, ešče bole trdo me primi. O, da Jezuš se skrivle za naš hrbet pred svojimi sovražniki, šterih število je več milijonsko dnesden i se nas drži. Drži se nas v časi z betegom, včasi z küšnjavami, včasi s siromaštvom, včasi z preganjanjom. O kakša čast, da se nas drži. Zato pa li pravimo njemi: Gospod vzemi, kak potrebüješ.

Gda je vojak Longinus prebodno Jezušovo Srce, je edna kapla njegove krvi spadnola na njegovo slepo oko. Kak se je ta kaplica doteknola slepoga oka, je to oživelo i spreglednola. Iz zahvalnosti je vojak pogledno zdaj v odprto Srce Jezušovo i tü je dobila njegova duša pogled. Spoznao je i skričao: Te človek je bio Sin Boži. Postao je kršćenik i tüdi svetnik, sveta Maticerkev je sv. Longinusa podignola na svoj oltar.

Z vüpanjom gledajmo tüdi mi v to Srce Jezušovo, tüodnet bo žarela svetlost v naše duše, svetlost popolne lübezni, da bomo znali praviti v vsakom časi našega življenja: Gospod vzemi, kak potrebüješ, vu vsem bodi tvoja sveta vola! S tem potolažimo Srce Jezušovo i mo vredni, da bo ono naš tolažnik v smrtnom boji i vu večnoj nebi.

Jezušovo Srcé,
zapri nas v Sebé!

S r č e n.

VI. mednarodni kongres Kristuša Krala v Ljubljani.

(Wagner Mihal, kanonik v Győri, Madjarska.)

Zakaj je te kongres? Palik kongres! Palik nekša novost! Tak si misli v sebi nešterni svetski človek, pa istoga mišljenja je, čeravno to ne odkrije, tü pa tam šteri naš dühovniški brat. Naši dnevniki so toti že vno go pisali od kongresa Kristuša Krala v Ljubljani, a mimo teh poročil so šli, ki so količkaj čüli od teh kongresov. Mi dühovniki, posebno kotrige društva Oltarskoga Svestva, se razveselimo, če je reč od Kristuša, od mednarodni zadev Kristuša Krala, vej se mi v toj blaženoj zavesti ziblemo, da Kr̃stuša Krala Srei bliže stojimo.

Ka je namen kongresov Kristuša Krala? Na to pitanje moremo najjasnej i najležej tak odgovoriti, či na kraci povemo zgodovino teh kongresov.

Zamiseo je šla od Heylena, namurskoga škofa, stalnoga predsednika svetovnih eucharističnih kongresov. Kda so ga prosili, naj bi svetovni eucharistični kongresi razpravljali tüdi takše zadeve, ki se tičejo dejanskoga dühovnoga pasterstva i cele svetovne Cerkve, je odgovoro, da se to ne more zgoditi, ar je jedini predmet svetovnih eucharističnih kongresov Najsvetejše Oltarsko Svestvo i toga častenje. To je tak i tak tüdi naj ostane. Mogli bi se pa v zaželeni namen držati posebni kongresi, i to menjajoč se z eucharističnimi svetovnimi kongresi.

Tak se je zbüdila miseo za kongrese Kristuša Krala, šteri bi se lahko nazvali: „Za mednarodna katoličanska spravišča“. Prvoga so držali v Nemčiji ob Reni v Leitesdorfi. Med prvim i drugim je preteklo 4 let. Ne se najšlo mesto, štero bi se ga vüpaló sprejeti. Drugi je obdržani 1932 leta v Berlini, tretji pa v Mainzi. Od vseh treh je izišlo tiskano poročilo v obliki knige. Vsi so bili lepi i vsaki je prekoso prvejšega. V zmernih merah je obdržani štrti l. 1935. v Salzburgi. Peti je obdržani leta 1937. od 25—29. junija v v Poznanji na Polskom i te je meo že mednarodni značaj, vej je 17 držav bilo na njem zastopanih. Sv. Oča je poslao na njega posebno odposlanca i vdeležili so se ga 4 kardinali, 40 škofov, vno go dühovščine i okoli 100.000 naroda.

To gibanje ma posebni časopis z naslovom: „Regnum Christi“ (Kristušovo Kralestvo), šteri izhaja v Ljubljani. V tom listi P. Bangha Béla S. J. v nemškem jeziki razpravlja od namena kongresov. Pravi, da je med naporu katoličanov vno go brez vsega načrta, zato je pa dosta pomenklivosti i časovnih neprimernosti v katoličanskem deli, zato so zanemarjene pokrajine za delo, zanemarjene prilike i nas düši zaostanost proti zahtevam časa.

Da se tej nedostatki odstranijo, slüžijo kak sredstvo kongresi Kristuša Krala, vej tej so tista katoličanska visoka posvetüvanja, štera majo v denešnjem apoštolskom deli vodilno vlogo.

Na vodilni mestaj stoječi katoličani, povdarja Bangha, to je ne samo duhovništvo na čeli z školi, ne samo redovništvo obojega spola, nego tudi svetni, ki so sposobni i so pozvani, da druge vodijo: učiteljstvo, pisatelje, voditelje katoličanskih organizacij, predvsem voditelje. Katoliške akcije, morajo delati za ponovitev Kristušovoga kralstva. Tej, pravi Bangha, so častniki Kristušove vojske, tej

Ban dr. Natlačen pozdravlja kardinala-legata v Maribori, na poti na kongres Kristuša Krala v Ljubljani.

morajo jasno spoznati cio, nalogo i pravilen nastop v deli. V tom deli mora biti enotnost; na te način vnogo haska pridobijo iz medsebojnoga spoznavanja i rodovitnoga pogučavanja. Tü se eden vči od drugoga, ednoga gorečnost zbüdi na gorečnost drugoga, spoznajo sküsnje, nova sredstva, naprave i dobre vzglede, šteri je navdüşüjejo i nasledüvanje, zbüjajo. To opravijo z živim osebnim stikom, v

moči govorov, s spremembami pitanj i odgovorov i z odkritosrčnih rečejov. Vse to se ležej dosegne na kongresaj, kak v pisavi i razpravi."

S toga sledi, da je poleg velikih i slavnih poklonitev jako važno na teh kongresih proučavanje sredstev i vodilni katoličanski možov mnenje, izraženo v govorih. To je, sezna, naloga samo par sto ljudi i zahteva bole tihoto i poglobitev, kak svetlost i paradne obhode. Ti obhodi lahko pridejo po razpravah, a najvažnejše ostane vsikdar tiho i temelito posvetovanje voditelov. Po teh predhodnih rečeh i v te določen namen se je vršo leta 1939. od 25—30. julija v Ljubljani, v Jugoslaviji, VI. mednarodni kongres Kristuša Krala.

Mesto je bilo jako pripravno. V daljavi obdajajo mesto 2000 m. visoke planine, okoli njega pa se razprestira venec nižjih, s šumami pokritih bregov. Se vidi, da je bilo glavno mesto Kranjske; stare hiše so še trinadstropne, na novo se pa mesto tak razvija, da so hiše na vse kraje raztrošene i celo cele vulice so napunjene s 6 i 7 nadstropnimi modernimi železobetonskimi hišami. Ma vno go lepih cerkev. V srci mesta, v bližini stolnice je frančiškanska cerkev, poleg nje klošter stalno z 18 patri. V toj cerkvi je teliko oltarov, da eden den zajtra do 9. vöre lahko brez stiske mešuje 100 duhovnikov.

Jako živahno je tak cerkveno kak svetsko vodstvo. Pred par leti se je tü obdržao velikopotezni euharistični kongres. Za državne telovadbe so tü s 40.000 sedeži takši Stadion napravili, da, kak se je en luksemburški kanonik izrazo: „Bi zadosta veliki bio za milijonsko mesto."

Za te kongres se je z najvejšov brigov, z navdušenov nesebičnov skrbjov pripravlalo. Nad 100 akademikov i akademičark je z najvejšov pripravljenostjov i lübeznivostjov skrbelo za stan gostov i njim dajalo potrebna pojasnila.

Pobožnost slovenskoga naroda je globoko genola vdeležence kongresa. V frančiškanskoj cerkvi je za časa kongresa vsaki den bilo izpostavleno Najsvetejše Oltarsko Svestvo, cerkev je bila stalno nabito puna s pobožnimi verniki i spovednice so bile oblegane. V nedelo zajtra smo mogli samo skoz kloštra priti v segeštijo. Kda smo se zobston trüdili pri glavnih i stranskih vrataj, je spregovoro eden francoski duhovnik: „Difficile est intrare in Regnum Dei." (Teško je priti v nebesko kraljestvo.) Slovensko lüstvo jako lepo spevle i rado popeva; pri meši papovoga odposlanca na tribüni škofov so žena jugoslovanskoga ministra i drüge imenitne gospe navdušeno spevale z narodom. To lüstvo se drži svoje narodnosti i narodni navad. Nedelskoga spreveda so se jezeri i jezeri vdeležili, tak možki, kak ženske v bogatih i pisanih narodnih nošah. Nüdili so takšo prikažen, kakše gnesden skoro ne mogoče več najti.

Mednarodni značaj je dalo kongresi to, da so se ga vdeležili sinovje vno gi narodov i v zaključnoj slovesnosti so se pozdravi v 16 jezikai spregovorili. S posameznih narodov ne bilo vno go navzočih. Z Nemčije neso mogli priti oprošeni predavатели, teh razprave so drügi prečteli, drügi pa pali zavolo penezni težkoč neso mogli priti. Z Vogrskoga od strani Katoličanske Akcije so tam bili Huszár Károly,

P. Bangha Béla S. J. i Mihalovič Zsigmond, potem zastopniki karloške, pečuske, sombathelske i györske škofije. Z med inozemcov je bilo največ Polakov; ne čüda, ve jih je poleg slovanškoga jezika vleklo to, da je njihov primas bio papov odposlanec na kongresi. Samo slovensko lüstvo je pa v ogromni vnožinaj valovalo po vuli-caj, z dežele so se jako vnogi podali, da se poklonijo Kristuši Krali.

Kardinala-legata pozdravljajo mariborske deklice v Maribori, gda je potüvao v Ljubljano na Kongres Kristuša Krala kak odposlanec sv. Oče.

Kongres je sestao z dva dela. Prve tri dni, tak pred poldnevom kak popoldnevi, so se vršila več vör trpeča spravišča, zadnjiva dva dneva sta pa slüžila poklonitvi.

Pri spravišcih je bila stalno nabito puna dvorana, štera približno za 500 lüdi ma mesto. Glavni predmet razprav je bio: zahteva

časa je *krščanska preporoditev*. Prvi den so se vršili pregovori od verske preporoditve v razpravah: „Pomen i namen verske preporoditve.“ — „K verskoj preporoditvi vodeče poti.“ Večer je v frančiškanskoj dvorani španski kanonik dr. Sancho Anton v nemškem jeziki držao predavanje od pravih vzrokov bojne v Španiji. V predavanji, štero je nosilo naslov: „Naj žive Kristuš Krao!“, je krasno opisao versko dušo španjolskoga naroda i dokazao, da je španska bojna bila sveti boj za vse krščanstvo, boj Kristušov proti Luciferi. Drugi den so govorniki razpravljali od *jakostne preporoditve* pod naslovom: „Odgoja jakostnoga človeka.“ — „Krščanska dušna vest v javnom življenji.“ Večer je bio koncert slovenske pesmi v frančiškanskoj cerkvi. Predmet tretjega dneva je bio: *Svet za Kristuša*, pod naslovom: „Svetski človek vu cerkvi“ — „Sodobno apostolštvo i sodelüvanje svetskih.“ Od toga drugoga predmeta je gučao P. Bangha Béla S. J. nemški, v uvodi je francoski omeno predmet, k zaključki je pa taljanski povedao predloge.

Pri vsakoj priliki sta dva govorila od istoga predmeta, vsaki z drugoga vidika i vsaki v drugom jeziki. Med predavateli je bio nadškof, škof, navadni duhovnik, svetni vseučiliški profesor, odvetnik, ki so slovenski, srbski, polski, taljanski, francoski i nemški govorili. Med govori so se delili većinoma francoski i nemški litografirani spisi, v šterih je bila na kraci označena vsebina govorov. Govorniki so eden tak kak drugi z apoštolskov gorečnostjov i z velikim strokovnim znanjom govorili od perečih potreb katoličanstva i so vnogo lepih, praktičnih misli odkrili za rešitev. Predavanja je občinstvo z napetov pazlivostjov poslušalo, štera je večkrat glasno odobravalo, kda je srce sinov raznih narodov v isti plemenitih čüstvih bilo i se združilo. Podrobnosti od predmeta razprav tü ne bomo govorili. Na predlog Huszár Károlya je kongres skleno, da govore objavi v obliki knige pod naslovom: „Regnum Christi“, Ljubljana, i se lahko naročijo.

Po predavanjih so se v treh jezikovnih skupinah v posebnih prostorih vršili pogovori od predmeta predavanj i to posebi za Slovence — Slovane, Taljane — Francoze i Nemce.

Pravi žitek je bio poslušanje največih predavanj, kda se je ta pisana družba raznih jezikov navdüşavala za splošne zadeve svetovne Cerkve. V spoznanji smo obogateli, v čüstvi oplemeniteli, žela apoštolskoge delüvanja je zagorela v nas.

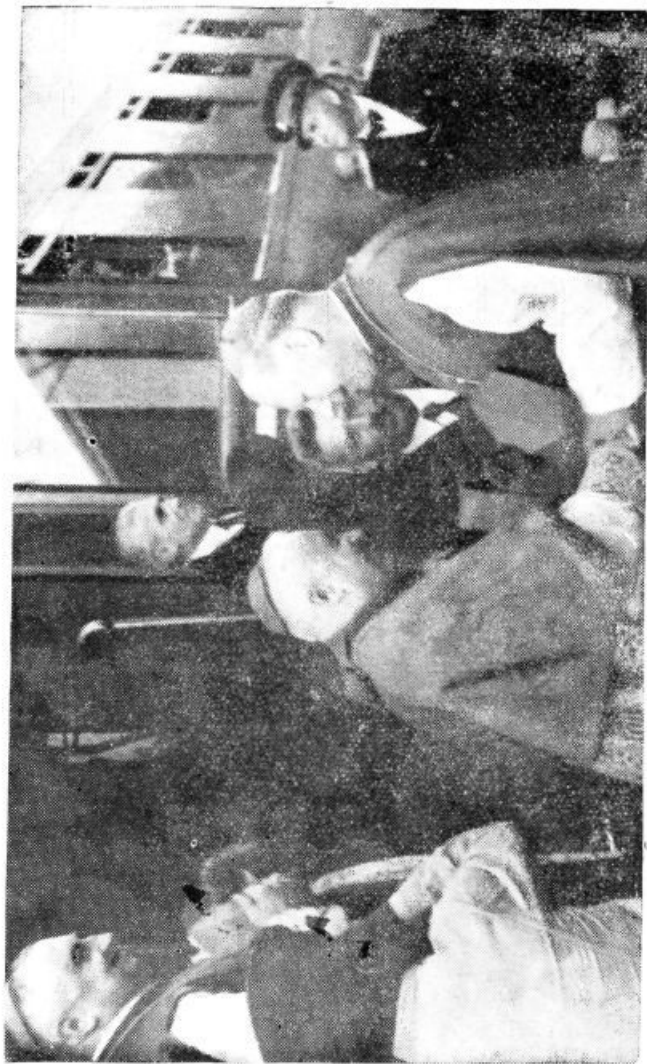
Z med važnih sklepov kongresa omenimo sledeče: Razkristjanjevanje sveta se stalno širi i povzroča duhovno krizo, Da se ta premaga, se mora *krščanska družba znova krstiti*, to je *prehoditi se mora s krščanstvom*.

V širokih ²plasteh krščanstva je *krščansko življenje samo zvu-nešnost*. Zato moramo v vsakom krščenci *Kristušovo življenje odgojiti v usoj globini*.

Kongres za najnujnejšo cerkveno nalogo drži, da se *odgoji novo krščansko pokolenje*, K dosegi toga cila je potrebna temelita *verska vzgoja mladine*.

Kongres zahteva v globočino segajočo jakostno preporoditev na vseh panogah življenja, tudi socialno pravičnost v gospodarstvu i te preporoditve uveljavljanje v celotnom javnom življenji.

Nazadnje se je sklenilo, da se pošle prošnja na sv. Očo, naj osebno imenuje stalni odbor za prireditve kongresov Kristuša Krala.

Ljubljanski škoj, dr. Rožman, pozdravlja Hlond kardinala, papovoga odposlanca na kongresi Kristuša Krala v Ljubljani.

Dozdašnji stalni odbor je dobo nalogo, naj nastavi prosto skupino sodelavcov, štere kotrige bi bili tisti, ki ščejo sodeluvati v gibanji Kristuša Krala i letno prispevajo z določenim darom, da se na te način zasigura stalnomi odbori gmotna stran.

Po tridnevni predavanjih je med javnimi proslavami posebno privlačnost dala oseba apoštolskega odposlanca. Sv. Oča je Hlond Avguštin, kardinala, poslal na kongres kak papovoga odposlanca. Slovensko ljudstvo ga je že poznalo po eucharističnem kongresi, šteri se je vršo pred par leti. Te je tudi on bio papov odposlanec. Kelikokrat se je prikazao, so ga s iz srca izvirajočev toplov lübeznostjov sprejeli. Takši je bio njegov sprejem tretji den kongresa na vulici, takši pozdrav v razpravnoj dvorani.

29. julija v soboto vprizoritev misterija od božega kralstva na Stadioni s 3000 igralci, pri šterom se je 40.000 sedežev napunilo. Vsebina igre je sledeča: Pod vodstvom sv. Mihala zbor angelov poziva lüdi, naj zemlo prevzemejo. Sv. Mihal je opomina na nevarnosti. Na visokom, törmi, spodobnom odri, se prikaže Antikristuš, pod njim 7 glavnih grehov. Na sredini Stadiona stoječa vnožina se deli na dve stranki. Stranka vernikov se vleče k angelom, stranka posvetnjakov pa radovedno ostane na svojem mesti. Glavni grehi je hitro obkolijo, Antikristuš se norčari s pomenkanja vere i srčnosti i nestanovitnosti krščanskoga lüdstva. Z med vnožine se vsikdar več zastavic zdigavle na čast Antikristuši. Glavni grehi, tej pomagači, pristaši Antikristuša i sam Antikristuš norejo od te zmage. Oglasi se trompeta. Sv. Mihal zdigne svojo sablo i po 22 potaj kak kakša čüdna zvezda z gorečimi baklami med sedeži na sredino Stadiona ide nova mladina, zbrana i zdrüžena iz vseh pozvanj i obkoli peklensko zmotnjavo. Glavni grehi i Antikristuš pri tom pogledi zbežijo. V törmi Antikristuša se prikažeta mladenec i mladenka i naznanjata boj proti glavnim grehom i proti Antikristuši. Zapelana vnožina se spüsti na kolena. Mladenec i mladenka prisegneta vernost Kristuši Krali. Vsi navzoči to ponovijo.

V srce segajoče, velike vnožine razgibajoče igre uspeh je povešala na nedopovedliv način okolščina, da je slovensko občinstvo z igralci sküпно igralo. Vstopnina je bila kniga z vsebinov igre, štera je nosila na platnicah številk sedeža. Nešterne pesmi i sküпne govore zborov so poslušalci z igralci naednok ponavljali.

V nedelo pred poldnevom je slüžo papov odposlanec višje dühovniško sv. mešo v Stadioni, šteroga je obdalo na visokih ščapicah plapolajočih 80 zastav po farbah različnih narodov. A zdaj so ne bili samo sedeži napunjeni, nego vso sredino je napunilo občinstvo v vzornom redi. Navzočih je bilo te okoli 100.000. Presenetilo nas je, da so berilo i evangelium samo slovenski spevali, za to majo Slovenci posebno dovolenje. Pod sv. mešov je 600 pesmarov spevalo Gregorijansko latinsko mešo, zmes pa vse lüdstvo 4 slovenske. Oboje je dirigirao ljubljanski prošt. Po evangeliumi je papov odposlanec v 5 jeziki predgao.

Popoldnevi od 2—4 se je vršo spreved raznih katoličanskih drüštev i narodnih noš po mesti v Stadion, kde pri zaključnoj slovesnosti so se zastopniki raznih narodov slovesno pridrüžili v svojem materinskom jeziki k bratskomi sodelüvanji v Kristušovom kralstvi. Za tem so prinesli iz cerkve sv. Cirila i Metoda v slovesnoj procesiji Najsvetejše Oltarsko Svestvo v Stadion. Kak se je spreved

s počasnim veličastnim gibanjem spuščao med krasnim spevanjem skozi visoka vrata doli, se nam je tak zdelo, kak, da bi se nam Jezus bližal po zraki nad belo oblečenimi deklicami i nad v cerkveni olačili odetov duhovščinov. Po litanijah Srca Jezusovoga, štere je zbor duhovništva z ljudstvom menjajoč speval, je veličastno slavnost blagoslov z Najsvetejšim zaključo.

Predavanja so v živih barbah pokazala naše dobe versko i jakostno podobo, pokazala temne i svetle strani. Ta doba je bogata na svetovno zgodovinskih dogodkih, velika na trpljenji i velika v ponovitvi i v želi po ponovitvi. Ta doba je os časov, je usode puna doba. Papa Pij XI. je ednok pravo, da je zahvalen božoj previdnosti, da v toj dobi lahko deluje.

Kardinal-legat blagoslavla verne vnožine pri prihodi na Stadion ob priliki kongresa Kristuša Krala v Ljubljani.

Sprememba se vrši okoli Jezusa Kristuša. Ki ga poznajo, tisti se zevsim morajo k Njemi obrniti, a ki ga ne poznajo, tistim ga moramo dati spoznati. Iskanje Kristuša se je že začelo, „znanost se je že vkraj obrnola od v 19. stoletji v materializem vtoplenoga svobodomiselstva, na socialnom poli stalno raste osvedočenje, da niti liberalizem, niti marksizem ne moreta prinesiti rešitve“. V cerkvi se je začelo čudno gibanje za poglobitev verskoga življenja. Velikanska žela po pridobitvi duš se je zbúdila v zvénešnjih misijonih i v notrašnjem duševnom življenji. Duhovščina ma velikanski ugled, da vpliva na narod.

V te zvrnredne čase ne spadajo navadni ljudje; v toj napetosti duševnih moči Kristušov duhovnik ne more ostati nepristranski. V osvobodilnom boji Kristuša Krala tudi mi moramo sodelovati i to tak, kak se Njegovih gardistov, Njegovih zvoljenih vojakov, Njegovih prijatelov dostaja.

(Eucharistikus Értésítő - Eucharistični glasnik - Győr, 1939. 1. sept.)

Ka sam vido na KKK. v Ljubljani.

Dr. Szendy László, plebanoš, Szombathely.

Vsako drugo leto, kda počivajo svetovni eucharistični kongresi, se prireja kongres Kristuša Krala. Pred tremi leti je bio v Poznani na Polskom, letos pa v Ljubljani. Vogrske katoličane je Katoličanska Akcija zastopala, i sam meo srečo, da sam se v malom vogrskom odposlanstvu sám tudi vdeležo kongresa ob strani dr. Rogač Franca, papovoga prelata i grofa Wenckheim Friderika, apata iz Jaka. G. jaški apat je na predelih lista Vasvármegye opisao v podrobnosti, ka je vido i ž njegovoga opisa so čtevci dobili izčrpno sliko od 5 dnevne veličastne proslave. Zato jaz samo nešterne reči omenim z velikanske vnožine vtisov, naj se moji verniki z njih včijo i po njih ravnajo.

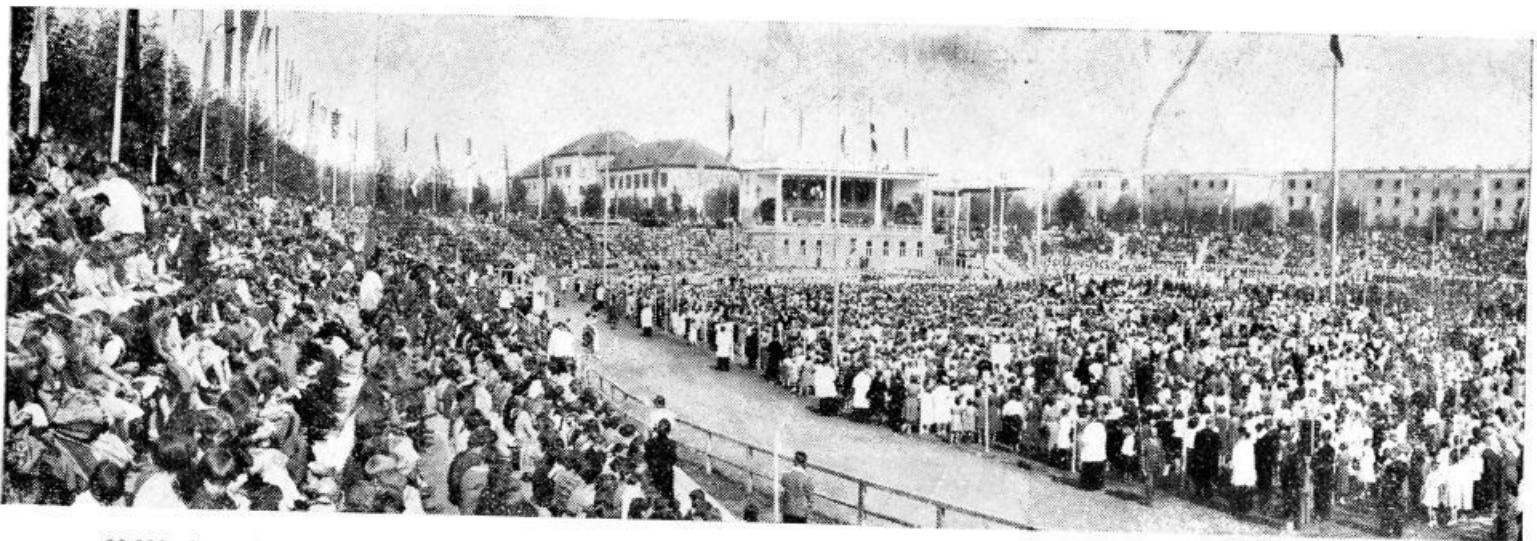
Mene je najbolje genola dečinska slovesnost v 80.000 prebivalcov stojećem glavnom slovenskom mestu, šteri narod šte 1.000.000 ljudi. Delaven den v soboto, na sredini počitnic, je šlo pod vodstvom učitelov i učiteljic 20.000 dece v vzornom redi, da se vdeleži delegatove sv. meše. Izmed 20.000 se jih 15.000 prečistilo. Mi smo po pravici bili ponosni, da se je na našem eucharističnom kongresi nad 120.000 dece zbralo i prečistilo, a zaistino nevem, če bi na priliko meseca augusta, v veliki počitnicaj, mogli to številko dosegnoti. 20 jezero slovenske dece počitniški nastop svedoči, da je te narod jako resno i opazüvanja vredno organizirani. Vu veliki vnožinaj je prišo v svoje glavno mesto i stojezeri so se vzorno oponašali. V petih dnevaj kongresa ne sam vido niednoga vinjenoga ali pijanoga človeka, niednoga razbijastoga možkoga, niednoga lübezenskoga para. Vse je prevzela i zvezala velika miseo: Kristuš zmagüje, kralüje, zapovedava.

To smo si mogli misliti, da se ta lübezen do reda začinja pri vzgoji dece. Na naše spitavanje smo zvedili, da so deca 50—60 km. daleč prišla pod vodstvom svojih učitelov v skupinaj, broječi 50 do 60, z vlakom, autobusom, na dugih kolaj i so zajtra na tešče z godbov maširala po glavnoj vulici Ljubljane k sv. meši na kat. Stadioni. Pri toj priliki naj omenim, da Stadion s 40.000 sedeži i teliko stojišči so 15 let delali z nabranimi fileri, šteri je tak lepi, da takšega malo štero mesto ma.

Drügi globoki vtis je na mene napravila vdeležba naroda, ki je bio ednoga srca. V Stadioni pri misterioznoj igri je celi Stadion spevao lepo doneče domače pesmi. Poleg mene na klopi edna izobražena gospa, za menov en oficir sta s celoga srca glasno spevala. Ravno tak, kak prosti narod. Ravno tak politični dostojanstveniki na

časnoj tribuni. Nikdi ne sam opazo, da bi navzočnost teh političnih dostojanstvenikov služila samo reprezentaciji i da bi bila mrzla, visoka uradna prikažen. Tak so spevali i molili skupno glasno, kak koinge edne velike družine. Pri nas pri slovesnih pokopih se Oča naš nemo začinja i k večjem se nekaj muvi k njemu. Tam od prve do zadnje reči, brez vsega zadržka skupno, glasno iz žive vere se je glasila pesem, pobožna i pogumna je bila molitev, samozaveštna i dejanska vdeležba pri sv. meši. Odmevala mi je v duši naše stolnice farnih meš pesem, kda je ladja naše velike cerkve glasna od skupnoga i navdušenoga popevanja. Naj bi se vsikdar i vseposodi, tudi pri drugih prilikah tak glasila boža čast na vüstih i v srci vernikov! Naj bi na takzvanih uradnih mešaj i procesijah tudi vsikdar tak bilo!

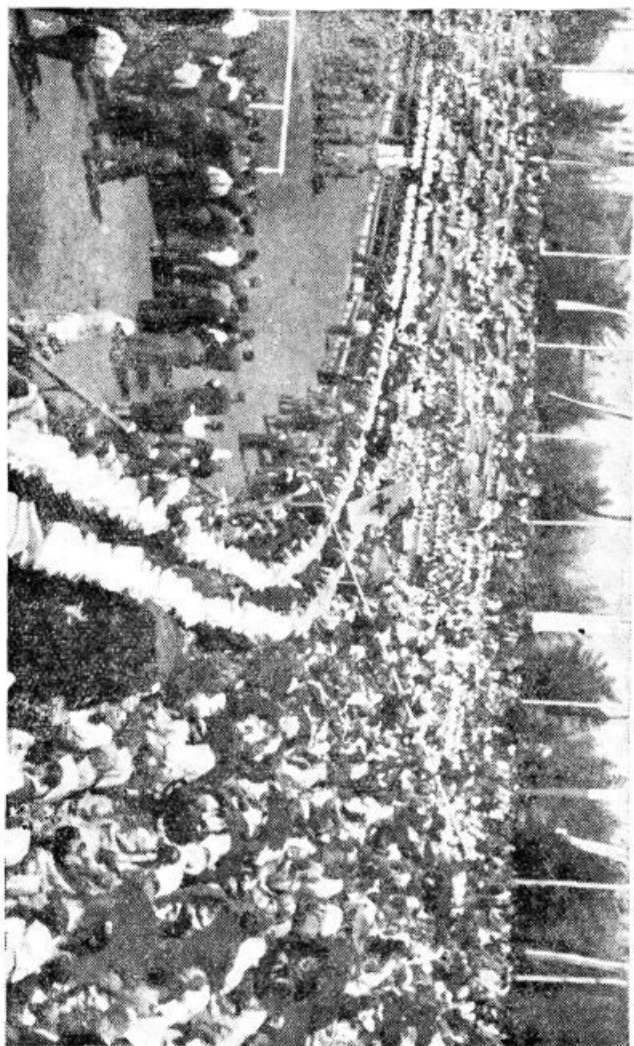
Krasna je bila zvenešnja slika mesta, okras trgovin. Ne bilo izložbe, v šteroj ne bi kakšna ljubka verska krasiev glasno naznanjala katoličanstva trgovcov i obitnikov v slovenskom glavnom mestu. Tu je

20.000 slovenske dece se je vdeležilo mladinske pobožnosti ob kongresi KK, v Ljubljani. Slika nam kaže Stadion zajtra, kda je 15.000 dece sprejelo Kristuša Krala v podobi kruha.

edna zažutena, vno go obračana molitvena kniga poleg sveče, tam v trgovini za suknjo okusno napravlene papove i narodne zastave ali kakša verska podoba, križ, rožni venec z debelimi jagodami ali v modernoj izdelavi, — so glasila vero lastnika. Tü ne so bile potrebne table, da razločüjejo svojstvo trgovin, tü ne samo napisi, nego same

Narod na desnoj tribüni med službov božov na kongresi KK. v Ljubljani..

izložbe so glasile priličnost katoličanskoga naroda v trgovini i obrti i poleg dobrega stanja tüdi njihovo katoličansko zavest. Rad bi bio, če bi mogeo izložbe trgovin iz sredine Ljubljane samo za eden večer prenesti v šterikoli vekši varaš vogrske zemle. za tiho proučavanje pripravnejšega sredstva skoro nikdi ne bi mogli najti.

Vnogo drügoga, tolažlivoga i razveselivoga sam šče 'vido. Od-
 krilo se mi je ednoga vernoga, globoko pobožnoga i dobro organi-
 zeranoga lüstva odkritosrčno svedočanstvo za Kristuša, ki je Krao
 družbe i javnoga življenja i to v državi, štera je uradno ne katoli-

Iz kongresa Kristuša Krala v Ljubljani: Pri legatovoj sv. meši pred oltarom
 na Štadioni.

čanska, med težkimi političnimi i gospodarskimi prilikami. V glavnom
 mestu maloga slovenskoga naroda je zaistino Kristuš kralüvao v dušaj.

(Katholikus Tudósító — Katoličansko naznanilo, — Szombat-
 hely, 1939. IX.)

Jezuš jaz verjem, da si ti pravi Bog, rešenik človečega roda, brez vere v Tebe nega zveličanja. Jezuš, jaz popolnoma obsojam boljševiških navuk. Smiluj se ubogih zapelanih vnožin, odpusti njim zablode, ne vejo, ka delajo i pritisni je na svoje smileno Srce.

10 zapovedi ruskoĝa vojaka.

Zveza brezboŝnikov je zročila ruskoj boljŝeviŝkoj vojski, ŝtera je vdrla v katoliĉansko Polsko, desetero zapovedi, ŝtere se glasijo etak:

1. Misli na to, da nega Boga, ki bi te mogeo ĉuvati pred so-vraŝnikovov kruglov.

2. V mirnom ĉasi i tŭdi v bojni moraŝ biti popolnoma brez-boŝen i misliti nato, da tvoja smrt lahko prinese 100 miljonom lŭdi oslobojenje.

3. Vsaka cerkev, molitvarnica ali sinagoga je lahko gnezdo tvojega sovraŝnika.

4. Sovraŝnik brezboŝtva naj se ti ne mili.

5. Skrbi za to, da se tvoj tovariŝ tŭdi v nevarnom poloŝaji ne spove dŭhovniki.

6. Vsakŝi poiskus ropanja cerkev, molitvarnic ali sinagog se mora z oboroŝenov silov zatreti, kajti te morajo kak spomeniki pre-minoĉih ĉasov ostati ohranjene.

7. Ostani v bojni brezboŝen i probaj svoje sovraŝnike pridobiti zo brezboŝno gibanje.

8. Po konĉanoj bojni bo svet popolnoma brezboŝen.

9. Sovjetska unija ostane vsikdar ĉuvarica mednarodnoga brez-boŝnoga gibanja.

10. Brezboŝtvo ostane i bo zmagovalec.

Pripomba. Nastane pitanje, zakaj ŝejo boljŝeviki ĉuvati katoliĉanske cerkve, protestantske molitvarnice i ŝidovske sinagoge na Polskom? Kakŝi spomeniki so to za nje? Zato je ŝejo ĉuvati, ka pri tom a) priŝparajo na izdatkaj, ar te spremenijo v gledaliŝĉa, plesne dvorane, skladiŝĉa itd. b) Obdrŭgim pa zato, ka ŝ njimi huj-skajo proti Bogi: glejte, ĉe bi bio Bog, ne bi odpŭsto, da se njegove hiŝe oneĉaŝĉajo.

Ŝatanska agitacija so te gornje zapovedi. Krŝĉenik naj ti od-prejo oĉi.

Ŝatanska agitacija, ŝtero sam pekeo vodi po dopŭŝĉanji Boga, da se kaŝtiga greŝen, nepokoren svet.

Weissenstern Cecilija

trĝovina v Lendavi.

Priporoĉa najbolŝe kvalitete
bicikline, ŝivalne stroje, mo-
tor-bicikline po dnevnoj ceni.

Najstareŝa trĝovina v Slov. Krajini

Beno Wortman Lendava

Priporoĉa svojo bogato sortirano
zalogo raznoga manufakturnoga
i kratkoga blaga.

Da bodo vsi edno ...

Petstoletnica zbora v Firenzi.

Edno sàmo Cerkev jo osnovao boži Odrešenik pa jo postavlo na prvaka svojih apoštolov (sv. Petra). So pa prišli ljudje, ki so v svojoj omejenosti, gizdi i hūdobiji trgali to jedinstvo pa ranili skrivnostno Kristušovo Telo. Malo časa po tom, kak je bilo dovršeno veliko delo odkūpljenja, so se že javlali krivi proroki pa vučitelje, ki so svojo lastno nadūto modrost kazali kak objavleno reč božo. Od jedine prave Cerkvi so se tak skoz stoletja trgali posamezni deli, da bi se oddeljeni od živoga stebila počasi posušili i vmrli od dūhovnoga glada.

Edno od najveksih ran je zadao sv. Cerkvi tak zvani „grčki razkol“, gda so se v IX. stoletji odcepili od Cerkvi „pravoslavni“ Grki, nato pa počasi tūdi najveksi deo slovanskih cerkev, štere so se nahajale pod verskim i kulturnim vplivom Carigrada. Važno je znati to, da toga razkola ne povzročo nikši verski krivi navuk, nego malenkostni zemelski pogledi. Grki so od negda zametavali „latine“, to je, katoličane, ki so se tesno držali rimskoga Pape. Gda so pa rimski casarje v začetki 4. stoletja prenesli svojo prestolico v Carigrad, so se narodne, kulturne i politične razlike med Vzhodom i Zapadom zmerom bole kazale. Te zemelske razmere i nespোরazumi so se sčasom preselili iz društvenoga pola v čisto cerkvene stvari. Zavolo toga so Grki za časa carigradskega patriarha Focija odpovedali pokorščino Kristušovomi namestniki, Papi v Rimi. Casar Vasilij I. je, istina, naskori vrgeo Focija i znova postavlo zveze s središčom kršćanstva, Rimom. Te casar je še to dosežno, da se je Focij pred smrtjov podvrgeo Papi. Toda slabo seme nesloge je bilo posejano pa je naskori obrodilo žalosten sad.

Nezavūpanje i predsodki so na obeh straneh rasli. Pa tak pride v 11. stoletji do popolnoga razkola, gda je carigradski patriarh Mihail Cerularij pretrgao vse zveze s poglavarom sv. Cerkve v Rimi. Ta medsebojna mržnja se je zvužgala v nevgaslivī plamen zavolo izdajstva Grkov med tak zvanimi križarskimi vojskami, gda so kršćeniki celoga sveta šтели osloboditi Jeruzalem i celo Sveto zemlo. Grki so ne držali z drugimi kršćeniki, nego so celo delali proti. Te zvūnešnji prepad so sčasoma povekšale znanstvene i bogoslovne razmere. Medtem gda kat. Cerkve drži pravoslavne samo za nezedinjene, odceplene veje od jedine Kristušove Cerkvi, Grki obtožūjejo katoličane, da so pokvarili Kristušov navuk i da včijo krivoverstvo.

Te žalosten razcep Cerkve so Kristušovi namestniki v Rimi vsikdar jako boleče prenašale pa se trūdili na razne načine, da nanovo pripelajo zablodjene ovce v Kristušovo ovčarno. Lani, 1939. je minolo ravno 500 let od ednoga takšega poskūsa, ki je navidezno dosegeo zedinjenje.

Gda so se Grki v 15. stoletji nahajali v velikoj stiski zavolo Tūrkov, so iskali opore na Zapadi. Da bi bole gotovo dobili pomoč proti Tūrkom, so dali izjavo, da se šćejo pogajati s papom Eugenom IV. i da se zjedinijo z Rimskom Cerkvov. Izgledalo je, da bodo ven-

dar ednok zaceljene stoletne rane na Kristušovoj Cerkvi. Papa, ki je, kak vsi njegovi predniki, srčno želeo, da bi postala „edna čreda i eden pastir,“ z veseljem prime ponujano roko pa pozove Grke na cerkveni zbor v Ferraro v Italiji. Meseca aprila l. 1438. pride sam grški casar Ivan VII. Paleolog, carigrajski patriarh Jožef II., po narodnosti Bolgar, potem pridejo nadškofo iz Kijeva (Ukrajina) Izidor, pa nadškofo Besarion iz Niceje v M. Aziji i nad 30 drugih grških škofov pa dosta bogoslovcov. Papa je vse sprejme zaistino kralovski. Znanstvenim razpravam i važnejšim bogoslovnim pitanjom je predsedüvao sam papa Eugen IV. Meseca decembra se v Ferrari pojavi küga, zato se zbor preseli v Firenze. Razprave so bile duge i težke — trpele so celo leto — na konci so pa vsi sprevidili, da med Rimskov i Grčkov cerkvijov ne obstoja nikša prava razlika v veri. Tisto vse, ka vči kat. Cerkev v krščanskem navuki, se niti malo ne razlikuje v glavnem od navuka svetih Očakov grčke Cerkve. Razlika je samo v izražanju pa v rečaj. Gda so rimski vučenjaki dokazali Grkom, da se navuk od Pape kak namestnika sv. Petra i vrhovnoga poglavara cele Cerkvi nahaja ravnotak tüdi v navuki svetih Očakov vzhodne Cerkvi, so skoro vsi zastopniki Grčke Cerkve priznali prvenstvo sv. Oče Pape v celoj Cerkvi pa so dali izjavo, da verjejo vse ono kak verje sveta rimokatoličanska, apoštolska Cerkev.

Dne 6. julija l. 1439. je papa Eugenij IV. pritisno svoj pečat na odlok od zedinjenja Grčke Cerkve z Rimskov. Listino je podpisalo

Ustanovleno 1849.

Železo.

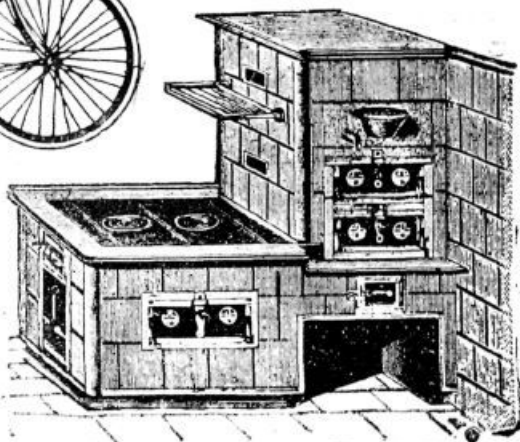
Švedski magnet ocel.

Blago iz ocela, obželezenje zgradb, vsake vrste škér, železni trami, **gotovi šparheli** za v steno vzdati, **trbovelski portlandcement 1-a**, vapno.

Nadale **šivalni mašini**, **biciklini**, kak tüdi **mašini za slamo rezati**, **repo sekati**, **plügi** se najfalej dobijo v železnoj trgovini

JURIJ TOMKA
V LENDAVI.

115 latinskih škofov, od strani Grkov jo je podpisao sam casar Ivan VII., potem namestnik carigradskega patriarha i 32 škofov. Patriarh Jožef II. je vmro v Firenci mesec dni pred zaključkom zedinjen s kat. Cerkvov i pokopan v dominikanski cerkvi.

Zgodovinska listina od zedinjenja začinja z rečmi sv. Pisma: „Naj se radüjejo nebesa i naj se veseli zemla!“ Porüšen je najmre zid, ki je delio zapadno i vzhodno Cerkv i prineso nazaj mir Papa Eugen IV. je v stolnoj cerkvi v Firenci opravo slovesno službo božo v zahvalo Bogi za zedinjenje. Pod sv. mešov je bila razglašena slovesna izjava od jedinstva v latinskem i grčkom jeziki. „Potem so se vsi nazoči latinski i grčki školje v znak jedinstva i lübezni objinoli eden drugoga. Bio je to nepopisno genliv i veliki čas, gda je Cerkev postala zaistino „edna ovčarnica i eden Pastir,“ po želi njenoga božega Nastavitela.

Začetne reči na listini cerkvenoga jedinstva: „Naj se radüjejo nebesa i naj se veseli zemla!“, so napravile radosten odmev na krščanskom zapadi. A na žalost se to ne tak zgodilo na vzhodi, med Grki. Naskori po vrnitvi grčkih škofov v domovino, so nešterni školje i številni grčki dühovniki iz gole mržnje na „latine“ začnoli narod hujskati proti „krivovercom“, ki so podpisali izjavo zedinjenja s Rimskov Cerkvov. To peklenško rovarenje je tak deleč šlo, da so vnogi školje, ki so v Firenci podpisali listino, te svoje podpise vničili.

Tak se je Grčka Cerkev (pravoslavna) znova odcepila od Rimske. To so ne zakrivili dobri, pobožni lüdje, niti ne pametni razlogi, nego kak že negda: človeča hüdobja, nevgasлива mržnja nešternih zaslepljenih, ki so z lažmi pa z ogrizavanjom proti Rimskoj Cerkvi zapelali tüdi nevučeni narod v razkol. Padec glavnoga grčkoga mesta Carigrada pod türsko oblast (1453.) je te razdor še povekšao i ovekovečo.

Dnesden živejo odcepleni od jedine prave Cerkvi na samo Grki, nego većina slovanskih narodov, ki niti ne vejo, kam so je zapelali zaslepleni voditelje. Med 144 milijoni od kat. Cerkvi ločenih kristjanov grčkoga obreda je 123 milijonov Slovanov (Rusi, Rusini ali Ukrajinci, Belorusi, Srbi, Bolgari). Grki i Romuni so ne Slovani.

Naši v Franciji: Krampač Katica, naročnica naših listov, s svojov prijateljicov veselo misli na Slovensko Krajino.

Veliki Cerkveni zbor v Firenci je, kak vidimo, ne prineseo stalnoga zvünešnjega uspeha. Vendar je ne bio brezi pomena. Cerkveno jedinstvo se, istina, ne dosegnolo, ali pri tom se je bar odkrila glavna zavora, ki stoji na poti zedinjenji. Razprave v Firenci so pokazale, da je navuk Grčke Cerkvi isti kak ga vči Rimska Cerkev. Pač pa je bila glavna ovira i je šc dnes: medsebojno nezavüpanje, predsodki, zaničavanje i mržnja. Te ovire se pa ne dajo odpraviti z vučeniimi razpravami, niti z znanstvenimi razlogi, nego s medsebojnim spoznavanjem, z iskrenim poštüvanjom, z dobrotlivim razumevanjom, punim kršćanske lübezni.

Proslava 500 letnice toga cerkvenoga zbora je dosta razsvetljenja prinesla. Po celoj kat. Cerkvi se je obslüžavala. V nešternih krajih

so se nastavila posebna društva za spoznavanje Vzhodne (pravoslavne) Cerkvi. Z najveškov slovesnostjov se je pa obhajala ta obletnici v Firenci, gde se je negda vršo zbor. Vse se je vršilo v istih prostoraj, gde je bio zbor, blüzi groba carigrajskoga patriarha Jožefa II. Slovesne sv. meše so se vsaki den opravljale vseli v drugom vzhodnom obredü. Ta obletnica bi se mela tüdi jako slovesno obhajati na Velehradi v Češkoj, pa so politični dogodki vse zastavili.

Proba zedinjenja v Firenci l. 1439. je pokazala, da se zavora za zedinjenje ne nahajajo toliko v bogoslovnih razlikah, koliko bole v srcaj. Srca pa more omehčati samo Bog. Zato sv. Oča zovejo vse vernike na gorečo molitev k Gospodari človečih src, pa na medsebojno lübezen i poštüvanje, da bi se povrñoli blodeči bratje. Mi vsi smo zdaj po tom članki osvedočemi,

da je to veliko delo. Zato se pridružimo želi sv. Oče. Na te način se bo naša molitev zdrüžila z molitvov samoga Odrešenika, ki je nekoč v nazočnosti svojih apoštolov zdigno oči k nebeskomi Oči i molo: „Da bodo vsi edno, kak si Ti, Oča, v meni i jaz v Tebi, da bodo tüdi v nama edno!“ (Jan. 17, 21.)

R. J. (po Kal.)

Naši u Franciji: Mlin na vüeter na maroñi, na šterom delajo naši izseljenci.

Lübezen do domovine.

Bog, stvoriteo vsega, je vsado v našo naravo tudi lübezen do domovine. Ta lübezen, če zpira z pravoga kršćanstva, je velika krepost, štero mora meti vsaki do svojega naroda. Ona je ne samo prirojena, nego tudi privzgojena, to se pravi, da si jo vsaki lahko povekša, če se potrüdi.

Zakaj moramo lübiti domovino?

Poleg vsajene lübezni do domovine, nam je Bog v IV. svojoj zapovedi zapovedao, da smo dužni pošćuvati stariše, kakti svoje najvekše dobrotnike i namestnike bože. Od njih, kak od božega orodja smo dobili življenje i toliko drügh zemelskih dobrin. Nadale smo dužni po istoj božoj zapovedi pošćuvati hranitele, vućitele i gospodare, ki nam zamenjajo stariše. Zatem moramo pošćuvati dühovne i svetne poglavare, ki so po oblasti, od Boga doblenoj, nad nami. Oni so namestniki boži, šterim se moramo pokoravati pa je pošćuvati zavolo bože odredbe, po šteroj prihaja vse dobro, tudi življenje. Od Boga po lüdeh na lüdi. Pošćuvati moramo tudi vsakšega starejšega od nas, ar oni majo več sküsenj pa zaslügh kak mi. Nazadnje moramo ceniti vse tiste, ki nam delajo dobro, ćeravno mi za to ne vemo, kak so to splošno vsi prebivalci.

Zavolo toga vsega, zavolo teh nam več ali menje koristnih jediníc i delov naroda, smo dužni lübiti celi narod kak tudi njegovo zemlo, na šteroj se nahaja. Će pa narod i domovino lübito celo iz nadnaravnih razlogov, to je zavolo Boga, ki nam to zapovedavle, potem je ta lübezen nadnaravna krepost, za štero nas ćaka velika nagrada v večnosti.

Kak ogen bole obimle tisto, ka je njemi bliže, nego oddaljene stvari, tak mi tudi moremo bole lübiti one, ki so nam bliže po krvi, po rodi. Ravnotak moramo dosta bole lübiti svoj narod kak drüge narode, ar nam je on bližji iz vnogh razlogov. S svojim narodom smo v številnoj zvezi po posameznikih, od šterih je on sestavljen. Tak smo n. pr. po naših starišaj v krvnoj zvezi s svojim narodom. Od njega smo poleg krvi dobili še telovna i düševna dobra. Narod nam je dao roditele i dobrotnike, ki so nas ćuvali i branili pa nas še zmerom ćuvajo od hüdoga, branijo nam življenje i dobro ime, osebn poštenje, imanje, telovna i dühovnn dobra. Narod nam je dao prijatele, ki nam lejšajo težave toga življenja, ar delijo z nami radost i žalost. Od naroda smo dobili lepi jezik, v šterom smo se navćili poznavati Boga, Njemi se priporaćati v molitvi, prepevati svete pesmi. Dao nam je svojega düha, ki nosi v sebi toliko globokih vrednot, sposobnosti, prirojeno iskrenost, poštenje i znaćajnost. Narod nam je dao svojo slavno preminoćnost, svojo zgodovino, štera je ovenćana s trplenjom, namoćena od znoja pa krvi za slobodo. Dao nam je svojo düševno i prirodno lepoto.

V domovini je dosta takših, ki delajo za nas na razne načine, da tak mamo vsega, ka nam je potrebno. Zato moramo dosta bole lübiti domaćo zemlo, nego drüge, lübiti grüdo, na šteroj smo se na-

rodili, posebno pa kraj, ves, varaš, gde smo zagledali sunce i preživeli svojo mladost. Zaistino, od rojstva do smrti dobivamo neprestano od svojega naroda dosta dobrot. Zato ga moramo ljubiti.

Prek domovine smo i ostanemo samo tihinci, šterim se vsi plašno i nezvüplivo ogiblejo. Što je že sküso trdoto tüjine, te zna to. Tüja govorica se ne prilaga našemi srci i nemre prinesiti v našo düšo nikdar tiste topline, kak domača reč. Prek domovine boš težko najšo ono medsebojno navezanost i povezanost src i düš, ki osladi življenje pravim prijatelom. Zavest narodne sküpnosti je vžitek, ki ga ne-skaljenoga more dati samo domovina. Zato jo moramo od srca ljubiti.

Kak moramo ljubiti domovino?

Pogani so že iz naravnih razlogov nenavadno jako ljubili svoj narod i svojo zemlo. Cicero pravi, da je vreden grajanja vsaki, ki se zneveri svojoj domovini. Horacij pa celo piše, da je sladko i častno vmreti za domovino, vendar, gda občüdüjemo domolübjje poganov, se moramo zgražati nad tem, kak so postopali proti drüгим narodom. Mržnja, nasilje, preganjanje i robstvo jim je bilo vsakdenešnje.

Ne je bilo dosta boljše pri Izraelcih (Židovaj). Tüdi oni so vsakšega tihinca, to se pravi, što je ne bio židov, držali za svojega neprijatela. Novo i boljše mišljenje v tom je nastalo komaj s prihodom Jezüša Kristuša. On je razglaslo zapoved splošne lübezni, ar je včio, da so vsi lüdjje deca ednoga nebeskoga Oče, pa se zato morajo med sebov ljubiti. Krščanska vera dosta bole vpliva na človeka, kak vsi

V a š e

fotografije - slike

Vam zvünredno
lepe i jako fal
napravi s a m o

Foto „Balkan“

L e n d a v a (hiša g. Balkányi-ja)

*

**Slike za legitimacije i potne liste zgoto-
vim hitro, lepo i najialej**

drügi razlogi, da on lübi svoj narod i vrši to, ka od njega narodov dobrobit zahteva. Krščanska vera vči človeka, da lübi svoj narod zavolo Boga i v Bogi. Ga pa tüdi vči, da ne sovraži drüghih narodov. Vsaki narod je vreden prostora pod suncom.

Kak vsakša lübezen sploh, tak tüdi lübezen do domovine obstoji v tom, da njoj ščemo vse dobro i se za to dobro trüdimo. Domovini so potrebna razna zvanja, pa zato moramo gledati, da se za edno zvanje kak najbole usposobimo i da dužnosti svojega zvanja tak vršimo, da nazadnje ide naše delo narodi v korist. Uradnik, ki samo gleda, kak bi prišeo do plače, ne dela pa to. ka njegova slüžba zahteva, je celo škodliv za domovino, pa naj kriči kakšte na glas: Živela domovina!

Kelko bole je što pun krščanstva, s telko vekšim prepričanjem se bo vrgeo na delo za dobrobit naroda. Samo takši bo vestno odbijao vse, ka zna, da bi moglo biti narodi v škodo. On se trüdi dati drüghim dober vzgled. On, če ma opraviti z mladinov v šoli ali v drüštvi, ne bo pozabo, da je mladina bodočnost naroda. Človek, prežet s krščanskim dühom bo iz lübezni do domovine gledao, da bodo njeni zastopniki dobri, pošteni. Dobre novine, krščanski tisk, bo pravi domolüb na vso moč širio, nasprotne pa pobijao. On se bo žrtvüvao za dobrobit posameznika i celote na vse mogoče načine, to pa toliko več, koliko je vekša nevola i sila.

Domovina večkrat zahteva od nas žrtev. Samo te, gda za njo trpimo, se nam največkrat razodene njena lepota i vrednost. Gda je pa v nevarnosti, te se je še prav tesno oklenejo naša srca. Potem začütimo, da je domovina ne prazna reč, nego da je materina zemla, na šteroj stoji „Hižica očetova“. Te začütimo, da je obramba domovine globoko doživetje vsega, ka nam to življenje davle, da je največša bolečina, gda trepečemo za njeno posest.

Prava lübezen domovine ohrabri sree i pojekleni volo, da je človek pripravljen tüdi na največše žrtve.

R. J.

Le domo nazaj!

Mladost verje svojim senjam,
z doma sili, pa zakaj?
Raj domo nazaj!

Rodna pola, bistre vode
kinčajo nam rojstni kraj.
Le domo nazaj!

To je zemla naših davnih,
to Slovincov dedni raj.
Le domo nazaj!

Vsako dete verno Slavi,
to istino pripoznaj.
Pa domo nazaj!

R. J.

Dobro, lepo pa jako po ceni oblečete sebe

pa svojo družino z lepimi moškimi i dečinskimi zimskimi i letnimi oblačili, kak tüdi ženskimi plašči, če kúpíte ali pa date po meri napraviti pri krojači

Gumilar Antoni

Lendava - (hiša hotel Krona)

Katol. cerkev se ne more premagati.

Malogda je mela katoličanska cerkev teliko sovražnikov, kak dnesden. Vnoge dobre duše se zavolo toga burkajo i spitavlejo: ka bo z nas, svet ide vse za hūdim, Jezuš zgūbla den za dnevom nešteto število dūš.

Mi tem prestrašenim dūšam odgovorimo, da se jako jako motijo. Jezuš den za dnevom pridobiva dūše. Da ne smemo pozabiti našega omejenoga znanja i spoznanja. Mi sodimo po tistom, ka vidimo i po kraji, v šterom smo. V dūše notri pa nevidimo, krajov zvūn domačega pa malo poznamo. V pokrajinaj prek morja nešteti jezeri i jezeri den za dnevom pristaplajo v kat. cerkev. I v pokrajinaj, ki niti neso od nas preveč oddaljene, se vučeni preobračajo h Kristuši, se mladina v velikih brojaj združuje ž njim. Ne sodimo po našoj pokvarjenoj mladini, — pa naša vsa tūdi ne pokvarjena — mamō mi tūdi krasno mladino. Z komunizmom okūženoj Franciji je na jezere i jezere čiste, trezne, Jezūša lūbeče mladine, ki bi raj življenje dala kak samo z ednim smrtnim grehom Boga razžalila. Tak je v Angliji, Nemčiji, Holandiji, Belgiji, Ameriki, na Vogrskom i v drūgih državaj. Celo v nesrečnoj komunističnoj Rusiji se zbūja mladina i obrača hrbet brezbožnomi gibanji.

Kristušova cerkev ne more prejtī. On je jasno povedao: „*Ti si Peter i na pečino zidam svojo cerkev i vrata peklena je ne premorejo.*“ (Mat. 16, 19.) Cerkev je Kristušovo skrivnostno telo i ravno zato kak on, mora biti preganjana. „*Glejte, pošilam vas kak ovce med vuke*“ (Mat. 10, 16—23) je naprej povedao Jezuš. Pa nači niti ne more biti. Kristušova cerkev mora biti preganjana. Jasno to pove Jezuš: „*Če bi bili od sveta, bi svet svoje lūbo. Ar pa neste od sveta, nego sem vas jaz odebrao, zato vas svet sovraži*“ (Jan. 15, 18—19.)

Cerkev je Kristušovo skrivnostno telo, šteromi teli je on glava, mi pa kotrige. I to skrivnostno telo tak ne more prejtī, kak Kristuš ne, ar je on od mrtvih stano i vekomaj žive. Večna je zato tūdi cerkev njegova. Po sodnjem dnevi se zdigne v nebo iz zemle i tam vekomaj žive, do sodnjega dneva pa na zemli žive, nikša sila i nikša oblast je nemore vničiti.

Cerkev zmagūje i bo do sodnjega dneva. Kak se je Kristuš ogno svojim sovražnikom i skrio, ka neso ga mogli zgrabiti i kamešnjati, ravnotak cerkve nišče ne more zgrabiti i zvezati. Zgrabi i zapre se lejkō telo, dūša nikdar, vera nikdar, milost nikdar, ugled nikdar. Cerkev je Kristušova svetlost. Probaj če moreš svetlost na verigo djati. Zasjeje se ti i dale idejo sunčeni traki. Tak tūdi cerkev. Če se odseli z ednoga mesta, se prikaže na drūgom. Preganjanje samo hasni cerkvi, po njem se bole širi. Viher toti strosi drevje, mogoče, štero tūdi podere, a zednim raztrosi na vse kraje semen drevja i za kratek čas dosta več cepik zide, kak je viher vek potro z drevja. Lepo opiše to sv. Pavel apoštol v pismi do Filiplanov, v 1. poglavja 12 i 13 vrstaj, gda piše od svoje voze, da se po njej širi Kristušova vera, ar casarska straža jo je sprejela i ar po njegovom trpljenji okrep-
leni kristjani jo tūdi z vsem vūpanjom goreče širijo.

Kak je Kristuša ne mogo grob v sebi zadržati, tak cerkev tudi nema groba. Ona je nemrtna, ona vmreti ne more. Neba i zemla minejo, cerkev ostane. Sv. Duh pravi: „Kristuš je bio križan zavolo slabosti, a žive zavolo bože moči“. (2. Kor. 13-3.) Takša je tudi cerkev. Peganjana je, trpi, a prejeti ne more, boža moč jo drži pri življenji. Kristuš, ki je glava naših duš v svojem skrivnostnom teli, ne bo nas nikdar zapušto, zato bodimo velikodušni i nikdar ne dvojimo. Bog ma na skrbi svojo cerkev, duše z svojov krvjov rešene.

„Cerkev je Kristušovo telo, punost njega, ki vse v vsem napunjava.“ (Elez. 1—23.) To svedoči od nje sv. Duh. Zato se pa držimo cerkve, ljubimo jo, molimo za njo den za dnevom, naj zmaga Kristuš po njej v naših i vseh dušaj. I ta zmaga je svetost življenja na zemli i večno veselo življenje v nebi. Kak sv. Peter, tudi mi pravimo: „Gospod, h komi bi šli? Reči večnoga življenja maš ti.“ (Jan. 6, 69.)

Zakaj kat. Cerkev misijonari?

Katoličanska Cerkev mora misijonariti, ar Bog šče, da bi Ga vsi lüdje spoznali, njemi služili i se tak zveličali. Z neskončnov lübeznišov Bog lübi vse lüdi. Ar je lübo človeka, je sam postao človek, da ga je navčo, ka je njegov namen, za njega je trpo i ga na sv. križi odrešo. Misijonska miseo je tak velika, tak obsežna, kak je velika i obsežna boža lübezen.

Sv. Paveo piše: „Med Judom i Grkom nega razložka, ar eden je Gospod vseh, bogat za vse, ki ga zazavajo. Ar, štokoli zazava v imeni Gospodovom, bo zveličan. Kak pa ga bodo zvali, v šteroga so ne vervali? Ali kak bodo v njega vervali, od šteroga so ne nikaj čüli? Kak pa bodo čüli brezi oznanjevalcov (misijonarov)?“ (Rim. 10, 12—14.)

Apoštol s tem šče to povdariti: Pogani nemrejo v pravoga Boga vervati, če se jim sv. vera ne bo oznanjüvala po misijonaraj.

Z toga sledi, da sv. Cerkev mora misijonariti.

Bog je skleno meti na zemli svoje kraljestvo. Vladar v njem je Jezuš Kristuš. Kak takšega napove že nadangeo Gabrijel: „Njegovomi kraljestvi ne bo konca.“ Sv. Ivan pa pravi Judom: „Delajte pokoro, ar je nebesko kraljestvo že blüzi“. Misijonarenje je ne nikaj drügo kak delo za vresničenje veličastnoga kraljestva J. Kristuša. Sv. Janoš piše v Razodetji: „Vreden si Gospod, vzeti knigo i njegove pečati odpreti. Ar vmorjen si bio i si nas Bogi odrešo s svojov krvjov iz vseh rodov i jezikov i lüdstva i naroda, pa si nas včino našemi Bogi kraljestvo.“

Korenina misijonske misli je v Bogi samom. Za vsa lüdstva i narode je trpo, ymro i je tak odrešo pa napravu za prebivalce božega kraljestva. Človeštvo rešeno po svetovnom misijoni, bo prepevalo pred tronom Agnjeca.

Prvo bože kraljestvo na zemli je bio raj. Greh je je razrüšo. Bog je je znova oblübo. Ves stari zakon je bio priprava na to kraljestvo, ki se ma po dugom misijonarenji po vsem sveti razširiti. Komaj je rojeni Mesija, že pridejo zastopniki poganskih narodov, sv.

Trije Kralji, k jaslicam: to je prvo misijonsko delo včlovečene večne Reči. Starček Šimeon je zaspevalo prekrasno misijonsko pesem: „Zdaj lahko spustiš, o Gospod, svojega hlapca v miri, ar moje oči so vidile tvoje zveličanje, ki si je pripravo pred licom vseh narodev, svetlost v razsvetljenje nevernikov.“

Tak je te istina, ka je Bog nastavo svoje kraljestvo na zemli, ki se ma razširiti po vsem sveti. Zato pa Cerkev mora misijonariti.

Bio je slovesen trenutek, gda je Gospod na Olskoj gori govorio apoštolom: „Dana mi je vsa oblast v nebesaj i na zemli. Zato idite, včite vse narode... jaz sam z vami, vse dni do konca sveta.“

S temi rečmi je Gospod zapovedao misijonsko delo. On ne prosi, nego zapovedavle: „Idite, včite vse narode!“ To je Gospodova oporoka, zadnja vola. Sv. Cerkev jo je sprejela i jo zvršava.

Bog šče, da se njegovo kraljestvo širi po njegovih oznanjevalcaj, misijonaraj. Bog šče, da ga vsa lüdstva spoznajo i molijo pa se tak zveličajo. Bog šče, da idejo v vsakom časi boži poslanci, misijonarje v vse kraje sveta, da narode, ki živejo v zmoti, navčijo, krstijo i tak k večnoj istini pripelajo. Sv. Cerkev mora misijonariti i bo misijonarila do konca sveta, ar je to vola boža.

R. J.

Trije največši nasprotniki kat. misijona so

- 1. Izlam (Mohamedova vera).
- 2. Protestantizem (Luterova vera).
- 3. Komunistem (nikša vera).

To ne reklama, nego prava
istina, da

lepo, po ceni i trpečo

obüteo

küpite v lastnom interesi pri tvrdki

Bader Herman

v Lendavi

zato, ar je to:

- 1) domači izdelek,
- 2) domači delavec ga izdelüje,
- 3) ročno delo

Kožo, čevlarski materijal, gotovi gornji deli, kak tüdi sedlarske potrebsčine i mašinsko remenje se dobi po dnevnoj ceni

Biciklisti !

Bodite previdni pri küpnji koles, šivalnih strojov, motorov, radioaparatorov itd.

Poglejte si brezobvezno mojo sortirano zalogo od svetnih znamk :

Vaffen, Dürkopp,
Diamant, Stirija,
Vanderer, Puch,
Triupf, Austro
Deimle r

i šče drüghih znamk.

Šivalne stroje :

glasoviti Pfaff, Veritas itd.

Motorje :

N. S. U. Triupf, Sacs.

Radioaparati :

Standard i Lorenz.

FRITZ ŠTEFAN mehanik

Lendava, Kolodvorska u. 5.

„Marijine skuze“.

(Törjanska legenda).

Bilo je to v davnih starih časaj. Mogoče se te vés niti še nej zvala Törnišče. Tüdi velka je nej bila. Pač pa je že mela Marijino cerkvico, ki jo je meo na skrbi jako pobožen svečenik.

Milostna podoba Marijina se njemi vidila že preveč neprimerna za hižo božo. Te je pa svoje vernike naproso, da so kúpili edno novo Marijino podobo. Stare podobe so zato nej vrgli iz cerkve, nego so njoj določili skromno mesto pri cerkvenih dveraj.

Ali čüdno. Drügo zajtro je svečenik najšao staro milostno podobo znova na velkom oltari i novo pri dveraj. Znova jivi zameno. Ali novo zajtro ga milostna mati pá gledala z glavnoga oltara. Še ednok je spremeno.

Ali gda je zajtra nato prišao v cerkev, nej bilo na oltari niedne podobe. Strahoma je iskao po celoj cerkvi, ali stare podobe nindri nej najšeo. Pač pa je opazo po cerkvi sledi, spodobne drognim kaplicam. Po njüvoj sledi je šo iz cerkve. Pred cerkvov pa glej čüdo: Kak se je začnola trava, več nej bilo drognih sledi, nego visike rože pa tenkom stebli, ki so pa nej mele navadnih cvetov, nego mesto njih drogne, malo ploščate kruglice ali jagode, ki so v obilnosti visile na vrehu te vitke cvetke i tvorile nekak meli strožec. Cvetlica je bila spokorno sive barve.

Te čüdne cvetlice so kazale točno pot do bližnjega loge, gde je milostna podoba čakala pod lepov lipov. Dühovnik je veselo prijao podobo i jo šteo nesti v cerkev, ali je nej mogeo genoti. Ves prestrašeni je še parkrat probao, pa li nej mogao. Te se je pa sam povrno v cerkev, gde so že čakali na mešo. Lüdje so bili začüdeni, da so nej vidili podobe na oltari. Svečenik jim razložo.

V procesiji so šli v log. Ženska, od štere so vsi mislili, da je najbolje pobožna, je probala zdignoti podobo, pa nikak nej šlo. Ž njimi je bila tüdi edna mala deklčka, ki so jo nej držali za preveč vrlo. Posebno to zajtro jo tista pobožna ženska močna kregala, zakaj trga tiste nove rože.

Naši v Franciji: Naša je postala küharica. Samo ka močnika pa kaše ne sme kühati.

„Da so pa tak žalostne, kak či bi se što jokao,“ je preprosto odgovarjala deklica. „Te jagode so kak skuze!“

Še drugi starejši so probali zdignoti podobo, pa niden nej mogeo. Te so pa nazadnje dovolili tomi mlajšeti, da je sprobalo. I glej čüdo: popunoma lejko je zdignolo podobo i jo veselo naprej neslo v cerkev, nazaj na glavni oltar.

Od tistoga časa več nišče nej podobe gibao. Novim cvetlicam so pa lüdje po razlogi dekličke dali ime „*Marijine skuze*“. Prej, ka se Marija jokala, zakaj je neščejo nihati na mesti, ki se na njem od davnih časov preleva Krv njenoga Sina.

Tüdi so na spomin i čast toj žalostnoj cvetki zozidali en velki lepi tören. Za dogodke so naskori zvedili na vse strani. I kraj je postao prilübleno romarsko mesto, ki so ga po novoj cvetki začnoli zvati *Törnische*.

*

Žalostne „*Marijine skuze*“ pri nas še vedno obilno rastejo. Lüdje je radi devlejo v visike vaze kak stalen cvetlični okras, vej te rože nikdar ne povehnejo.

Tisti tören najbrž več ne stoji. Mogoče je zgodba o njem tüdi legenda. Tüdi tista stara Marijina podoba ne vem, če je na oltari. Pač lüstvo s popunim zavüpanjom prihaja k Mariji, gdekoli i v kakšoj koli podobi si je izvolila prostor za poslušanje naših tožb „v toj skuznoj dolini.“

Camplin.

K O L E S A RADIOAPARATI Ž E L E Z N I N A

po najnižji cenaj pri

NEMEC JANES

MURSKA SOBOTA

(Nasproti Borze dela)

Strokovna radiodelavnica.
Ključavničarstvo Poredoš I.
istotam.

CVETIČ J A N E Z

tovarna perila
i trg. z manufakturo

MURSKA SOBOTA
CERKVENA CESTA št. 7.

*

priporoča svojo bogato
sortirano zalogo raznega
manufakturnega blaga i
kompletno izdelani moški
srajc i spodnji hlač.

Na drobno!

Na debelo!

Katoličanska Cerkev v Jugoslaviji.

(R. J.)

Letos je bio dovršen i na svetlo dan „Šematizem katoličanske Cerkve v Jugoslaviji.“ To lepo knigo smo že dugo čakali. Hvala Bogi, zdaj jo mamó. Kniga je draga, zato bo težko prišla med preprosti narod. Ne bi pa smeo biti brez nje naš izobraženec. Ne dobijo se v njej kakše verske razprave ali odkritja, nego samo podatki (statistika), ki pa ti toliko povejo!

Da bi pa naš narod vendar meo kaj koristi od te knjige, sam zbrao nekoliko stvari za letošnji Kalendar. To dobite na štirih straneh. Na prvó strani vidite imena naših škófov.

Katoličanska Cerkev je edna velika, celi svet obsegajoča duhovna oblast. Njeni poglavar je sv. Oča Papa v Rimi. Pri tom vrhovnom poglavari majo skoro vse države sveta svoje zastopnike (poslanike). Sv. Oča ma pa svoje zastopnike v teh državah. Tudi pri nas v Beogradu. — Zdajšnji Papin poslanik v Beogradu se piše: *dr. Hektor Felici*, nadškoj. Kat. škófie Jugoslavije so sledeči: *dr. Alojz Stepinac*, nadškoj zagrebečki, star 40 l; *dr. Ivan Ev. Šarič*, nadškoj vrhbosanski, [Sarajevo], star 68 l; *dr. Nikola Dobrečič*, nadškoj barski i primaš Srbije [v Črnoj gori], star 67 l; *dr. Jožef Ujčič*, nadškoj beograjski i ap. adm. Banata, star 59 l; *O. Alojzij Mišič*, škóf mostarsko-trebinjski [Franciškan], star 80 l; *O. Josip Garič*, škóf banja-luški [Franciškan], star 69 l; *dr. Dionizij Njaradi*, škóf križevski [za grkokat.], star 65 l; *dr. Anton Akšamovič*, škóf djakovski, star 64 l; *O. dr. Jeronim Mileta*, škóf sibenjski [Minorit], star 68 l; *dr. Jožef Srebrnič*, škóf krški, star 63 l; *dr. Klement Bonefačič*, škóf šplitski, star 69 l; *Miho Pušič*, škóf hvarski, star 59 l; *dr. Jožef Carevič*, škóf dubrovnički, star 56 l; *dr. Ivan Tomažič*, knezoškóf lav. [Maribor], star 63 l; *dr. Gregor Rožman*, knezoškóf ljubljanski, star 56 l; *dr. Viktor Burič*, škóf senjsko-mudroški, star 42 l; *Lajčo Budanovič*, škóf i ap. adm. Bačke, star 66 l; *Pavao Butorac*, škóf kotorski, star 50 l; *dr. Franjo Salis-Seeuwis*, pomožni škóf v Zagrebi, star 69 l; *dr. Smiljan Čekada*, pomožni škóf v Sarajevi, star 37 let.

Opomba: Skopljanska škófija ešče nema novoga škófa.

Priporača se

**NÉMETHY
ŠTEFAN**

trgovina z meš. blagom

Lendava.

Kleparstvo

K O Z A R

L E N D A V A

Prevzeme vse v to stroko spadajoča dela. Dela strehe, žlebé, strelovode itd. po najnižijšoj ceni.

Dobro **nalivno pero**

küpite v trgovini
Balkangl E.
L e n d a v a

Škofije v Jugoslaviji (prebivalci)

Št.	Škofije	Katoličan ¹	Pravoslav.	Evang.	Staro katolič.	Židovov	Muslimanov
1	Zagrebečka	1803425	318338	12239	4153	14874	2748
2	Bosansko-Sremska	438079	265780	45452	882	6206	1284
3	Križevska (grkokatol.)*	51560					
4	Senjsko-Mudroška	323461	159343	150	118	165	224
5	Vrhbosanska	328304	430703	4476	941	10322	450274
6	Banja luška	129564	427866	2553	253	772	162062
7	Mostarsko-Trebinjska	186646	121408	65		173	105738
8	Šp litska	294697	14508	109	42	331	187
9	Dubrovniška	81133	2398	113	50	123	342
10	Hvarska	64553	325	16	23	8	
11	Kotorska	15859	24578	53	10	35	426
12	Krška	39146	95	10		5	5
13	Šibeniška	243107	75601	27	126	26	110
14	Ljubljanska	565040	3746	628	50	137	537
15	Lavantinska	654234	2999	25089	52	683	390
16	Barska	26061	180599	8	10	18	19241
17	Beogradska	60460	3221970	3868	217	9039	25336
18	Skopljanska	30539	963288	441	29	7860	790991
19	Baška administratura	488773	194483	95550	227	13562	782
20	Banatska administrat.	208505	332471	40322	50	4011	489
Cela Jugoslavija		6031156 ²	6785499	231169	7273	68405	1561166 ³

1) Katoličanci na den 1. 7. 1937, drugoverci po drž. popisi 1931.

2) Tu so vračunani tudi katoličanci, ki se začasno nahajajo v inozemstvu. Vseh teh je 176.843.

3) Takših, ki se ne prištevajo nikšoj veri ali pa se je ne moglo dognati kam spadajo, je 19.725.

*) Križevska škofija se razprestera po celotni državi, ar so njeni verniki vsešerom raztepeni. To so tisti, ki so se iz pravoslavja povrnili nazaj v krilo matere katoličanske Cerkve. Zovejo se grkokatoličani.

Škofije v Jugoslaviji (cerkvene ustanove, duhovščina, samostani)

Št.	Škofije	Škofov	Dekanat.	Far i kaplanij	Fare vodi		Cerkev	Kapelice	Samostanov	
					Svetni duhov.	Redovnikov			Ženski	Moški
1	Zagrebečka	2 ¹	40	366	356	10	1020	372	31	98
2	Bpsansko-Sremska	1	18	130	127	3	269	168	9	28
3	Križevska (grkokat.)	1	11	50	49	1	66	21	1	7
4	Senjsko-Mudroška	1	15	140	138	2	179	184	3	15
5	Vrhbosanska	2	13	105	60	45	118	650	12	32
6	Banja luška	1	6	48	27	21	67	186	6	16
7	Mostar-Trebinjska	1	10	61	19	42	62	341	3	15
8	Šp litska	1	7	149	113	36	253	321	14	32
9	Dubrovniška	1	5	57	55	2	118	346	13	20
10	Hvarska	1	8	45	42	3	74	138	5	11
11	Kotorska	1	4	29	24	5	58	47	2	3
12	Krška	1	4	29	28	1	52	47	5	5
13	Šibeniška	1	19	158	124	34	267	175	11	21
14	Ljubljanska	1	18	285	276	9	1189	407	21	59

Št.	Škofije	Škofov	Dekanat.	Far i kaplanij	Fare vodi		Cerkev	Kapelic	Samostanov	
					Svetni duhov.	Redovnikov			Ženski	Moški
15	Lavantinska	1	26	259	250	9	612	723	20	52
16	Barska	1	3	20	15	5	24	16		2
17	Beogradska	1	2	14	5	9	14	13	5	15
18	Skopljanska	— ²	1	18	12	6	26	15	2	9
19	Baška administratura	1	12	98	98		137	66	3	26
20	Banatska administrat.	— ³	8	64	63	1	104	32	1	13
Cela Jugoslavija ma		20	230	2125	1881	244	4709	4258	167	479

1) Zagrebški nadškofoj ma pravico meti 2 pomožniva škofa. Zdaj ma samo ednoga. Naskori pa dobi ešče ednoga.

2) Skopljanski škof je vmro 3. II. 1939. Novoga še nega.

3) Banatska administratura je pod vodstvom beogradskega nadškofa.

Redovniki v Jugoslaviji

I m e	Nastavitelje	Leta	Samostanov			Bratov	N a s l o v
			Samostanov	Duhovnikov	Bratov		
Bazilijanci	Sv. J. Končević	1614	1	10	1	Zagreb, Gornji grad	
Cistercijanci	Sv. Robert	1098	2	21	32	Stična na Dolenjskem	
Dominikanci	Sv. Dominik	1215	9	62	11	Zagreb, Kožotičev trg	
Franciškani	Sv. Fr. Asiški	1206	89	891	95	Ljubljana, Marijin trg 4	
Minoriti	Sv. Fr. Asiški	1220	10	52	16	Minoriti, Ptuj	
Tretjeredniki	Sv. Fr. Asiški	1221	9	44	13	Zagreb, Sv. Franjo Ksaver	
Jezuitje	Sv. Ignac Lojolski	1540	12	106	78	Ljubljana, Zrinjskega c. 9	
Kapucinci	P. Matteo	1530	10	52	51	Kapucini, Ptuj	
Karmeličani	Sv. Bertold	1180	1	2	6	Sombor, Trg Cara Uroša 3	
Kartuzijanci	Sv. Bruno	1084	1	19	9	Pleterje, Št. Jernej	
Križarski red	Nastao iz Templar.	1190	1	16	3	Ljubljana, Napoleonov trg	
Usmiljeni bratje	Sv. Ivan od Boga	1500	1	9	18	Kandija, Novo mesto	
Trapisti	Veka od Cistercijan.	1700	2	40	102	Trapisti, Rajhenburg	
Asumpcijonisti	Emanuel d'Alson	1850	1	4	1	Beograd, Hadži Melen. 75	
Lazaristi	Sv. Vincenc Pav.	1617	6	52	46	Ljubljana, Trg Tabor 12	
Maristi	M. Champagnat	1822	1		9	Beograd, Voj. Protiča 2	
Salezijanci	Sv. Ivan Bosko	1860	12	77	54	Ljubljana, Rakovnik	
Sinovi Srca Jezus	Danijel Comboni	1867	1	2	2	Knobleh. zavod — št Vid	
Cela Jugoslavija ma			168	1459	627		

O p o m b e:

1) Na sveti je še vnogo drugih Redov, ki pa pri nas nemajo samostanov.

2) Minoriti se zovejo tudi Konventualci.

3) Kapucini so iz vrst Francižkanov. Zato držijo pravila sv. Franciška.

4) Franciškani make v Jugoslaviji 6 provinc. Mi smo vse dali pod edno.

5) Naslove smo zato dali, da se mladenci, ki bi šteli stopiti v kakši Red ali

Držubv v našoj državi, znajo obrniti na pravi naslov. Dosta je med našimi dečkeci, ki majo pozvanje za redovno življenje. Zakaj ne bi vstopili v Red, gde bodo našli svojo pravo srečo. Zberite si pa tisti red, šteroga način življenja najbolje odgovarja vašim zmožnostim.

**Elegantno i najcenej se vozite z
autotaksijem**

Balkányi

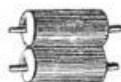
v Lendavi.

Redovnice v Jugoslaviji

I m e	Nastanovitelice	Leta	Samostanov	Sester	N a s l o v
Bazilijanke	Sv. Makrina	370	4	26	Križevci, Hrvatska banovina
Benediktinke	Sv. Benedikt	500	6	78	Šibenik, Samostan Sv. Lucije
Karmeličanke	Sv. Bertold	1200	1	20	Selo pri Ljubljani
Klarise	Klara Seifi	1212	1	20	Klarise, Šplit
Magdalenke		1159	1	32	Studenice pri Poljčanah
S. Križarsk. Reda	Nastao iz Templark	1300	5	41	Ljubljana, Napoleonov trg
Uršulinke	Sv. Angela Merici	1535	5	205	Ljubljana, kongresni trg
Asumpcionistinje	Emanuel d' Alson	1863	1	23	Beograd, Rankeova 4
Bol. S. S. sv. Vinc.	Sestra L. Brandis	1860	16	177	Ljubljana, Vincentinum
Dominikanke		1300	27	138	Otok Korčula (Dalmacija)
Družba sv. P. Klav	T. Ledohowska	1894	3	17	Ljubljana, Metelkova ul. 1
Euharistinke	P. Alloatti	1923	1	3	Dževdželija, J. Srbija
Fr. Marijine Misij.	M. dela Passion	1877	1	48	Ljubljana, Gorupova ul. 17
Karmeličanke S. J.	T. Tauscher	1891	2	32	Zagreb, Vrhovac
Častilke Predr. K. J.	Bl. Gašpar del Buf	1834	21	217	Budžak, Banja Luka
Hčeri B. Ljubavi	Franciška Lechner	1868	24	244	Zavod sv. Josipa, Sarajevo
Hčeri Smilenja	Jožef Marčelič	1920	23	127	Blato na Korčuli
Usmiljenke (Pariz)	Sv. Ludvika de M.	1655	55	1195	Marijin Dvor, Radeče
Milosrd. (Zagreb)	Veja SS. sv. Vinc.	1845	130	1938	Zagreb, Frankopanska 17
Redemptoristkinje	P. Fr. Jordan	1888	1	4	Stari Bečej
Katehizistkinje Eu. Kr.	Msgr. Hopmans	1928	1	3	Betnava pri Mariboru
Sestre S. Jezušov.	M. K. Kozulić	1898	4	28	Crikvenica
Sestre sv. Jožefa	Em. de Vialar	1832	2	9	Split, Vojvode Mišića 11
Sestre sv. Križa	P. Florentini	1856	48	725	Djakovo (M. Sobota)
Službenice Mal. J.	Škof Štadler	1890	32	299	Sarajevo, Tahmiščina 2
Službenice Smilen.	Paulina di Rosa	1840	7	139	Dubrovnik
Službenice M. B.		1932	2	8	Kucura
Šol. Sest. (Maribor)	Veja iz Eggenberga	1864	112	759	Maribor, Strossmajerjeva 15
Šol. Sestre (Eggenberg pri Gradci)	Škof Roman	1842	15	196	D. Lendava, Turnišče, Žižki
Tretj. sv. Frančiš.		1925	9	56	Dubrovnik
S. S. Notre Dame (Subotica)	Sv. Peter Furier				
S. S. Notre Dame (München)	Sv. Peter Furier	1598	22	183	Subotica, Zrinjski trg 22
		1598	11	107	Šmihel pri Novem mestu

Cela Jugoslavija ma

637 7099

Motorni mlin i opekarna

SCHWARZ

DOLGA VAS
pri LENDAVI

Prvovrstni mlinški izdelki. - Najbolši črep i opeka (cigeo).

Pismo lavantinskega knezoškofa

sezonskim izseljencem v Nemčiji.

Dragi izseljenci!

Za praznik Marijinega vnebovzetja, ki Vas leto za letom spominja blažene smrti prečiste Device in Matere Marije, ter njenega vnebovzetja, sporočam prisrčne pozdrave vsem sezonskim delavcem in delavkam iz Slovenske Krajine, iz Slovenskih goric ter drugih delov lavantinske škofije, raztresenim širom cele Nemčije po raznih kmetijah in veleposestvih, sredi ljudi, ki Vam večkrat niso samo tuji po govorici ampak tudi po veri. Iskrene pozdrave tudi sezonskim izseljencem iz sosednje zagrebške nadškofije, ki delijo veselje in žalost z lavantinskimi izseljenci v Nemčiji, vsem prosim in želim: srečo, blagoslov in vse dobro v imenu Gospodovem.

Naši v Nemčiji: Skupina naših izseljencov z sestanka v Altentreptow-i 13. avgusta l. 1939. Na sredini izseljenski duhovnik g. Škafar Ivan.

V pričakovanju, da v Nemčiji najdete delo in zaslužek, ste vzeli spomladi slovo od svojih dragih, od domače vasi in domače cerkve. A ko ste stopili v vlak, ki naj Vas popelje v neznano tujino, Vam je žalost stisnila srce, oko se Vam je orosilo, saj nihče ne ve, kaj vse ga čaka v tujini, ne ve, ali se vrne še kedaj domov.

Sedaj je minolo že več kakor četrť leta, kar okušate kruh, ki ga reže tujina sezoncem. Pa če je zaslužek v tujini tudi izdatnejši in obilnejši, kakor doma, trdo in težko je prislužen.

Med delom ni čas misliti na dom in na svojce, a ob nedeljah, ko delo počiva, ali bi vsaj moralo počivati, Vam misli kar same od sebe zaplavajo v domačo vas k domači farni cerkvi. Žvonovi vabijo doma Vaše drage znance k skupni službi božji in ti se od vseh strani zgrinjajo v hram božji, da se udeležijo sv. maše, poslušajo božjo besedo, pristopijo k sv. zakramentom. Kako polne bodo na

praznik Velike maše cerkve v domovini; božji hrami bodo kar odmevali večno lepih Marijinih pesmi, ki segajo v dušo in srce. Dekleta in fantje, možje in žene, starčki in šolska mladina, vsi bodo na Marijin praznik pri sv. obhajilu, da bo Marija njih prošnje, ki bodo prišle iz čistih in očiščenih src, tem gotoveje uslišala. Na to mislite ob nedeljah, ker vsega tega pogrešate v tujini, pa si na tihem želite, da bi se že skoraj mogli vrniti domov, kjer jezik naš se govori, Marija se in Bog časti.

Prišel bo tudi dan vrnitve! Naj bi bil ta dan vesel za vse. Bolelo bi me, ako bi se razočarani vračali v Jugoslavijo; a še bolj bi me bolelo, če bi se v tujini odtujili Bogu, svoji veri in domovini. Poznate besedo Jezusa Kristusa: „Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi. Ali kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?“ (Mt. 16, 26.)

Pogosto mislim na Vas ter se Vas spominjam v najsvetejši daritvi prošeč presv. Srce Jezusovo, da ostanete tudi izven svoje do-

Naši v Nemčiji: Sküpina s sestanka v Demmini augusta 15. l. 1939. Na sredi med njimi izseljenski duhovnik g. Škafar Ivan.

movine zvesti Bogu in svojemu narodu; trdni, odločni in ponosni v katoliški veri, dobri do vseh, pa čisti in pošteni v svojem življenju. „Vsem sem namreč dolžnik . . . pripravljen blagovest oznanjati tudi Vam“ (Rim. 1, 14), ki ste prisiljeni iskati si svoj kruh po svetu, izven meja kraljevine Jugoslavije. Samo v Nemčiji je letos do 9000 sezonskih izseljencev iz Slovenske Krajine in Medžimurja. V skrbi za Vašo Pravo sem določil posebnega duhovnika, č. g. Ivana Škafarja, za dušnega pastirja sezonskih delavcev, zlasti onih iz Slovenske Krajine. Ta bo od časa do časa obiskoval sezonce v Nemčiji, pa tudi one, ki so v Baranji, Bački in Banatu.

Dne 3. avgusta 1939 je g. Ivan Škafar prvič krenil na pot k Vam v Nemčijo. Sprejmite ga kot svojega iskrenega prijatelja, ki prihaja k Vam kot dušni pastir, da vas duhovno poživi in prenovi in

Vam prinese duhovne tolažbe iz domovine. Udeležite se, kolikor morete skupne svete maše, ki jo bo daroval za sezonske delavce med Vami, poslušajte besede verske in duhovne vzpodbude v domačem jeziku; opravite, kakor ste bili navajeni doma na praznik Velike maše, pri domačem duhovniku sv. spoved in pri sv. obhajilu sporočite svoje velike in male prošnje po Mariji svojemu Bogu. Uslišani boste, ako znate prav moliti.

Nič ne velja ugovor, ki ga ima ta ali drugi morda na jeziku, češ: prosil sem Marijo, a uslišan nisem bil. Seveda ne, ker je Marija videla, da bi Ti tisto, česar si prosil, ne bilo v zveličanje! Ali hočeš, da Ti Marija odvzame uboštvo, če bi se pa v bogastvu pogubil? Ali hočeš, da ti Marija zamenja bridkost in trpljenje z veseljem in nasladi, če bi pa v veselju in nasladi zapravil sv. nebesa? O, slaba mati bi bila Marija, slaba dobrotnica! Ne, tistega ti Marija ne more izprositi pri Bogu, kar bi bilo v večno škodo Tvoji duši. Toda povej, ali nisi vselej, kadar si res iskreno molil k Mariji, prejel

Naši v Nemčiji: Sestanek v Stralsundi 20. avgusta l. 1939. Na sredini izseljenski duhovnik g. Škafer Ivan.

od nje drugih, boljših dobrot, katerih sam nisi prosil! Lažje si prenašal po molitvi svoje siromaštvo, svojo bolezen, svoje trpljenje! Veruj sv. Cerkvi: Marija je vsikdar bila in ostane pomoč kristjanov.

Če letos izseljenski duhovnik ne bo mogel dalje časa ostati med Vami in Vas v duhovnem oziru voditi, bom skušal navzlic občutnemu pomanjkanju duhovnikov doma poslati prihodnje leto k Vam duhovnika, ki bo vso sezonsko dobo ostal med Vami in vršil med Vami službo dušnega pastirja, „ker se mi smilite, da ste kakor ovce brez pastirja.“ (Mr. 6, 34.) — Prosite pa tudi Vi z menoj Gospodarja žetve, da pošlje veliko ženjcev v svojo žetev, da obudi mnogo duhovniških poklicev in nam podeli obilno gorečih dušnih pastirjev. Darujte zlasti vsako soboto v ta namen Bogu vse svoje molitve in

žrtve, in ne boste ostali brez lastnega dušnega pastirja v tujini med sezonskim delom.

Praznik Marijinega Vnebovzetja naj dvigne Vaše misli k nebeškim željam. Do dna naj razgreje Vaše duše misel, da bo tudi naše telo, ki sicer strohni po smrti v zemlji, vstalo in se znova združilo z nesmrtno dušo. Verujem v vstajenje mesa! Da bi pač bilo vstajenje mesa vsem v slavo in nikomur v pogubljenje! Tedaj bo Bog „obrisal vse solze iz oči (zveličanih), in smrti ne bo več, tudi ne bo več žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, zakaj, kar je bilo prej, je minilo.“ (Raz. 21, 4.)

Da si priborimo nebesa, za to ni prevelika nobena časna žrtev. Najmanj pa se branimo zatajevati za nebesa svoje telo: svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, vse neredno želenje našega mesa, ki nas tako lahko zapelje v greh in oropa nebes. O, ne oboževanje telesa, ne pretirana razuzdana skrb za telo, marveč zatajevanje, zatajevanje! Ni to zapoved samo za duhovnike in redovnike, ki naj le Bogu živijo; še bolj zapoved za vse, ki prosti hodijo po svetu, zakaj „ves svet“, pravi sv. Janez, „je na hudobijo postavljen“. (1. Jan. 5, 19.)

Saj je za plačilo obljubljeno tudi našemu telesu povelicanje, podobno temu, v katerem se sveti telo Marijino. „Seje se“, poslušajte apoštola, „seje se (mrtvo telo) v trohljivosti, vstalo bo v netrohljivosti; seje se v nečasti, vstalo bo v časti; seje se v slabosti, vstalo bo v trdnosti; seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno telo.“ (1. Kor. 12, 42—44.) Amen.

V Mariboru, na god sv. Lavrencija, dijakona in mučenca 1939.

Ivan Jožef,

Škof lavantinski in apost. administrator.

Tak se glasi prezvišenoga g. knezoškofa lepa okrožnica, štera se je razdelila med naše izseljence v Nemčiji. Naši izseljenci so jo z zahvalnim srcem sprejeli, kak nam to v svojih lepih dopisaj tak nežno i lubeče popisujejo i priznavajo pa se Prezvišenomi nadpastiri prav iz srca zahvaljujejo.

Što šče biti poceni i elegantno oblečeni,
naj kúpi blago ali obleko pri krojaštvu

KALMAN

Na zalogi ma vedno velko izbiri gotovih moških i dečinskih oblek i kap po najnižišoj ceni.

Vsakovrstne obleke i ženski plašči se najlepše zgotovijo

v LENDAVI - Glavna ulica

Jürjov Marko pripovedavlejo ...

Dugi zimski večeri so pa tü. Lüdje sedijo po hižaj i lüplejo tikveno seme. Dnevi se vlečejo počasi kak senca. Tü pa tam je svetek pri šteroj hiži, gda majo koline. Šterc, dugi Miška, hodi od hiže do hiže s punimi torbami. Sit je že tak, ka raskoračeno hodi. Lüdje pravijo, kda hodi koli kolin, ka hodi smrtno gor jemat. Marko i Manka sta že dolgo ne klala. Što bi njima tüdi jo, — ve ništerni nema zob. Manka so meli dva dugiva v spodnjoj čelüsti, ka sta njim zgornjo lampo gor držala, ka je tak bilo viditi, kak če bi meli zastrš na dve sohe pred gümlom. Marko so meli samo edno ščrbano naprej, da so lejko ž njov pipo držali. Ránila sta se bole z mlekom pa s kisilakom, ka ne trbelo tak gristi, pa sta kaj več prišparala. V zimi sta ne kürila, zato sta se bole pri sosidaj podržavala. Voda njima je v začetki zime v vrčeki zmrznola i na protlike se je pa rastopo led tak, da je bila voda kredi za vroče dneve. Najraj sta odila po vesi k Markovmi Vanči ali pa k Hajdinjakovomi Marki. Pa ne zavolo toga, ka so meli skoro vednaka imena, liki zavolo male hiže i tople peči, štera je bila v maloj hiži. Pa tü je bilo tüdi vsigdar zadosta lüdi, šteri so jiva radi poslušali. Marko so znali dosta, kak je bilo, gda so šče dečko bili, kak so v Medžimurji slüžili i dosta drügi prekosnic i vragoli. Zdaj pa poslušajte, Marko so že začnoli:

1. Pri soldakaj.

Negda sam bio dečko kak se šika. Krščak sam noso vsikdar samo na ednom vühi. No, pa je tüdi za mene prišeo čas, ka sam ostao soldak. Pa to ne bilo nikaj čüdnoga. Lepo razraščeni sam bio, ka mi je v celoj okroglini ne bilo para. Šli smo v boj na Törke. Eden čas se nam je jako dobro godilo. Sledkar smo stradali pošteno. Pa to je šče ne bilo najhüše. Vüši, vüši to vam je bila nevola. Pa šče kakše. Ka vi znate tü doma, ka je vüš. Törska vüš vje, kak naša mravla. „Zdaj pá lažete Marko“, smo ji dražili. Razčemerili so se, nadebeli plüvnoli bago, ka je bilo viditi nakli, kak če bi goske spokvapile, te pa koražno nadalüvali. — Ka te pa pravili na to, če vam povem, ka so takše vüši tüdi bile, ka si je šalät mesa vjela pa ga te šla za dveri jest. Vsi smo se nasmejali, Marko so pa dele pripovedavali.

Pri cesti smo meli šatore na oba kraja. Vüšivi pa edni bole kak drügi. Kelkokrat sam si mislo, če bi zdaj tü meli stopo kak doma, ka bi si človek lače i robačo oprao i bi tak s par močnimi vdarci pokončao ves vüšji zarod. Ve mi je včasi šteri pravo, če se mi mili klati, naj jo telko časa ščegečem, ka se od smeha raspoči pa de te sama fertik.

Lübo sam soldački stan. Ve pravijo, ka je sladko za domovino mreti — kak šče pa za njo živeti, sam si mislo. Dobro se mi je godilo kak nigdar sledkar.

Noč je nastanola. Kmica takša, ka skoro vüžganoga lampaša ne bi vido. Za božo volo sam se proso, če bi lejko doma ostao, ka

sam strašno navolen. Pa je ne bilo pomoči. Mogoče sam iti stražit, ka nam Törki ne bi kakšega kvara napravili.

V sredi loga je trbelo stražiti. Idem z božov pomočjov. Komaj živi sam najšeo soldaka, ki je pred menov stražo. Nikelkokrat me je škrab obišeo po celom teli, tak sam se bojal. Ne šče je minola vōra, že čujem šumastanje po logi. Prihajalo je če duže bliže. Pri mem puško, jo napnem v prsa i čakam. Gvišno se približavle neprijateo Törk. Cilam, cilam i čakam prilike, kak bi ga na ov svet spravo. Vse je tiho postanolo. Roka mi je že odrevenela, tak sam napnjeno držao. Čobe sam držao stisnjene, spodnja lampa je bila takša, ka bi lejko na njoj koso klepao. Če bi me što vrezao, mi krv gvišno ne bi pritekla, takši sam bio. Najbole me je morilo te, gda je vse tiho bilo. To je trpelo samo edno megnjenje i je pa začnolo šumastati. „Križana gora“, če si tüdi Törk, hodi naprej, da te strlim, ali pa beži, da te več ne čujem — i zravna skričim trikrat: Stoj!!! Strelo sam, da je šo rüm po logi. Nekaj se je prevrglo, šibje je sprasčalo i nišče si je nadebeli zdejno. Törška para, zdaj boš mirovna, sam si šče zgučao i v velkom straji čakao jütro, da vidim, gde sam ga zadio.

Kak se je malo predenilo, tak sam včasi preiskao grmovje i najšeo sam ga v mlaki krvi, z velkov ranov na prsaj že mrtvoga ščista navadnoga somara, ki se je paseo i tak zašeo pod mojo puško, štera njemi je skrajšala njegovoga žitka tekaj.

2. Kak so Marko tora zgrabili.

Gda so Marko prišli od soldakov, so se oženili. Vzeli so si Manko i pomali vertivali i kaj šeftali s torečimi kožami. Naprej so polekali torom kletko v Hajdinjakovom kladji. „Za dohan li bo“, so si movili, gda so Manki potegnoli jajce i je devali v kletko. Ta mrha toreča nosi piceke tak, ka je grdo. Pa ka je meni za piceke, ve so Mankini, meni se za njegovo kožo ide. Židov mi pa da najmenje treseti ranški za njo. Samo Manka de pa lagoja naj to smrdüho v klet prinesen. Smrdi strašno, da je pa šeft li dober. Da bi ji li dosta bilo. Zima de tüdi takša letos, ka je šče ne pomno. Že dedek so proroküvali, ka de letos takša zima, ka de vuk mater iskao po hižaj.

Marko so odnesli kletko v Hajdinjakovo kladje. Hajdinjakovi so se k zidi pripravljali pa so meli velki küp rušta pa starij brven v škegnji. Tü so se torovje radi podržavali. Marko so kletko nalekli, motovoz nategnoli i jajce dobro med škrepcje stisnoli, da ne bi je tor tak vō odneso, ka ne bi zmrso. Vse so lepo zakrili i odišli domo na komen spat.

V senjaj so se celo noč mantrali s toron. Smrdo njim je tak, ka jij je zapiralo, grizeo tak, ka so že bili vse čunklavi i nazadnje njim je šče vujšeo. Stanoli so tak zmantrani, kak če bi jij s preše vzeo. Pa so zgrabili krščak na peči i leteli puzaskop prek po škegnjaj k Hajdinjakovomi kladji, ka ne bi ge tor kletko pregrizeo i vō vujšeo. Že med potjov njim je smrdüha vdarjala v nos pa to njim je gnjes ne smrdelo, liki dišalo. Ve so že v düji tržili kožo i za tiste peneze küpüvali tobak. Malo čüdno se njim je pa le vidilo, gda so

kletko varali na drugom mestu, kak so jo nalekli. Pa to je li potrdilo njüvo miseo: tor je velki, močen pa je kletko dele scükao, ka bi se rad rešo. Pa nikaj nou dičak, gda si v mojoj kletki, te ne reši nišče drugi kak Marko — so si gundranoli i zdigavali kletko i vardevali kakše žmečave bi bio.

Zadovolno so raztegnoli vreče, je potegnoli na kletko i stepli, da je „tor“ spadno v vreče. Friško so vreče zavezali, železen jeremlik z jarma so že meli kredi i so nesmileno bili po vreči. — Mislim, ka njemi dojde, so šnofali. Če bole smrdi, gda ga biješ, je bole gvišno, da je vekši i boši tor. Takšega sam že gvišno dugo ne zgrab, kak gnjes, so si gundranoli i zadovolno stopali z vrečom proti domi.

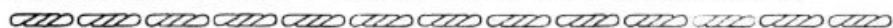
Manka, Manka — hej si glüha — zdaj boš vidila tora kak si šče nikdar ne. Odi, ka ga vö vzemeva. Manka so šče krmezlavi bosotkali po škegnji i se čemerili nad Markom: „Ti kardoš, ka pa tak rano bisneš po tej škegnjaj, si znoro ali ka ti je.“ „Odi Manka odi, pa ne vri vsigdar, gnjes de dober šeft“. Manka resan primejo korbeo, Marko pa vreče i stepejo „tora“ notri. Oba sta naednok breknola. Debeli skučeni Mankin maček je spadno z vreča. Mačka so šče Marko vidili, te pa eden čas samo zvezde. Mankina roka njim je tak prilično davala plüske, ka je veselje bilo gledati, Marki pa gvišno žalost držati.

3. Markov gosak.

Marko so meli nikelko kür na svoj kraj, ka so njim nesle bar za tobak. Pa kakši krajcar so tü pa tam tüdi nücali poleg tobaka za kupico vina. Pa dobro je li, če si človek má s koj kaj vzeti. Njüva kürä je vsakši den znesla jajce, nešterna šče po dve na den, hišne pa so ne štele nikaj nesti.

„Goseče bilice so gvišno dragše, ka če bi začno goske povati“, so si gučali. I resan. Kúpili so si žibeka. Vse so že naprej preračunali: Vsakši den mi znese edno jajce, dve na den mi nemre zato, ka doma nemamo gosk, za to bom pio; küre do mi nesle za tobak i de mi dobro šlo.

Pa so se Marko vrezali. Pomali so v pamet jemali, da žibek postanjúje vekši i da de ž njega gosak ne goska. Vse njim je šlo po vodi. To ji je tak svadilo, da so sklenili, da ga odajo prvomi kupinari. I resan. Sam velki kupinar z Renkovec ga je odpelo i Marko so peneze v bankaš dali i vertivali samo s kürami. Pa komaj je mino dober teden i ka vidijo Marko, gda stopijo ravno zajtra prek praga — na gnoji je stao njüv gosak i njim brečao: „Gyio gao terentete bécsbe voltam“. Povrno se je z Beča nazaj k Marki.

V oštariji.

Bilo je v ednoj varžejskoj oštariji. Prišeo je tihinec i proso pol ocvrejtoga piceka. Pa dugo ne bilo odniked nikoga i gost se je že navolo čakati, zato je skričao: „Kak dugo bom šče čakao?“ „Tak dugo, ka šče štoj drugi naroči tüdi drugi polovico“, je nazaj skričao oštarijaš. „Ka vi mislite, ka mo samo pol piceka klali.“

Izvoljenci Gospodovi.

Na odprtom poli, deleč od mestnoga praha i ropota stoji že 10 let ponosna stavba Martinišče. To je novo Martinišče, ki je pa še ne dovršeno. Prvo ali staro Martinišče je bilo deloma v Križovoj vulici, deloma pa v staroj kat. šoli pri cerkvi.

Kak vsako začetno podjetje ma svoje posebne težave, tak je je melo tudi Martinišče. Neštevilne so bile te težave i ovire. Neštevilne pa so bile tudi milosti iz nebes. Samo z božov pomočjov se je vse premagalo, samo pod varstvom Marije Pomočnice je vrženo seme obrodilo tak obilen sad.

Gojenci Martinišča: Od leve na desno zgoraj: Holsedl Anton, kaplan v Turnišči, Tratnjek Štefan, kaplan pri sv. Jürji, Zelko Ivan, kaplan pri sv. Martini poleg Vurberga, Zver Štefan, kaplan v Slov. Konjicah, Škafar Ivan, izseljenski duhovnik v Nemčiji, Kozar Alojz, kaplan v Brežicah; Spodkar od leve na desno: Jerič Mihal, oskrbnik ekspoziture v Kuzmi, Varga Jožef, oskrbnik župnije pri sv. Jürji, Radoha Jožef, sarlezijanec, bivši ravniteo Martinišča, Halas Daniel, župnik v V. Polani, Camplin Ivan, kaplan v D. Lendavi.

Poglejte samo na tivi dve sliki! Na prvoj je 10 na drugoj pa 8 Gospodovih izvoljencov! Naš narod je veren, zato poštuje duhovnike i zna, ka pomeni eden sam goreči dušni pastir. Martinišče je pa že prva leta dalo 18 duhovnikov i to 16 našoj lavantinskoj škofiji, 1 ljubljanskoj i 1 redovnika kapucinara. Bogoslovec Kuzma Jožef iz Bogojine, bivši gojenec Martinišča, je vmro. Bogoslovec Kovač Janči iz Dobrovnika pa je zavolo slaboga zdravja morao opustiti včenje. Bilo bi jih 20 vseh! Tü so ne všteti Salezijanci, ki so bili v začetki gojenci Martinišča.

To je sad prvih šestih let. Tistih let, gda smo od hiže do hiže hodili z žaklom prosit za zdrave želodce naših dijakov. Znali smo pa i z nami naši dobrotniki tudi, da bo ves trūd, da bo vsako zrno, vsaki krumpl i vsaki dinar obrodio stoteri sad. Te sad so predvsem gori omenjeni Gospodovi duhovniki potem pa na stotine drugih, katoliško zavednih izobražencov ali kmečkih dečkov, ki so bili gojenci v Martinišči prva leta.

Če bi nas što pitao, kak smo mogli v tistih težkih začetnih časaj vzbuditi toliko duhovniških zvanj, mi bi njemi odgovorili: Vzgajali smo po Don Boskovom načini vse, posebno pa glede duhovniških zvanj. Zato smo tolikim pokazali pot v Gospodovo svetišče. Po Don Boskovom načini so predstojniki toliko molili i trpeli pa še dnesden molijo i dosta trpijo za vse te mlade apostole, da bi bili zaistino sveti duhovniki.

Sv. Ivan Bosko si je vzeo za program svojega življenja svetopisemske reči: „Žetev je istina velika, toda delavcov je malo; prosite zato Gospoda žetve, da pošle delavce v svoje gorice.“ Imajoč to pred očmi si je neprestano privadevao, da bi pomnožio število duhovniških zvanj i tak dao sv. Cerkvi kemveč dobrih duhovnikov.

Po revoluciji l. 1848. so nastale vsešerom v Italiji posebno pa v Piemonti jako neugodne cerkvene razmere. Semenišča so bila izpraznjena, redovne družbe razpuščene, duhovnih pasterov je vsešerom primenkūvalo, celo škofijske stolice so bile nezasedene.

Don Boska to v dno duše smica, a on se ne toži, nego dela i dela vztrajno. Gotovo si je želeo vzgojiti duhovnike, ki bi bili pripravljeni slediti njegovim navdihom i ž njim deliti težko delo med mladinov, delo posebno v mladinskih domovih; tak so nastali Salezijanci. Toda pri vsem tom deli za zvanja je meo neprestano pred očmi potrebe sv. Cerkve.

Zato je Don Bosko vsešerom marljivo zbirao nadebūdne dečke, je vodo v svoj Oratorij i skrbeo za njihove študije, da bi tak z novimi zvanji napuno praznoto, ki je nastala v duhovniških vrstah. Nekoč ga mati Marjeta pokara, rekoč: „Če boš sprejemao zmerom nove gojence, ne bo ostalo za tebe nikaj.“ On pa je mirno odgovorio: „Ostao mi bo še zmerom kotichek v Cottolengovoj bolnišnici.“

Ne se je pa zadovoljio, da bi sam skrbeo za duhovniški naraščaj. To delo je toplo priporācao tudi svojim prijatelom, štere je proso, naj njemi pomagajo iskati dečke lepoga obnašanja, ki bi meli veselje do duhovniškoga stana. Vsešerom, gde je predgao, je opomināo lūdi, naj dajo v šole sine, ki bi čutili v sebi duhovsko zvanje. Župnikom je priporācao, naj iščejo takše dečke i po možnosti podpirajo. Sad toga prizadevanja je bio, da je število dobrih dijakov i ž njimi tudi bogoslovcev pa duhovnikov narašćalo.

Sv. Ivan Bosko se je dobro zavedao, da se pravi, požrtvūvalni duhovniki vzgajajo samo v dobrih ustanovah, gde vlada Kristušov dūh. Zato je posvetio vso skrb vzgojnim zavodam za duhovniški naraščaj. Sam pa je bio do svoje smrti hvaležen domi, gde se je vzgajao za bodoće duhovniško zvanje, gde je kak mladi duhovnik dobivao navodila za uspešno duhovsko delovanje.

Istina je, da on ne sprejemao vodstva bogoslovnih semenišč, ar je pravo, da ma za to delo svetna duhovščina vekše zmožnosti, kajti ona bole natenkoma pozna potrebe ljudstva i njihovoga duhovnoga pastira. Niti je ne šteo sprejemati vodstva malih semenišč. Samo v izrednih slučajih, gda je vido veliko potrebo, je to sprejeo. Zgled nam je malo semenišče v Giavenu, štero je bilo že v popunom razpadi, ki je pa pod njegovim modrim vodstvom znova oživel i vzcvetelo.

S tem vekšov požrtvovalnostjov pa se je posvetio blaginji i procviti svojih vzgojnih zavodov. Želo je, da so njegovi zavodi zaistino prava semenišča za duhovniška zvanja. Posebno pa še mladinski domovi naj bi bili blagoslov za školiyo. V ednom zavodi je ustanovo oddelek za siromaške, a nadarjene dečke dijake, šterim pa je ne jemao prostosti v izbiri zvanja. Vsaki si ga je zvalo po lastnoj voli. Redko pa se je zgodilo, da bi šteri postao nehvaležen i odišeo.

Gojenci Martinišča: Od leve na desno zgoraj stojijo: Fr. Salaj Kerubin, kapucinski bogoslovec, Varga Ludvik, bogoslovec, Gjuran Jožef, novomešnik, Glavač Franc, prefekt v zavodi sv. Stanislava v Št. Vidi pri Ljubljani, Sukič Ivan, kaplan v Starom Trgi; spodkar od leve na desno sedijo: Gutman Jožef, novomešnik, Radoha Jožef, salezij., bivši ravniteo Martinišča, Balažic Matjaš, novomešnik. Kolenko Ivan, bogoslovec.

Kak se v dobroj krščanskoj družini vzgajajo dobra deca, ki zrastejo v poštene može i matere, a včasi tudi Gospodovi izvoljenci, tak morajo iz zavodov, v šterih cvete krščansko življenje, izhajati pošteni državljani, vdani sinovje sv. Cerkve, a med njimi tudi goreči Kristušovi namestniki, duhovniki. Vse Don Boskovo življenje je bilo prepojeno z verov, s pobožnostjov, z lübeznijov, s čüječnostjov i z verskimi obredi. Ta sredsja so jedino zmožna vzgojiti značajnoga moža. Meo je skrbno odprte oči i zato je znao zabraniti dostop v zavod tudi vsakoj posvetnosti, ki bi njemi kvarila srca mladine.

Včenje, jakost, pobožnost, vse je usmero v to, da postanejo ti zavodi yeselje gojencom, prilübleni dobrotnikom i blagoslovljeni od Boga. Želeo je, da se dečkom govori pogosto od duhovniškoga zvanja. Predvsem pa je posvetio pozornost Marijinoj družbi i malim ministrantom.

Še več. Njegova lübezen je segala šče dale. Začao je naprej-davati način, kak pomagati tomi ali onomi dečki, ki je že v letaj, pa kaže zvanje. I glejte ga, miseo na kesna zvanja. Ne je to bila ravno novost, ar so nešterni škofje v Franciji že vpelali te način v svoje škofije. Pravi zgled takšega kesnoga zvanja nam je župnik sv. Ivan Vianey. Sam Don Bosko je eden izmed vnoгих kesnih zvanj. Delo i skrb za takše starejše dečke je uvrsto med svoj delavni program i ga zročo svojoj družbi. Pa kak blagoslovljeno je bilo to delo! Keliko goreči dühovnikov je vzgojio svojoj družbi, keliko goreči misijonarov Kristušovoj Cerkvi! Dejstva potrjujejo, da je to delo uspešno i koristno. Leta 1874. je dobo od pape Pija IX. blagoslov za to ustanovo.

Tak je Don Bosko dosta pripomogo, da so bile piemontske škofije za časa preganjanja bar za silo preskrblene z dühovniki, ki so oskrbjuvali dühno pastirstvo.

Gda so škofje smeli znova odpreti svoja semenišča, so bili Don Boskovi gojenci prvi, ki so se predstavili posameznim škofom i prosili za sprejem. L. 1865. je vstopilo v turinsko semenišče 46 klerikov. Med temi jih je 38 izvršilo svoje gimnazijske študije pri Don Boski. L. 1873. je bilo med 150 kleriki turinskoga semenišča 120 D. Boskovih vučencov. L. 1883. je izjavo sam Don Bosko: „Dao sam sestaviti natenčen pregled, pa sam ugotovio, da je bilo več kak 2000 dühovnikov vzgojeni v naši zavodaj, ki so se posvetili dühnomi pastirstvi po župnijaj svoje škofije.“

*

Ob 15 letnicj Martinišča naj bodo gornje vrstice znak srčne hvaležnosti vsemogočnomi Bogi, Mariji Pomočnici, sv. Ivani Boski i vsem dobrotnikom.

Naj kaple bogata rosa nebeskoga blagoslova na začeto delo, da bi bilo zmerom plodno za nove izvoljence Gospodove!

Martinišče potrebjuje odkritosrčne prijatele i številne dobrotnike, ki je naj velikodušno podpirajo, da se reši dug i da se dovrši poslopje.

Radoha J.

Veleč. g. Radoha Jožef, bivši ravniteo Martinišča, ki je nešete trüde preneseo, da pod streho spravi zavod Martinišče za vzgojo naše mladine.

V čuni.

- „Če tüdi zdaj odkloniš mojo lübezen, skočim v vodo.“
- „Samo to te prosim, ka ne prevržeš čuna.“

PREKOSNICE.

V zapori.

„Zakaj si tū?“

„Zavolo prefriške vožnje.“ Zakaj pa ti?

Zavolo počasne vožnje.“

„Kak to?“

„Zgrabili so me, gda sam fkradno bicikl.“

*

„Števan, nigdar sam šče nej vido, da bi vi pri seji, gda sam jas gučao, čobe odprli.“

„Tak. — Ve se mi pa vsigdar zeja, gda vi gučite.“

V automobili.

Sprevodnik (ki se pela v automobili):

„Tū se nesmi kaditi, gospod. Ali ne vidite, da je napisano: „Kaditi prepovedano.“

Gospod: „Ja če bi se človek mogeo vsega držati, ka je tū napisano. Tam stoji: „Nosite vsi Bata punčule.“

Strašilo.

Léna: Povejte mi Orša, ka vi nemate v gredaj nikšega strašila.“

Orša: „Nej trbej, sam jas cejli den v gredaj.“

Oba bi radiva znala.

Doktor: „Ka vam je?“

Betežnik: „To bi tūdi jas rad znan, zato sam pa prišeo.“

*

Matjaš: „Kak bi zabio cvek v zid, da se ne bi vdaro po prsti?“

Miška: „Hamer drži z obema rokama.“

*

„Sodnik: Denok mi povejte, zakaj ste vdrl v trgovino z žajfov?“

Tovaj: Če mi pa vsigdar pravite, da je tovajski poseo tak zamazani.“

*

Mati odpre kaštulo z ribami (konzervo) i pravi hčeri: „Vidiš, velke ribe požrejo vse takše male ribice.“

Hči: Kak pa odprejo kaštulo?“

Pri doktoru.

Doktor: Če kadilo ta ne pūstite, niti edno leto nete več živeli.

Možak: Ve ste mi že to pred petimi leti pravili.

Doktor: To je vseedno. Prle ali sledkar mi že povete, da sam prav meo.

Oča pita sina: „Kelko vas je v šoli?“ Te odgovori: „Če bi nas bilo dvakrat tetko i šče pet k coj, bi nas bilo telko prek štirideset, kak nas zdaj do štirideset fali. Kelko ji je bilo?

25.

Dosta oči mam, pa sam li slepi, pri vsakšem oki rastejo mi repi.
Крumpo.

Što pije vino, gda ma vodo, gda pa nema vode, pa pije vodo?
Mlinar.

Če me čteš naprej, me nūcajo v mejaši, če me čteš nazaj, me nūcajo mužikaši.

Kol — lok.

Kak daleč sta plevanoš pa kaplan narazno?

Do pojasa.

Si vido takšega vrabla kak kokoš?

Gvušno, ar kokoš nemre vidili načišega, da so vsi vednaki!)

Kr. Hirschl i Sinova

Murska Sobota

*

Najvekša zaloga manufakture ino velika izbira konfekcije
(gotovih ženskih, moških i dečinskih kaputov.)

SIDONIJA

NOVAK - PAUKO

slasčičarna

M. Sobota, Aleksandrova c.

Nūdi vsaki den friško pecivo ino različne specialne torte. Sprejme tūdi naročila za gostūvanje i krs-titke. Napravi najlepše okrase na torte vsej vrst po najnižjoj ceni

Što šče dobre kranščake meti,
naj obišče

Sukič Jürija

v Murškoj Soboti.

Tam dobi kranščake že od '35 Din na-prej z Beča i Pariza. Stare popravi na novo po najnižjoj ceni

Iz naše preminočnosti.

Za spisanje narodove zgodovine je pomenljiva vsaka drobtina, če je istinska. To je zapisal dr. Fr. Ivanóczy, ki se je dosta trüdo i iskal stare spise, iz šterih bi spoznal preminočnost tistoga kraja, gde njemu je tekla zibeo i gde je preživo najlepši čas svojega delovanja. Kak drobtine naše zgodovine bodo naslednje vrste, pri šterih sem skrbno pazó, da z istinov ne pridejo naskriž. „Iz naše preminočnosti“ je naslov članki že zato, ar bo v njem govor samo od takših naših spomenkov, ki jih dendeněšnji več nega, ki so premínoie i ki v večini primerov niti v spomini lüstva več ne živejo.

I.

Stare sobočke podružnice.

Sobočka fara ma dnes več kapel po svojih vesnicaj, tak v Bakovcih, v Krogi, v Satahovcih, v Murskih Črncih i Lukačovcih. Pa vse to so novejše kapele, ki nemajo niti stoletne preteklosti. Starejša je v Raikičani. Stara sobočka podružnica je bila: *Sv. Gertruda v Veščici, kapela.*

1. Sv. Gertruda v Veščici.

Kre ceste, ki vodi iz Sobote proti Radgoni, je približno 200 m južno od Veščice na poli stala javna kapela, posvečena na čast sv. Gertrudi-devici. Kapelo je dala postaviti sobočka grofica Szécsi Gertruda i je bila napravljena iz lesa, z zemlov-ilovicov obmetana pa pobeljena. V malom lesenom stolpiči je bio zvon i okoli kapele pokopališče, ograjeno z plotom.

Kapela je bila jako stara. Popravljen je bila l. 1694. i letnica popravila je bila vrezana na dveri i napisana na strop v sveišči. L. 1698. je bila v kapeli lesena predganca, oltar sv. Gertrude, i prtič, i leseni križ, dva leseniva posvečnjeka i slika sv. Gertrude, ki pa je bila s steklom obdana.

L. 1749. je bio iz györskega bogoslovja odpüšćeni *Mikloš Rajnar* iz Kroga, ar se njemu je zmešalo. Kda je domou prišeó, je vdro v veščičko kapelo i sliko sv. Gertrude, oltar i šće druge reči vničo, tak da zvün dveh angelov, ki sta bila v omari, nikaj ne ostalo i kapela je bila v jako slabom stanji.

Vsaki tretji den vüzma (vüzemski tork) je bila v toj kapeli boža služba. Za časa katoličanske verske obnove je živo püščavnik (prebivao) pri toj kapeli, spodobno kak tüdi pri Gradi.

L. 1828. je kapela šće stala, a je bila jako zapüšćena i se je skoro nato podrla, tak da dnes niti ne vemo za mesto kapelice sv. Gertrude.

II.

Martjanske podružnice.

Pred začetkom lüteranstva v Slovenskoj krajini je martjanska fara mela tri podružnice s svojimi kapelami: 1) *Sv. Margareta* v Pužavcih, 2) *Sv. Fabijan i Sebeščan* v Pečarovcih i 3) *Sv. Nikolaj* v Seli.

1. Kapela v Pužavcih.

Dnes po velkoi večini luteranske vesnice: *Brezovci, Lemerje, Pužavci i Štrukovci* so pred reformacijov tvorile podružnico Sv. Margarete i so mele svojo kapelo v Pužavcih. Ta kapela je bila posebne važnosti v časi, kda se je v Slovenskoj Krajini začnolo širiti luteranstvo. Na konci 16. stoletja so zemelski patroni (sobočki i rakičanski grofje) dovoljvali martjansko faro oskrbljavati samo tistim duhovnikom, ki so prestopili v novo Lutrovo vero. Katoličanski duhovnik je zavolo toga morao zapustiti Martjance, cerkev i farov. Pribežao je med verne farnike i je v Pužavcih pri kapeli sv. Margarete nadaljvao svoje delo. To je bilo okoli l. 1600. Kak dugo je tū živo, se ne ve.

Pri pužavskoj kapeli so v drugoj polovini 17. stoletja i skoro do polovine 18. stoletja delovali *licenciat*i. Reč licenciat pomeni po slovensko *pooblaščenec*. Zavolo velkoga pomenkanja katoličanskih duhovnikov so školje davali dovoljenje tūdi navadnim, pobožnim, ledičnim i zevčenim možom zvršavati tisti del cerkvene službe, za štero je ne neobhodno potrebno bilo mešniško posvečenje. Tak na primer: deco krstiti, zaročnike zdavati, mrtve sprevajati, po nedelaj i svétkaj ljudstvi evangeliom v cerkvi prečteti, pobožne knige i molitvi čteti ino popevanje voditi. Pri službi božoj so nosili črni talar (reverendo) i belo srakico (roket). Dva licenciata, ki sta v Pužavcih opravljala cerkveno službo, sta nam po imeni poznani: *Adam Vertič i Nikolaj Miholič*, od šteriva pišejo cerkvene vizitacije.

15. marca 1698. je od pužavske kapele bilo zapisano:

„Podružnica je slovenska. Namesto cerkve je *lesena kapela* na pužavskom ozemli, od Pužavec približno 800 m oddaljca proti vzhodnoj strani (proti Lemerji; kapelica je stala približno na meji med pužavskim i lemerskim ozemlom. Op. pis.) Okoli kapele je pokopališče, ki je z lesenim plotom obdano. Kapela je pokrita z hrastovimi škodlami (latami). Stolpek (törmek) ma leseni i eden zvon; dve predganci i oltarni stol, ki je iz zemle napravljena i z vapnom pobeljena. Proščenje se obhaja na svetek sv. Margarete. Verniki so dužni kapelo zdržavati i popravlati. Pred dverami kapele je atrij (lopa), ki je tak pokrita kak kapela.

Premoženje kapele je 20 florenov, razposojeno med verniki.

Cerkvena oprava: 1 kelih iz bakra, ki je bio odnešeni v Martjance i se mora nazaj dati; dva prtiča, 3 podprsniki. Drugo nikaj. *Župnišča i šole je tū nikdar ne bilo.*

Plebanoš — duhovnik bi morao biti isti kak v Martjancih. Pa zavolo velke dalje i slabe poti nemre opravlati službe. Zato je tū licenciat *Adam Vertič*, rodom iz mesta G. Lendava; njegova izobrazba: zvršo je logiko, 50 let je star, v toj službi je že 9 let.

V vsej štirih veseh je bilo (l. 1698.) 245 duš, od teh 6 katoličanov.

L. 1754. je bila nastavljena cankovska fara i Pužavci so prišli v to novo faro. Vizitacija iz l. 1756. piše:

„Podružnica cerkev sv. Margarete v Pužavcih je zdaj se (v Cankovo!) priključena; je lesena. Stolp je leseni z ednim zvonom i eden oltar. *Župnišče*, ki je na lemerskom ozemli, je leseno, ne daleč od cerkvice. (Po l. 1698. je bilo postavleno župnišče za licenciata. Op. p.)

H kapeli sv. Marjete pripadajo vesi: Pužavci, Lemerje, Brezovci. Strukovci so že naravnoč v Cankovo pripadali.

Zadnji licenciat v Pužavcih je bio *Nikolaj Miholič*, ki je malo pred l. 1756. zapušto to službo i se preselo na Tišino, gde je postao kantor i vučiteo.

Po nastavitvi cankovske fare je za katoličanske vernike pužavske podružnice v dušnom pogledi bilo preskrbljeno. Tüdi daljava je ne bila prevelka. Kapela pa, ki je bila že itak v slabom stanji, je zavolo maloga števila katoličanov, ki so je ne mogli obnavlati i v dobrom redi držati, počasi propadala. Pitanje je, če je doživela začetek 19. stoletja. I dnes najbrž nišče ne ve, kde je nekda stala kapela sv. Marjete v Pužavcih. (Kak znamo, kapela znova obstoji v Domajincih, kama je prenešena. Vr.)

2. Sebeščanska kapela.

Fara Sv. Sebeščan je mlajša. Nastavljena je bila l. 1796. Pred tem časom pa je pripadala v Martjance. Šest vesi, najmre: *Pečarovci, Šalamonci, Vaneča, Moščanci, Dankovci i Mačkovci*, je že od srednjega veka naprej melo v Pečarovcaj svojo podružno kapelo, gde so ča-

stili sv. Sebeščana. Kapela je bila jako stara. Mogoče, da je bila pozidana že v 14. stoletji, mogoče šče prle. Cerkvica je melo tüdi vekše nepremično imanje i župnišče že v 17. stoletji. Vse to je bila podlaga, na šteroj se je v časi potreboče brez težkoč nastavila nova fara.

Kda je v Martjanskoj cerkvi luteranski farar opravlaov cerkveno službo, so

Mesto, gde je stala nekda kat. kapela v Šalovcih. Na sliki so: 1. Kovač Janoš, lastnik indašnjega cerkvenoga imanja, 2. Horvath Franc, oskrbnik fare v V. Dolencih i 3. Barbarič Franc, oskrbnik cerkv. odbora z Salovec.

verniki sebeščanske podružnice morali biti njemi pokorní. Njemi so davali cerkveno dačo i on jih je tüdi po svoje oskrblavaov v dušnom pogledi okoli 80 let.

L. 1627, so sebeščanski verniki davali martjanskomi farari naslednje: celi kmetje (ki je meo celo kmetijo,* 32 orala) 30 pintov vinskoga mošta, pou kmetje 15, četrtinje (fertalošje) $8\frac{1}{2}$, kučarje pa 1 pint. „Nekda so — tak piše staro pismo — kak verniki sami pripoznavajo, celi kmetje davali 40 pintov, pou-kmetje 20 itd. Bio je farar *Ivan Jagodič* po imeni, ki njim je iz lastne vole od 40 pintov püsto za 10 i tüdi zdaj (l. 1627.) zavolo toga dovolenja tak plačüjejo. Liki to trbe popraviti (nazaj na 40 pintov iti). Kučarji davlejo tüdi po ednoga delavca.“

* selišče

Lepo popisavle sebeščansko podružnico, cerkev, imanje itd., cerkvena vizitacija iz l. 1698., ki pravi:

„Cerkve je zvüna vesi (zvüna Pečarovec), približno 200 m oddaljena. Pozidana je na čast sv. manternikoma *Fabijani i Sebeščani* od nekdašnjih katoličanov (ab autiqnis catholicis), je med goricami, na bregi i proti vzhodnoj strani obrnjena, s škodlami pokrita, z dvema lesenima stolpičoma, v šterima je po eden zvon.

Pokopališče je okoli cerkve, obdano z lesenov ograjov. V cerkvi je strop, tlak (spodaj) i šče drügo — zapüšćeno. Oltar je eden, jako stari. Dale je slika sv. Fabijana i Sebeščana, dvojna predganca i krstilnik iz kamna.

Prošćenje se sveti na svétek patronov cerkve. Obletnica posvećenje cerkve (dedicatio) se obhaja drügo nedelo po vüzmi.

Cerkvena oprava: Kelih s patenov iz srebra pozlaćeni je pri cehmeštri. Nekaj cerkvenoga perila, leseni križ i posvećnjeki.

V vesi Pečarovci je župnišće z gümnom i ograçekom, liki vse se že podira. Na zgornjem kraji je sosid Štefan Sever, odspodi pa je župnijska njiva“.

Dale je popisano imanje podrüžne kapele (zemla, log, travnik) i tak našteva, da je „v doli *Biković*“, „v *gorenećkom doli*“, „v *Čerügovij grabaj*“, „pri *poznanovskoj cesti*“, „*kre donkovske ceste*“ itd.

L. 1756. je povedano, da je župnišće leseno.

Drügo nedelo po vüzmi je bilo pri Sebeščani prošćenje i se je obhajala obletnica posvetitve cerkve. To prošćenje se šče dnes drži i ma svoj začetek v starom vremeni, čeravno je že zdaj drüga cerkev, ki je brčas ne bila blagostovljena drügo nedelo po vüzmi. Pač stara navada se naprej drži. *Jožef Košić* (Čaplović!), gornjesinički plebanoš, je l. 1828. od toga prošćenja etak pisao: „Na prošćenje k Sebeščani na drügo nedelo po vüzmi pridejo zdalećega. Najveć je žensk. Pri toj pobožnosti se mujevlejo z različnimi vodami, darüjejo predivo, konople, belice itd. Vse to devlejo na oltare, da bi ozdravili na očaj i izprosili zdravje živini. Pečarovsko prošćenje se zove, *topla prouška*, to je, toplo prošćenje“.

Namesto stare srednjeveške kapele, od štere je tü govor, je bila l. 1824. zozidana zdajšnja farna cerkev sv. Sebeščana.

3. Selánski samostan

Iz starih cerkvenih spisov je jasno, da je v Seli pri kapeli bio nekoć samostan ali kak se v starom pismi zove „*prebivališće redovnikov*“. Od kapele na zahodnoj strani je bilo njegovo mesto. Če bi na tistom kraji odkapali, bi gotovo najšli sledi te zidine. Samostan je bio jako stari, kak je šče dozđaj občuvana selánska kapela, ki pa je, kak je znano, eden od najstarejših spómenikov v našoj krajin. V 17. stoletji je samostan šćista na nikaj prišeo. Njegove zidine so bile šče lepo vidne i opisane l. 1756.

Postanek samostana je naslednji. V 13. stoletji so soboćko řaro vodili redovniki iz križarskoga viteškoga reda, štere cerkvena vizitacija zove „*templare*“. Tej templari so meli svoje imanje tüdi v Seli. Zavolo lepoga kraja i njegove okoline so večkrat zahajali iz Sobote

v Selo, kde so meli svoje letno prebivališče. Da bi pa mogli v Seli mešuvati, so si poleg svojega samostana postavili kapelo, ki še dnesden stoji. Tak pripovedavle cerkvena vizitacija.

Iz toga zvemo, da je Selo najprle pod Soboto spadalo. A v časi zgodovine se je iz neznanih zrokov pridružilo kak podružnica v Martjance i je tak ostalo do konca 16. stoletja. Te so pa Luteranje iz selanske podružnice (Selo, Čikéčka ves, Prosenjakovci, Fokovci, Gabrnik i edna hiša iz Vuče gomile) napravili svojo luteransko faro, ki so jo meli v svojih rokaj več kak 130 let (približno od l. 1598.—1732.). Najlepši i najstarejši naš zgodovinski spômenek je v tom časi zgûbo zvékšega vso svojo lepoto i je bio vničeni natelko, da je od prve lepote ostala samo senca. Kapela je mela tri oltare. Glavni oltar so

luteranje vö vrgli i vničili. Vnogo bouše so ne postopali tüdi z drugima oltaroma. Iz svetnikov so pozlačeni obleč strgali, ar so mislili, da je čisto zlato i vnogo vredno (Vizitacija 1698!).

Na severno-vzhodnoj strani kapele je bila hiša z gümnom i ograçekom, ki so jo luteranje meli za župnišče. Tüdi toga dnes nega.

Za časa protireformacije je bila selanska kapela luteranom vzeta (ok. l. 1732.) i katoličanom povrnjena. Od toga vremena pa je Selo k Sv. Benedeniki v faro.

III.

Gornjelendavske podružnice.

1. Sv. Lenart v Bodoncih.

Gornjelendavska fara je po svojoj starosti starodavna, prestara. Pripovedavle se i resni zgodovinar i (Gruden, Kovačič, itd.) pišejo, da so gračko faro nekda oskrbljavali redovniki — templari. Kak starodavna fara je

bila po svojem obsegi tüdi prostrana i verniki so iz deléšnjih vesnic teško redno prihajali k službi božoj. Iz potrebe, da bi deléšnji farniki včasih tüdi doma, v bližini, meli božo službo i iz pobožnosti, sta nastanoli v gračkoj fari že v srednjem veki dve podružnici: edna *Sv. Kozma i Domjana* v Kuzmi i druga *Sv. Lenarta* v Bodoncih. Od kapele v Kuzmi so pisale Novine 2. aprila 1939. i Marijin list 8. aprila 1939., od druge pa valajo naslednje vrste.

Prvikrat v zgodovini se piše od kapele sv. Lenarta v Bodoncih l. 1627. Štiri vesnice: *Bodonci, Zenkovci, Beznovci i Tivadarovci** so tvorile podružnico Sv. Lenarta i so zdržavale kapelo.

Več od te kapele piše apat *Štefan Kazó* l. 1698.: „To je slovenska podružnica. Cerkvica je zvüna Bodonec približno 400 m

* Zdaj so zovejo Vadarci. Vr.

Kapela v Seli.

oddaljena. Leži na pobočji brega i je posvećena na čast sv. Lenarti. Napravljena je iz lesa zednim tudi s stolpom, gde je eden zvon. Pokrita je s škodlami (z deskami). Okoli kapele je neograjeno pokopališče. Oltarni stol je iz kamna z malim i jako starim žrtvenikom. Inači je kapela gola i v vsem razrušena. Proščenje se tu ne sveti. (V tom časi najmre se ne svetilo zavolo nemirnih časov i luteranstva. A pred reformacijov se je služba boža redno obhajala, kelko je bilo to pri podružnici v navadi. Op. pis.). Farniki majo dužnost skrbeti za kapelo i za vse drugo. Ne je navada, da bi se tu mešovalo, čeravno je tu kakši svetešnji den boža služba brez meše.

Imanja kapela nema. Med verniki je razposojenih 55 forintov. Cerkvena oprava: srebrni kelih, ki je znotra* pozlačeni, s srebrnov patenov, ki je jako stara i spotreta. Kelih je bio napravljeni l. 1639., ki je šče dnes dobro občuvani i se hrani pri sebeščanskoj cerkvi. Edna stara raztrgana preproga i nekaj mešnoga perila. Düş je 405, od teh je 10 katoličanov.

Cerkvica je bila s svetiščom proti izhodi obrnjena. Od nje je govor tudi l. 1756.

Te štiri vesi, ki so tvorile podružnico sv. Lenarta, so bile sledkar porazdeljene na tri fare. L. 1754. so Beznovci bili vključeni v novo cankovsko faro. Bodonci pa Zenkovci so l. 1796., kda je nastanola sebeščanska fara, bili pritegnjeni k Sebeščani. Edino Tivadarovci (Vadarci) so ostali pri staroj gračkoj maternoj fari.

Kapela sv. Lenarta je najbrž šče večkrat omenjena v farnih knjigah pri Sebeščani, ka bi bilo dobro i potrebno poiskati i javnosti izročiti, da se zna, kakši je bio konec te jako stare i zanimive kapele.

2. Kapela glasovitoga püščavnika.

Gornjelendavski grofovje Széchyji so največ škode včinoli katoličanskoj Cerkvi v našem kraju. Njihov odvejte je prejšeo l. 1685. Naskori za njimi je gornjelendavsko veleposestvo dobila Nádasdyjeva rodbina. Kak da bi šteli Nádasdyji to popraviti, ka so prle Széchyji zakrivili, so Nádasdyji bili kat. Gerkvi jako naklonjeni i so tudi vnogo dobroga včinoli. Med drugim je Nádasdyjeva rodbina pozvala v G. Lendavo glasovitoga püščavnika z namenom, da bi se po predgi toga püščavnika i šče bole po zglédi ostroga življenja povrnolo lüdstvo v kat. Cerkev.

V prvoj polovini 18. stoletja je Nádasdyjeva rodbina dala na gospodskom bregi Zvarci v G. Lendavi postaviti javno kapelo, ki je bila posvećena na čast *Žalostnoj Materi Božoj*. Pri toj kapeli je živo püščavnik. L. 1756. je bio tu püščavnik *Augustin Pranger*. Poleg kapele na zahodno stran je meo svojo hišico, „eremitorium“ zvano. Bila je lesena i s slamov pokrita. Okoli eremitorija je bio ogracek. Püščavnik je tu prebivao s škofovim dovolenjom. Preživlao se je na te način, da njemi je Nádasdyjeva družina davala na tjeđen 15 krajcarov za meso, nekaj vina i dva funta krüha. V ostalom pa je živo od milodarov. i daril. K njemi so poromali verniki tudi zdelečega, posebno v posti, da so se spovedali i poslušali njegove predge. Tudi vnogi luterani so se spreobrnoli.

* Gornji deo keliha. Vr.

Kapela sama je bila zidana i z deskami pokrita. V njoj je bio eden oltar, šteroga stol je bio kameniti. Na oltari je stala slika *Matere Bože* na platno narisana. Vsako leto na den Vseh svécov je bilo pri kapeli proščenje (anniversarium), Službo je te den vršo domači grački plebanoš.

Kak dugo i kelko pūščavnikov je živelo pri toj kapeli, je ne znano. L. 1822. je bila kapela porūšena. Opeko iz razrūšene kapelice so porabili za zid ograje na gradovenom dvorišči". (Novine, 2. jul. 1939.)

3 Marijina kapela pri Gradi.

Od grada na jūžno stran je stala drūga tūdi javna kapela, ki je bila zidana na čast *Devici Mariji i kraloma sv. Štefani i Ladislavi*. Svetišće je mela obrnjeno na jūžno stran. Gda je bila zidana i kakši je njeni konec, je ne znano.

Cerkev v Markovcih.

IV.

Bedeničkivi podrūznici.

Za časa reformacije i protireformacije so bile prekmurske fāre jako spremešane. Nešterne so zavolo tōrskoga vničenja prepadnole, drūge so bile po večini poluteranjenje, a na vnogih krajaj je gostonaseljenost terjala nastavitv novih far. Da se odpomore potrebočam i prilagodi novim prilikam, ki so nastanole v 17. stoletji zavolo luteranstva, se je v 18. stoletji razdelitev po faraj v glavnom tak vredila, kak je šće dnesdén. Pred reformacijov pa je bilo v večih mestaj idnači. Zdaj spadajo Križevci v Gornje Petrovce,* a do 18. stoletja so bili bedenička podrūznica.

1. Križevska kapela.

V Križevcih je bila jako stara katoličanska kapela, štero Jožef Košič, ki je kapelo vido i dobro poznao, v starosti primerja z kapelov sv. Ane v Borēci. Kapela je bila posvečena *Povišanji sv. Križa*. Ime vesi Križevci je od te kapele sv. Križa. V starih pismaj se ves navadno nazivle samo „Sv. Križ“. Kapela je stala v samoj vesi. Okoli nje je bilo ograjeno pokopališće. Stolpič je bio kameniti i v njem sta bila dva zvona. Koruš (dile) i predganca pa sta bila leseniva. Svetišće je bilo obokano (velbano) i v njem kameniti oltarni stol. Boža služba je v kapeli bila na den Povišanja sv. Križa (14. sept.). Verniki, ki so kapelo postavili, so tūdi skrbeli za njo i jo popravljali.

Imanja je kapela ne mela, zvūn ednoga travnika za dva voza sena, ki je bio na severnoj strani kapele.

* K Nedeli, Vr.

Župnišča je tudi ne bilo. L. 1698. sta bila v kapeli dva prtiča i 1 brisača. Od 100 duš je bilo šest katoličanov.

Cerkvena vizitacija iz l. 1756. pravi od križavske kapele:

„Zavolo njene starodavnosti (velke starosti) je nikaj ne znano od njene zgraditve“.

L. 1828. je zapisano, da v kapeli čuvajo velki top i razstreljene železne dveri. Okoli l. 1882. je bila porušena, tak da od nje nega več sledi. (Za mesto se esče zna. Vr.)

2 Kapelica v Kuštanovcih

L. 1724. so si verniki v Kuštanovcih postavili kapelico na čast sv. Martini. L. 1756. je bila šče lepo občuvana. Kda je preminula, se ne ve.

V.

Hodoška fara i cerkev.

Na Hodoši je bila katoličanska fara, nastavljena že v 12. stoletji. Od vesnic, ki so v Jugoslaviji, so k toj fari spadale: *Hodoš, Krplivnik, Domanjšovci, Lončarovci i Ivanjšovci*. Na Madžarskom pa sta vesnici *Domašöld i Kotormány*. Za Lončarovce i Ivanjšovce navadno mislimo, da sta že od negda v Kerco (Krčico) v faro. V 17. stoletji je luteranstvo s pomočjov zemelske gospode ščista preplavilo dekanijo Őrség, v šteroj je bila hodoška fara. Šče l. 1713. je ne bilo v celoj toj dekaniji niti ednoga katoličanskoga duhovnika, niti licenciata. Katoličanska fara na Hodoši je v tom časi prepadnola, a je bila obnovlena l. 1733.

Cerkev, ki je bila jako stara i zidana v romanskem slogi, je bila posvečena na čast sv. *Elizabeti*. L. 1826. je pogorela i vesnice hodoške fare so se pridružile v faro Kerca, ar je zavolo maloga števila katoličanov (okoli 100) težko bilo obnoviti cerkev i faro. — Cerkveni jeziki je bio v hodoškoj fari *madžarski i slovenski*. Tak je šče bilo v drugoj polovini 19. stoletja.

Dnes skrbi za duše na Hodoši i Krplivniki dolenski duhovnik, v Domanjšovcih, v Lončarovcih i v Ivanjšovcih pa bedenički.

2. Kapela v Domanjšovcih.

Domanjšovci so pedružnica nekdašnje hodoške fare. V 14. stoletji, ali morebiti tudi nekelko prle, je bila v Domanjšovcih pozidana kapela v romanskem slogi na čast *Vnebovzetji Blažene Dev. Marije*. Kapela je občuvana do dénenšnjega dneva, a je v slabom stanji i joj preti propast, če se što ne zavzeme za njo. Njena starost je tak velka, da bi jo javnost morala čuvati že zavolo njene starodavnosti, čeravno nema kakše posebne umetniške vrednosti. Cerkveni šematizmi so jo v 19. stoletji stalno naštevali. Čüdno, da je v novejših šematizmih nega najti. Tak da tisti, ki je ne tam v bližini doma, ali je ne tam hodo, niti ne more zvedeti, da je v Domanjšovcih kakša katoličanska kapela. V njoj je služba boža desetkrat na leto.

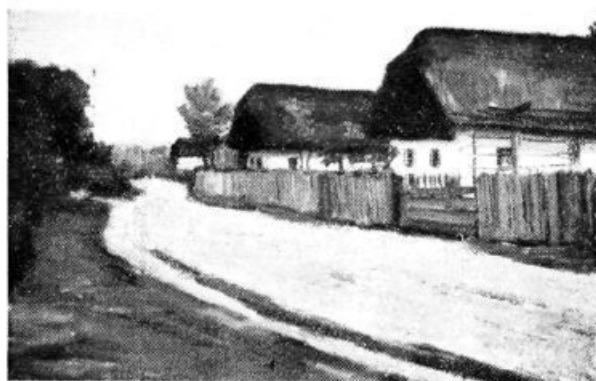
VI.

Kapela v Šalovcih.

Ob Velkoj Krki i ob važnoj cesti, ki vodi iz Madžarskoga i se pri Šalovoih razcepi — edna cesta pela proti Velikim Dolencom i

dale proti Monoštri, a druga proti Gornjim Petrovcem — se je v srednjem veki razvilo mesto (varaš, oppidum) Šalovci. Šalovski varašanci so spostavili v svojem mestu tudi lepo cerkvico. To je bilo pred reformacijov, kda so šče vsi vadlůvali edno vero — rimsko-katoličansko. L. 1587. je kapela dobro stala, tak da je mela vekkše premoženje. Zato so Šalovski cehmeštri dali cerkvene peneze na posojilo. Dužno pismo, ki je bilo toga leta (1587) spisano, kaže, da je bilo na posojilo dano 462 rajnska i 84 denarov, ka je bilo za tisti čas velki penez. Liki prišli so slabi časi. Dužniki so zavolo törskoga ropanja i drugih bojn ščista na nikoj prišli. Sami so živeli v velkom siromaštvu, nešterni so brez odvetka vmrli i tak je dug naraščao. Petdeset let ga je nišče ne plačůvao. Zato se je dolenski luteranski pastor *Blaž Ivankovič* odločo, da posojeni penez s sodnijov izterja po obrokih.

Šalovci so bili v Vel. Dolence v faro kak šče dnes. Dolenski duhovnik je meo v Šalovcih sledeče dohodke: zemlo, ki je bila poleg varaške zemle; dale travnik za 20 voz sena; Šalovčarje so davali tudi po eden kebeo žita. Nego od tištoga, časa, kak je prišeo

Cesta na Ivancih. Slikao akad. slikar Jakob Karol.

varaš pod törsko oblast (okoli l. 1600.), je zavolo težkih časov davao vsakši posestnik samo pol kebla pšenice pune mere, ali pol kebla žita zvrhane mere, šteroje ležejzmogeo.

L. 1627. je šalovska kapela mela srebrni kelih s pozlačenov patenov. Drugoga posebnoga imanja je ne bilo, ar je bilo vse drugo ali

spokradjeno ali je pa ogen vničo. Pisateo „Starin“ (str. 29-30) piše od šalovske kapele naslednje:

„Bočkajovim besnjakom (Bočkajovi kruci so širili kalvinstvo. Op. pis.) so se tudi naše cerkve nej milile, nego vösporoblene so radi vužgali. Ali Bog je tudi svojo fančnost konči skazao nad ednim zalokanim vogrskim kalvinom, ki gda bi v šalovskoj cerkvi z Matere bože kejpa z pobožnosti goriobešene drage i lejpe dare (ofre srebrne) s svojimi nepobožnimi rokami dolipobravši bi šteo z oltara doli skočiti: njegove ostrouge so se v prti zadergnile, on spadne ino se močno vdari. Osramotoen se za toga volo tak razčemer, da med strašnim psůvanjom i preklinjanjom, kak Vogrinje najbolje znajo, vkůpzmee prte, mešni gvant, knige, posvečnjeke, (svecov kejpe) angele, stolice, i drugo lesnino v cerkvi ino požge do teo.“

Šalovska cerkvica je bila od lůdske pobesnelosti vničena. L. 1698 je je ne več bilo, Samo eden zvon je viso na lesenom stebri.

Tudi od Šalovec se piše v tom časi, da so bili nekda varaš. Prebivalcov je bilo 105. Cerkvenih peněz je bilo (l. 1698.) 12 forintov v gotovini i 66 forintov pa 17 denarov razposojenoga.

17 stoletje je prineslo Šalovčanom prepast varaša i njihove kapele.

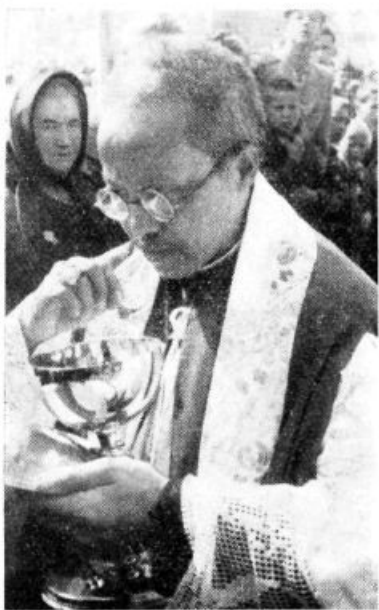
VII.

Čepinska cerkev.

Cerkev v Markovcih v starih spisaj vsikdar nazivlejo „čepinsko“, čeravno je cerkev i župnišče na markovskom ozemli. Školijski šematizem iz l. 1937. pravi, da je zdajšnja markovska cerkev že tretja na istom mesti. To pisanje se nanaša na prvo.

Vizitacija iz l. 1698. piše, da so cerkve zozidali nekdašnji katoličani. S tem misli povedati, da so jo zozidali katoličani pred re-formacijov. Zato moramo iti od l. 1698. za nekaj stoletij nazaj, da pridemo do časa nastanka cerkve. Pisateo „Starin“ (18/19) trdi, da je nastanola v 15 stoletji i pripovedavle od nastanka eto legendo: „Čepinska cerkev je za volo menkanja stroška zdaj nedogotovljena ostala (najmre v začetki zidanja, vu vremeni Hunyadijev. Op. p.). Od nje začetka se pripoveda, da je edna devojka z dugimi vlasi po nouči na kouli z dvema jüncoma vse tiste priprave za cerkev, štere so lüdje vu dne na breščec, gde se zdaj nahaja vinograd plebanoša, vküp navozili, proti na tisto mesto zvozila, gde dende-nešnja cerkev stoji. Gdakoli so jo pazačke pitali: Zakaj tak čini: brez odgovora njim je z oučih preminola. Z toga videjnja so sklenili tedašnji kršćanje, da je sama blažena Divica Marija bila ino si zdajnje mesto za cerkev zvolila. Po nekelko lejti so se hitili lüdje pred sem približajočimi Törki svoja draga dugovanja pokopati, ali ovak kam sraniti. Pridši poganje tū veliko dobra nenahajouči, so berš odišli. Oni, ki so zdaj živi ostali so se Bougi i Marii tak zahvalili, da so z vküpdanymi pejnezi to cerkev dozvršili.“

Čepinska cerkev je ne bila navadna mala podružna kapela, nego prava cerkev i je mela župnišče že na konci 16 stoletja, če že ne od začetka. Včasi je bio duhovnik siničke lare v Markovcih, včasi pa na Gornjem Siniki, kak so prilike bole kazale. Ugotovleno je, da je bio duhovnik (stalno najmre!) v Markovcih pred l. 1627. i ponovno med l. 1640—1700. Že od svojega začetka je bila cerkev posvećena na čast Obiskani Marijinomi. Cerkvene vizitacije jo z etimi rečmi popisavlejo.

Kitajski škol. mil. g. Čeng, prečiščava deco v Ljubljani na kongresi K. K.

1627: K cerkvi spada telko zemle, da se zaseje 20 keblor zrnja. Kda je duhovnik tu (v Markovcih!), te on hasnuje, inaci pa vecsanje obdelavlejo i davlejo duhovniki desetino. Travniki je poleg cerkve za 4 voz sena. Poleg župnišča, ki je na vshodnoj strani cerkve, je ogradi, gde je dober sadovnjak... (itd.)

Cerkveni inventar (med drugimi!): 2 bakrena keliha s patenov pozlačena; edne klešče za hoštije peči, 1 mali bakreni križ i nekoliko penoz...

1698.: Pozidana je od nekdašnjih katoličanov na čast Obiskani Bl. D. M. i je od törskoga požara s slamov pokrita (okoli l. 1664. so jo Turki vužgali. Op. p.). Okoli cerkve je pokopališče, stolp je zidani (kameniti), v njem sta dva zvona. Koruš i predganca sta leseniva.

Svetišče je obokano. Oltarni stol je kameniti i jako stari. Sta šče tudi dva drugiva preprostita oltarniva stola!

Sakristija, ki je na severnoj strani, je obokana. Tabernakel je starinski v severnoj steni, liki vratca so spotreta. Proščenje je na god Obiskanja Marijinoga.

Vezač. Lepo delo podobara Kūhar Jožefa z Rankovec.

V navadi so tudi slavnosti s procesijami prvo nedelo po Vüzmi i na Telovo. Mešnoga plašča cerkev nema i duhovnik brez njega mešuje, kak je to prle bilo (kda so Törki izropali i spovužgali prekmurske cerkve, je v vnojih cerkvaj ne bilo mešne obleke i je v sili bilo dovoljeno tudi brez mešnoga plašča mešovati. Tak je bilo v Markovcih šče l. 1698. Op. p.), liki potrebno ga je poskrbeti. To je cerkev, ki je med najbolje siromaškimi najsiromaškejša (inter miserimas celeberrima). Župnik je Matija Franković, Hrvat, rojen v Karlovci, 43 leta star, duhovnik 14 let, župnik (v Markovci!) 8 let. Ne je šče instalirani...

1756.: „Cerkev je konsekrirana, a znamenja posvečenja se zavolo pobeljenja ne dajo opaziti.“

Kda so to cerkev nadomestili z drugov, bo bržčas povedano v kesnejših (1778., 1830.) gornjesiničkih vizitacij. I če bo markovski plebanoš kda pisao zgodovino svoje fare, bo morao vse to preglednoti.

* * *

V toj zvezi moram spomniti tudi na nešterne druge cerkvene i svetne zgodovinske spomenke, ki so v svojem vremeni preminoli. Tak nekdašnja kobiljanska cerkev i samostan pa motvarjevska cerkev sv. Ladislava, od šterih je pisao lanski kalendar. Franciškanski samostan v Dolnoj Lendavi so Törki razrušili l. 1603. Dr. Ivanóczy

piše (Szombathelyi ujság 1900): „Nega sleda grada na takzvanom *Balogovom bregi pri Moravcaj*, od šteroga zgodovina guči. Nega sleda vtrdbi v *Gradišči*, od štere je vés dobila imé. Jasno je viditi tloris grada na *Dolnjih Petanjcih*, gde je ešče popunoma ohranjen vodni jarek. Tomi spodoben ostanek je viditi tudi v *Krogi*.

Vse to so bilé samo menše vtrdbe, štere so služile za straže na meji i so bržčas za časa bojov Krucov bile porušene.

Ne samo obmejni položaj krajine, liki tudi mürska dolina kak potna črta jc bila vzrok, da je té okraj (najmre: Slovenska krajina), posebno njegov ravninski deo, v srednjem veki bio izpostavljeni bojüvanji, pa se za to niti ne dá povedati, ka se je v tistom davnom časi v toj krajini vničilo, porušilo.“

V *Gornjih Črncih* so šče pred stoletami (okoli l. 1828.) bila vidna *skrivališča za topove*. Edni trdijo, da je to delo Bočkajovih vojakov, a drugi jih postavljajo v čas Matije Korvina.

To naštevanje pa je s tem niti ne končano. Zgodovinsko pitanje benediktinske opatije „Borchi“ pri Bedeniki ešče ostane nerešeno. Skrbno iskanje zgodovinskih vretin zna prinesti tudi druga odkritja.

Na konci se človeki vsili pitanje, ka je bilo za vzroka, da je na tak malom kraji, kak je naša Slovenska krajina, prepadnolo telko kapel i cerkev. Če preglednemo vesi, v šterih so stale te kapele i cerkve, pridemo do spoznanja, da so skoro vsi ti kraji, vse te vesi dédenšnji po velkoj večini luteranske: Veščica, Pužavci, Selo, Bodonci, Križevci, Kuštanovci, Hodoš, Domanjšovci, Šalovci; celo v štirih teh vesnicaj so dnes luteranske cerkve (Bodonci, Križevci, Hodoš i Domanjšovci). Iz toga sledi tudi jasen odgovor. Törki so prizadejali vsem našim cerkvam i kapelam težki vdarec, a šče vekšo škodo so napravile toti krščanske, liki divje trume krucov, s pomočjov šterih so si kalvinski i luteranski predikanti prisvojili naše katoličanske cerkve i štere trume so cerkve ne samo onečastile, nego so najlepše spômenke umetjosti na divjaški način poškodüvale. Reformacija ali takzvana „verska prenovitev“ je — s törskim napadom združena — za stoletja nazaj vrgla našo kulturo, ka nišče nemre tajiti.

Po prestanom vihéri törskih bojn i verske novotarije so začnoli naši predniki na velko popravlati poškodüvane, spožgane i spodrete cerkve pa kapele. V krajaj, gde so bili verniki katoličani, so cerkve i kapele popravili, ali namesto starih nove zozidali — i zato so se občüvale do dnešnjega dneva. V vesnicaj pa, gde se je vkoreninilo nanovo vpelano luteranstvo, so cerkve i kapele ostale v takšem stanji, v kakšem jih je püstilo 17. stoletje. Prepüščene same sebi je zob časa počasi glodao, dokeč jih je ne zbrisao iz površja te krajine.

Alija Žečirovič

slastičarna
v Murski Soboti

Nüdj vsaki den friško pecivo,
kak tudi torte za gostüvanje i
godovanje po fal ceni

Zvonarovo srce.

Vnogo cerkev i kapel je v našoj lepoj Slovenskoj Krajini, Vse te cerkve i kapele pa majo svoj stolp z ednim ali večimi zvonovi. Zato je tudi vnogo zvonarov, ki zvonijo večkrat z lepimi zvonovi. Jako lepa je zvonarova služba. Komaj zajtra stane, že se napoti proti zvoniki, proti svojim dragim zvonovom i zvonu Angelski pozdrav, pozdrav Mariji, Kralici vseh src. Potem podnevi se šče večkrat povrne k zvonovom i z njimi oznanjuje ljudem vesele i žalostne glasove. Mogoče eden ali drugi zvonar niti ne pomisli, ka zvon, zakaj zvon, jiki vleče za vože samo tak iz navade, ar je prišla vura zvonjenja ali pa more vršiti svojo dužnost.

Kak lepa je pesem zvonov, zna samo on, ki več let ne čuje zvonjenja. Zvonovi nas zovejo, da pozdravimo našo nebesko Mater z angelskom pozdravom; zvonovi nas zovejo k molitvi, k meši, k krščanskomi navuki, k predgi; zvonovi nam oznanjujejo sveto povdiganje, v petek Jezušovo smrt; zvonovi prosijo i molijo proti toči, proti ognji i tolažijo ob smrtnoj viiri. Prle kak nas bodo po smrti zakopali v hladno zemlo, nam bodo zvonovi zaspevali zadnjo pesem v slovo.

Tudi zvonar bi morao isto delati kak zvonovi, gda zvon. Njegovo srce bi moglo pozdravlati Marijo, moliti, se veseliti na svetke, tolažiti ob smrti. Zvonarska služba je sveta, zvonar opravlja sveto delo, kda zvon!

Eti v misijonaj nega zvonarov i zvonov takših kak v Slovenskoj Krajini. Tü nemamo niti lepih cerkev i kapel z lepimi törnami. Na Japonskom so vse cerkve

Okolica Sobote: slikao Jakob Karol, akad. slikar, profesor na gimnaziji v Soboti.

male, lesene, brezi zvonika i tudi brezi zvonov. Paganske pagode navadno majo neke vrste zvon obešeni na štiri trame. Ti zvonovi izgledajo kak kakši veliki lonci i se ne zvonijo kak naši, liki se more po njih tučiti z velikim lesenimi kladjom. Vseedno pa se glas te poganskih zvonov čuje precí delec.

Pred par meseci sam čteo lepo pripoved od ednoga japonskoga zvonara, ki je prvič zvonio v svojem življenji. To je bio mladi bonc Sejbo po ime-

Poleg nekoga jezera na Japonskom je stala edna stara pagoda (poganska molitvenica) i poleg nje je bio obešeni na štiraj tramaj velki zvon, od šteroga so pripovedavali, da se čuje v mirnom vremeni 25 km. delec na vse kraje. V staroj pagodi je živo Sejbo s svojim stricom, ki je bio bonc (poganski duhovnik) i njeni čuvar. Sejbo je bio šče dečak brez oče i matere, star okoli dvanaajst let i je že za mlada vsigdar živo pri strici, pri šterom se je večio za bonca.

Vsako zajtro ino vsaki večer je stari bonc tukeo po velkom zvonu, ali kak je sam pravo, je zvonio i zajtra zvao svetli den, večer pa mirni mesec in trepetajoče zvezde.

Gda bom jes velki, bom tudi jes zvonio, kak zdaj stric*, si je mislo mali Sejbo i gledao stoječki strica, ki je plezo na stari stolp. Večkrat je tudi poprosio: „Dragi striček, daj, da bom tudi jes zvonio, pusti me bar ednok k zvonu, samo ednok.“ Ali stric se ne dao preprositi. Niti dobre reči ne privoščo svojim vajenci: „Norc, ti si šče preslab, da bi mogeo zvoniti. Ti si šče premali, da bi znao dobro tučiti po zvonu. Tebi zvon ne bi spevao, liki ropotao“.

Tisto sprotoletje pa je Sejbo dopuno dvanaajsto leto. I minolo je leto, minola

je jesen i prišla je mrzla zima, starci bonci pa šće ne pišto Sejboja k zvoni. Pristisno je mraz i stric je postao betežasti tak, da se šće komaj vlačo zvonit. Bio je vsigdar v smrtnoj nevarnost, gda je mogeo iti po spotretoj lestvici do zvona. „Striček, dovoli mi, da bar zdaj jes zvonim! Poglej, ti si betežasti i preslab, da bi se vlačo do zvona.“ Tak je proso Sejbo vsaki den, toda stric se šće ne dao preprositi.

Naednok pa je pritisnola šće hujša zima, mraz jo bio takši, da stari stric več ne mogeo stanoti. Zajtra so ljudje zaman čakali na znani zvonov glas. Zvon je žalostno mučao, kak bi šteo pokazati svojo žalost za svojim dugoletnim prijatelom, ki je betežen ležao na slamnatih preprogah v staroj pagodi. Nikdar šće ne nehao zvonjenja, ali dnes so ga noge ne več gor držale. Pozvao je Sejboja i ga poslao k posebnomi krojači, ki njemu je zašio lepo, novo, čarno obleko kak jo nosijo bonci vekše svetke.

Gda se je Sejbo vrno v novoj obleki, njemu je pravo: „Dnes boš šo ti zvonit. Večer boš zvonio s „svetim zvonom“, zato si dobro zapomli reči, štere ti zdaj povem: „Gda boš plezao po lestvici k zvoni, si moreš misliti, da ideš pred sam boži prestol; gda boš vzeo v roke „sveto kladje“ i boš šteo vdariti po zvoni, si moreš misliti, da stojiš pred Bogom samim; gda boš vdaro po zvoni, te more biti tvoje srce čisto i lepo kak je čisti i lepi mesec na modrom nebi. Samo s srcom brez greha smeš pozvoniti, ar či bo tvoje srce megleno, oblačno, bo tudi zvonov glas grdi, megleni, či pa bo tvoje srce čisto, bo tudi zvonov glas čisti i lepi.“

Večer je Sejbo odišeo na stolp k zvoni. Na nebi je sveto blede mesec i se je vido kak kakši velki blede cvet med vno-gimi menšimi cvetovi med zvezdicami. Skrivnostno jo stala na pol podrta pagoda poleg jezera i njene temne sence so se boječe potap-lale v mirnoj vodi, Sejbo je stopo pred zvon, se spomno stricovih reči pa se začeo kesati vseh svojih grehov. Mogo si je očistiti srce, da bi zvon lepše spevao. Nato je s strepetajočov rokov segno po svetom kladji, je šće ednok obžalüvao svoje grehe i potom začeo počasi vdarjati po zvoni.

I zvon je milo zaspevao: Bim, bom, bim, bom, bim, bom... Mirno se je širio glas zvona po velkom jezeri v tiho noć i odmevao proti svetlim zvezdicam pa ble-domi meseci.

Cesta v Odrancih. Slikao Sagadin Albin z Beltinec.

Slavolok na Cankovi, pri šterom je sprejela fara svojega novomešnika č. g. Zelko Antona, siroto brez očie i matere.

Nikelko kilometrov bole proti sevri kre jezerskoga brega je stala mala lese-na hišica. V njoj je živo dečko, po imeni Sankiči, s svojov materjov. Oba sta bila

velkiva siromaka. Mala njivica poleg lesene kučice njima je ne dala niti telko, da bi mogla brez gladi živeti bar eden dan.

Ravno v tistom časi, gda je Sejbo šo zvonit, je Sankiči skočo v mali čun i se ž njim odpelao od doma proti drugomi kraji jezera. Skrivoma je zapušto svojo drago mater i si šteo končati svoje mlado življenje v ednom ognjeniki.

Gda je tak žalostno veslao proti smrti, se je večkrat trepetajoč obračao proti svojemi domi. Ve je njegova mati mirno spala v nizkoj kuči i šče ne znala, da njej je pobegno sin. Naednok se je pa v materinom okni pokazao posvet. Sankiči je gledao oddaleč te posvet, se bridko razjokao, a se ne vrno k materi. Potom je megla zakrila tudi tisti posvet i Sankiči je gledao samo proti gorečoj gori, ki ga bo rešila vseh nevol.

Prevozo je že dobre štiri kilometre. I zdaj se zasliši iz daljave jako dobro glas velkoga zvona: Bim, bom, bim, bom . . .

Sejbo je zvonio s čistim srcem i zato je zvon zvonio tak tužno i tak lepo. Te se je tudi Sankiči spomno, da sta prešnji večer z materjov poslišala zvonjenje staroga bonca. Zamislo se je: „Nocoj je moja draga mati sama, tudi zutra bo sama... pojutrišnjem .., vsigdar ostane sama .. Zvon bo žalostno zvonio i ona bo jokala za zgubljenim sinom... Eh, dnes je žmetno delala ves den, zato zagvišno spi i ne posliša zvonjenja.“

„Bim, bom, bim, bom...“ je zvonio zvon i njegov glas je postajao bole tužen i žalosten.

Sankiči pa je znova pomislo na svojo mater: „Mogoče ne spi, mogoče je že opazila, da sem pobegno .., mogoče prav zdaj žalostno joče...“

Pri toj misli je stavo čun i se šteo povrniti domo, ali mrzeo zimski veter njemi je zatulo okoli vuh: „Mati spi; strahotopec idi nazaj i reši se vseh nevol; ne misli na mater! Naprej!“ Palik je prijeo za veslo i porino čun proti ognjeniki

Sejbo pa je tretjič pozvonio i glas zvona se je toplo razlegao v mrzlo noč. Zdaj je zvon spopevao šče bole lübeznivo i proseče: „Bim, bom, bim, bom...“

Sankiči je stavo čun: „Dnes zvon nenavadno lepo speva, prle šče nikdar nespevao tak proseče i tužno. Moja mati se je zagvišno zbüdjila i posliša to nenavadno zvonjenje. Najhitrej je že tudi zapazila, da me nega doma...“ Pri tom novom spomini na dom i na mater, so njemi stopile skuze v oči i je začeo jokati. Iz staroga stolpa pa je „sveti zvon“ milo zvao: „Bim, bom; vrni se; bim, bom; pridi, pridi; bim, bom...“

„Ne smem zapustiti drage matere same, in smem pobegniti z doma, moram

se vrniti!“ je skleno Sankiči, gda je poslišao milo zvonjenje. Obrno je ladjico i začeo hitro veslati proti domi, k materi. Obžalüvanje i novo vüpanje sta njemi napunjavali prazno i zdvojeno srce.

Od deleč se je zalesketao v megli droben posvet iz materinoga okna. Sankiči je hitro priveslao do brega, skočo z ladjice i se vrno k materi.

Mati ne spala, liki je sedela pri maloј pečici, poslišala skrivnostno zvonjenje, na tihom molila i čakala na sina, Sankiči je odpro dveri, skočo k materi, jo obino i zajokao: „Mati, draga mati, odpüsti mi...!“ Mati pa ne izgovorila niti reči, liki ga je samo lübeznivo pobožala po mrzлом lici.

* * *

„Bim, bom, bim, bom...“ je odspevao zvon i Sejbo se je veselo vrno v pagodo k betežnomi strici. Tüdi stari bonc ne spao, liki je sedeč poslišao Sejbojevo lepo zvonjenje. „Prav lepo si zvonio... krasno... glas je bio tak čist... i tak tužno

Mati akad. slikara Jakob Karola, najlepše delo sinovino.

ino proseče je speval o zvon... celo toplo mi je postalo, zdaj je pa pali mrzlo i me zebe vsepovsedi". Tak je gučao stric i stisno Sejbojove mrzle roke.

Naskori nato je Sejbo z veselim srcem mirno zaspao i njegovo čisto srce je zasenjalo prvič v življenji krasno i milo pesem od „svetoga zvona“, ki je prinašao mir v nemirna srca i zvao grešnike k pokori, kesanji i pravičnosti.

* * *

Zvonarje vnegokrat zvonijo i zvonovi popevajo pesem prosečo i vabijo i zavajajo: „Nazaj...! Vrni se!“ Tudi Sankičov je vnogo, ki so zapustili cerkev, ki so zapustili svoj dom, ki so pobegnoli od svoje matere. Zvonovi zvonijo i vabijo, toda vnogo jih nešče poslušati prosečih glasov domačih zvonov. Raj idejo proti gorečemi gobci ognjenika, proti smrti. Zvonovi pa milo prusijo: „Bim, bom, vrni se, bim, bom, pridil!“ Mogoče pa tudi zvonarje ne zvonijo vsigdar s čistim srcem, kak je zvonio Sejbo.

Zvonarje, naj bo vaše srce čisto kak Sejbovo i bo vaše zvonjenje tudi lepo, milo i tak močno, da se bo slišalo do drugoga konca sveta, sem do Japonske.

Bim, bom, bim, bom...

ANTOLIN AUGUSTIN,
misijonar, Tokyo, Japonsko.

Ka se je zgodilo leta 1939?

Živemo v zgodovinskih časaj, kakših ne pomli zgodovina človeštva. Dogodki se menjajo tak naglo, da komaj pridemo k sapi. Bog vdarja človeštvo zato, ka je to od njega odstopilo i se pokvarilo. Da bi nazaj prišlo k Bogi, je te smileni oča pokori po strašnih poskušnjaj. O da bi spoznao grešni svet njegovo lubezen, i se vrgeo v njegovo lubeče naroče.

Bojna v Španiji se je dokončala. Francija, ki je pomagala rdečim, se je streznila i nesamo, ka se je približala Franca generala vladi, nego je doma razpustila komunistično stranko i komunistične poslance zavolo veleizdajstva pred sod postavila. Ti največši krivci so pa spovujšli prek meje v inostranstvo.

Boji med Kitajci i Japonci so trpeli celo leto, Japonska je vzela pod svojo oblast velike kitajske pokrajine a premagati kitajskoga odpora ne mogla.

Tak pravi pregovor, ka tek med jelom pride. Vistinito se je te pregovor v zgodovini Češke. Nemci so prvotno zahtevali samo Sudetske nemške pokrajine iz Češke i konferenca v Müncheni je določila nove meje Češkoj. A te meje neso zavarvale Češke, nemška vojska je zasedla celo Češko i Moravsko i nad slobodnov, češkov državov je Nemčija razglasila, da je postala njeni protektorat. Od Češke se je pa odtrgala Slovaška i postala samostojna mala država. Mogla je pa privoliti, da si Nemci v njej gradijo trdnjave i v teh držijo svojo vojsko. Po smrti Hlinke, voditelja slovaškoga naroda, vodi Slovake duhovnik dr. Tiso, ki je zvoljen za predsednika Slovaške republike. Hlinko je slovaški narod bridko objokao i dao njegovo telo odkopati i ga pripelati v slovaški mauzulej v Bratislavi.

Septembra meseca se je vužgala znova svetovna morija. Nemčija je zahtevala, naj njej Polska odstopi Gdank (Danzig) i pot kre morja. Polska je bila pripravljena se pogajati, a pred pogajanjem je Nemčija napovedala bojno Polskoj, to premagala, porušila z bombami i tanki, čeravno so se Polaki junaško borili. Vojaško vodstvo so meli slabo i ne so bili pripravljeni na boj te, gda Nemčija svojo vojska mobilizirala. Pa če ne pride proti Polskoj nazluk obstojećoj

nenapadalnoj pogodbi med Polskov i Rusijov, Rusija Nemčiji na pomoč, Polakov Nemci ne bi mogli premagati. To je najbolje pokazala glavno mesto Polske Varšava, štera se je tjedne krčevito branilo proti Nemcom i pred štere stenov so vnogi desetjezeri Nemcov najšli smrt. Varšava se je predala samo zato, ar ne mela več živeža i ar so jo nemške bombe v velikom deli porušile. Po obstoječoj pogodbi sta Francija i Anglija pristopile Polskoj na pomoč i začele boj proti Nemčiji. Boji trpijo najbolje na morji, kde se potapljajo ladje edne i druge strani pa v zraki, gde se zračne ladje i letala obstrevajo i vničavajo. Med francoskov i nemškov mejov stojijo angleške i francoske čete, k šterim se je pridružila pobegla polska vojska z 60.000 vojaki kak tudi češke i austrijske legije.

Polsko sta si Nemčija i Rusija razdelili. Pod Rusijo je prišlo 11 milijon katoličanov, štere grozovito preganjajo boljševiki. Vnogi streljeni i zaprti, zaprt je celo 80 letni ukrajinski nadškof Stepinsky, šteroga so v Rusijo odegнали i ne znati kam zaprli. Ropi so vsakdenešnja prikazen, na milijone boljševističnih spisov se širi med narod, šteromi se jemle najdragši kinč, vera, Bog.

Za Polskov so prišle na red baltske države: Latva, Litva i Estonija, štere so mogle podpisati z Rusijov pogodbo, v smisli štere so Rusiji dovolile, da gradi kre morja trdnjave i da drži en del svoje vojske v teh državaj. Od Polske odtrgano mesto Vilno so Rusi izročili Litvi.

Nemčija je ponudila po zasedbi Polske mir, šteroga pa Anglija i Francija nesta sprejele, ar dokeč de nemška vojska na Polskom, od mira ne more biti guča. Vse vojskuvajoče države so pripravlene na dugo bojno, štere konec naj bi bio zmaga za edno ali drugo stran. Ostale države so izpovedale nepristranost i se neščejo v boj vpletati i so pripravlene svojo sloboščino braniti. Amerika je tudi razglasila svojo nepristranost, a sledkar je parlament te zakon spremeno i zdaj Amerika lejko dobavlja orožje državam, štere je naročijo i plačajo.

Nov. 8. so v Müncheni zvršili atentat na Hitlera. Hitler je par minut pred njimi odpotüvao, mrtvih je več lüdi i dosta ranjenih.

V toj strašnoj zmešnjavi, štere konca še ne viditi, prosimo Šmileno Srce Jezušovo, naj ono premaga grešni svet, najžono zmaga.

Kmetovalci!

ŠIFTAR LUDVIK

tovarna perila

MURSKA SOBOTA

Umetna gnojila, klajno vapno, sredstva za škropljenje sadnoga drevja držim stalno v zalogi po niskih konkurenčnih cenaj.

Matjašec Janez,

trgovina z meš.
blagom.

Lendava.

SENJE

v Slovenskoj Krajini.

Beltinci: (živ. i kram.) 20. januar., 20. febr., 25. aprila, 15. julija, 5. nov. Proščenje 27. junija.

Boğojina: (živ. i kram.) 15. februar, 20. marca, 19. maja, 20. julija, 4. sept. i 16. november.

Cankova: (živ. i kram.) Ponedelek po cvetnoj nedeli, ponedelek po sv. Trojstva nedeli, 24. sept. i 11. november.

Črensovc: (živ.) 14. marca; (živ. i kram.) v ponedelek po 3. maji, v ponedelek po 14. septembru i 20. oktobra.

Dobrovnik: (živ. i kram.) v tork pred Vüzmom, prvi ponedelek pred Telovim, na Jakobovo i 20. septembra.

Lendava: (konj. živ. i kram.) 25. januara, 16. februara, v četrtek po tretjoj postnoj nedeli, na Velki četrtek, v ponedelek po Risalaj, 28. julija, 28. augusta, 28. septembra, 28. oktobra i v četrtek pred Božičom. Vsaki tork svinjsko senje. Če na te den spadne svetek, se senje vrši na drugi den, tak tudi, če veliko senje spadne na tork, se svinjsko senje tudi te den vrši.

Dokležovje: (konj. živ. i drobno) 18. junija. Proščenje 21. augusta.

Dolenci: (drobno) na Telovo i 6. decembra.

Grad (G. Lendava): 28. marca, 21. junija, 16. augusta, 29. septembra i 30. novembra.

Hodoš: (živ. i kram.) 10. marca, 5. julija, 19. augusta i 5. oktobra.

Križevci: (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija i 27. oktobra, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Če spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.

Kuzma: (kram.) na Križni četrtek.

Krog: [kramarsko] 4. maja.

Marijanci: [živ. i kram.] 6. maja, 9. augusta i 23. oktobra.

Sobota: Prvi ponedlek januara živinsko senje, prvi ponedlek februara živ. i kram., prvi ponedlek marca živ. i kram., prvi ponedlek aprila živ., prvi pond. maja živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi ponedlek julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi ponedlek novemb. živ. 6. dec. živ. i kram. Če spadne na prvi ponedlek svetek, se vrši senje na drugi den.

Petrovc: [kram.] na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. sept., 28. okt.

Pužavci: [kramarsko] 13. julija.

Puconci: [živ. i kram.] 28. maja, 10. julija, 10. septembra i 10. novembra.

Prosenjakovci: [živ. i kram.] 15. marc, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.

Rakičan: [živ.] 26. marca, v tork pred Risali, 2. julija, 16. augusta i 8. okt.

Selo: (kram.) prvo nedelo po Srpnio Mariji i na Miklošovo.

Sv. Benedik: (kram.) pred pepelnico, po postni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred Božičom vsikdar v ponedlek.

Sv. Sebeštan: (kram.) 20. jan., 2. nedela po vüzmi, 15. jun. i 21. dec.

Tišina: (živ. i kram.) 10. apr., 7. sept.

Turnišče: (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drugi pond. po Vüzmi, v četrtek pred Risali, 12. junija, v pond. pred Vel. mešov, drugi den po Maloj meši, 4. okt. i vsaki četrtek svinjsko senje. Če na te den spadne svetek, se senje vrši na drugi den.

Srez Ljutomer.

Ljutomer: živ. senje 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. aug., 12. nov. Kram. i živ. senje: 11. febr., 11. marc., 13. maja; tudi konjsko, 16. sept., 17. dec; samo konj. i živ. senje: 14. okt.

Cven: 7. septembra.

Gor. Radgona: 3. febr., 25. maja, 10. augusta, 15. novembra.

Negova: 8. septembra.

Sv. Peter: 17. jan., 30. jun., 21. sept.

Sv. Križ: Ponedlek po tihoj nedeli, 3. maja, 26. julija, 6. novembra.

Mala Nedelja: v četrtek pred nedelov sv. Trojstva, 21. oktobra.

Verzej: 6. maja, 29. sept. i 30. nov.

Sv. Duh: 24. augusta, 13. dec.

Medjimurje.

Čakovec: 3. febr., na cvetni pond., 30. jun., 3. aug., 13. okt., 25. nov., Tensko senje vsako sredo. Mesečno vsako prvo sredo v meseci.

Draškovec: V sredo po Jürjovom, 7. i 16. augusta i 11. novembra.

Kotoriba: 9. marca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.

M. Središče: 1. maja, 26. junija, 19. augusta i 26. oktobra.

Nedelišče: 10. marca, 15. apr., 16. jun., v pond. po angel. nedeli, 12. aug., 1. sept., 16. okt., 11. nov. i 13. dec.

Prelog: na fašen. tork, v tork po Ris. v tork po sv. Jakob., v tork po sv. Lukači.

Razkrižje: na bejo sredo, 16. maja, 24. junija i 10. augusta.

Sv. Jelena: 16. febr., 22. maja, 18. julija i 22. septembra.

Sv. Martin: 24. apr., 13. jun. i 12. nov.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Den püšča- nja	Skoti nam				Den püšča- nja	Skoti nam				Den püšča- nja	Skoti nam			
	kobila	krava	ovca	svinja		kobila	krava	ovca	svinja		kobila	krava	ovca	svinja
Jan. 1	Dec. 2	Okt. 3	Jun. 4	Apr. 2	Maj 1	Apr. 1	Febr. 5	Okt. 2	Aug. 21	Sept. 3	Aug. 3	Jun. 9	Febr. 3	Dec. 23
5	6	12	9	23	5	5	9	6	25	6	7	13	7	27
9	10	16	12	Maj. 17	9	9	13	10	30	10	11	17	11	31
13	14	20	16	5	13	13	17	14	Sept. 2	14	15	21	15	Jan. 4
17	18	24	20	9	17	17	21	18	6	18	19	25	19	8
21	22	26	24	13	21	21	25	22	10	22	23	29	23	12
23	26	Nov. 1	28	17	25	25	Marc. 1	26	14	26	27	Jul. 3	27	16
29	30	5	Jul. 2	21	29	29	5	30	18	30	31	7	Marc. 3	20
Febr. 2	Jan. 3	9	6	25	Jun. 2	Maj 3	9	Nov. 3	22	Okt. 4	Sept. 4	11	7	24
6	7	13	10	29	6	7	13	7	26	8	8	15	11	28
10	11	17	14	Jun. 2	10	11	17	11	30	12	12	19	15	Febr. 1
14	15	21	18	6	14	15	21	15	Okt. 4	16	16	23	19	5
18	19	25	22	10	18	19	25	19	8	20	20	27	23	9
22	23	30	26	14	22	23	29	23	12	24	24	31	27	13
26	27	Dec. 3	30	18	26	27	Apr. 2	27	16	28	28	Aug. 4	31	17
30	31	7	Aug. 3	22	30	31	6	Dec. 1	20	Nov. 1	Okt. 2	8	Apr. 4	21
Marc 2	Febr. 4	11	7	26	Jul. 4	Jun. 4	10	6	24	Nov. 5	6	12	8	25
6	8	15	11	30	8	8	14	9	28	9	10	16	12	Marc 1
10	12	19	15	Jul. 4	12	12	18	12	Nov. 1	13	14	20	16	5
14	16	23	19	8	16	16	22	16	5	17	18	24	20	9
18	20	27	23	12	20	20	26	20	9	21	22	28	24	13
22	24	31	27	16	24	24	30	24	13	25	26	Sept. 1	28	17
26	28	Jan. 4	31	20	28	28	Maj 4	28	17	29	30	5	Maj 3	21
Apr. 3	Marc 4	8	Sept. 4	24	Aug. 1	Jul. 1	8	Jan. 2	21	Dec. 3	Nov. 3	9	6	25
7	8	12	8	28	5	6	12	6	25	7	7	13	10	29
11	12	16	12	Aug. 1	9	10	16	10	29	11	11	17	14	Apr. 2
15	16	20	16	5	13	14	20	13	Dec. 3	15	15	21	18	6
19	20	24	20	9	17	18	24	18	7	19	19	25	22	10
23	24	29	24	10	21	22	28	22	11	23	23	29	26	14
27	28	Febr. 1	26	18	25	26	Jun. 1	26	15	27	27	Okt. 3	30	18
					29	30	5	30	19	31	Dec. 1	7	Jun. 3	

TIVAR OBLEKE

OBLEČEJO CELO VAŠO DRUŽINO OD GLAVE DO PETE!!!

Stalna in velika zaloga vseh vrst letnih in zimskih oblek, spomladanskih in zimskih plaščev za deco in odrasle, za moške in ženske **cajgori in štoiiov**. V veliki izbiri so stalno na zalogi svetovno znani pravi garantirani nepremočljivi „**TIVAR HUBERTUSI**“. — Tam se dobi tudi vse vrste kratko in pleteno blago, kak **kape, srajce, nogavice za moške in ženske, fino žensko svileni in pamučno perilo, moški in ženski puloveri (štrikani kaputi), deke (koce)**. Ročna dela: zavesa, namizni prtji in postelnjaki. — Prepričajte se o solidni postrežbi in nizkih cenah sami z ogledom blaga brezobvezno za nakup kajti: **Tvorniško niske cene imajo TIVAR OBLEKE!**

TIVAR OBLEKE
MURSKA SOBOTA **LENDAVSKA CESTA 2 a.**
(prek od pošte)

SCHVARZ EDVARD

TRGOVINA Z ŽITOM IN DEŽELNIMI PRIDELKI

D. Lendava

Kupuje vse deželne pridelke po dnevni ceni.

VSE ŠOLSKE POTREBŠČINE

kakor: knjige, zvezke, beležnice, mape, svinčnike, navadna in nalivna peresa, peresnike, radirke, risalna orodja, ravnila, trikotnike, tuše, črnilo, barve, nahrbtnike, aktovke, kakor tudi monopolske zvezke

Vam naiceneje nudi

KNJIGARNA, BALKANJI E. - D. LENDAVA
LASTNIK: BALKANJI ALEKS

OBČINSKA HRANILNICA

MURSKA SOBOTA

TELEFON ŠTEV. 34.
ČEK. RAČ. ŠT. 14.891.

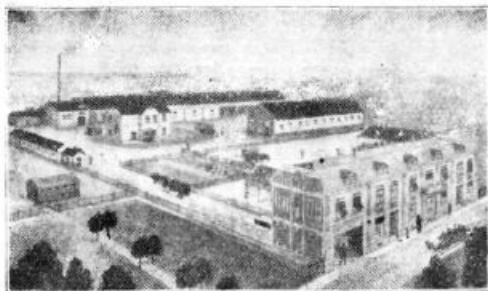
Edini pupilarno varni zavod v Prekmurji.

Za hranilne vloge i sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči velika občina Murska Sobota z vsem svojim premoženjem i z vsov svojov davčnov močjov, zato se tudi arvinski penezi i občinski fondi samo tu morejo vložiti. Sprejme vloge na hranilne knjižice i v tekočem računi pa je obrestuje najugodnej. Daje posojila proti vknjižbi i na poroštvo (na grünt i na karto bijanko z kezešmi.)

DOVOLJAVA VSAKOVRSNE KREDITE

(lombardne, menično-eskomptne, kontokorentne) na primerne garancije.

Opravla tudi vse druge v penezno stroko spadajoče transakcije najkulantnej.

NAJMODERNEJŠA

FABRIKA MESNATI IZDELKOV IN MESNATI KONZERV.

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA

TELEFON ŠTEV. 8.

PRODAJALNE:

Maribor, Glavni trg št. 16. — Maribor, Aleksandrova cesta št. 19. — Celje, Kralja Petra cesta št. 13. — Gornja Radgona.

Delajo se vsake vrste klobase, salami, kak tudi vsefele
prekajeno meso in konzerve.

EKSPORT

SVINJ, TELEC, GOVENSKE ŽIVINE IN MESA.

Dobi se mast I. vrste v kištah od 25 kg. in v vrečah od 1 in $\frac{1}{2}$ kg.

NAJNIŽIŠA CENA IN NAJBOGŠA KVALITETA

Za delavce ocverke, Braunsveiger, svinjske nože i. t. d.

TOLENKO

IVAN

ODRANCI

priporoča svojo trgovino z bogatov založbov vsakovrstnega blaga. — Dobra vsebina, niske cene.

KOCET IVANA

TRGOVINA

V ČRENŠOVCIH

je daleč naokoli znana, da se v njej dobi vse za domačo potrebo po zmernih cenah tak za gospodarstvo, kak za obrt. ◀

Peter Osterc

Beltinci

priporoča cenj. občinstvu vse vrste železja za zgradbo i obrt, cement, vapno, deske ino ves ostali stavbeni material i razno orodje. Nadale velika izbira manufakturnoga blaga, svile, vse vrste platna, izgotovljene obleke i. t. d. po najnižji cenah.

Obrtniki popusti!

Vsa fotografska dela
Vam izvrši poceni i
prvovrstno

foto
Runc

Beltinci—M. Sobota.

se priporoča.

||

Pride tudi na dom.

KMETOVALCI!

Najbolše kose, srpe,
motike i polsko orodje,
tak tudi železnino -
ŠTOLARJE!

Okove za pohištvo i
stavbe, zložljive za okna,
orodje, farbe, firmeis
GOSPODINJE!

Kuhinjsko posodo,
jedilno orodje, vsakovrstne
štedilnike i peči

kupite najcenej v

Sukič Ludvika

trgovini z železom,
barbami i glaževinov

Murska Sobota

Radg. c. - prek od Štivanja.

Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci nalagajo svoje penenze pri

Kmečkoj posojilnici

R. Z. Z. N. Z.

v M. Soboti - Cerkevna cesta št. 5.

Telefon št. 62.

V lastnoj hiši prek od birovije

Ček. r. št. 15.229.

Kmetje, ta gasa je veša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice i na tekoči račun ino je obrestuje najbolše. Hranilne vloge znašajo dozdej prek osem milijonov dinarov (8.000.000 Din.) Za te vloge je dobrega stanja poleg lasne hiše do 65.000.000 Din. Promet je znašao v preminočem 1939. leti Din. 24.000.000, ali z rečjov povedano: dvajstih milijon dinarov.

Novih vlog ma naš zavod prek 2.000.000 dinarov, ki se vsaki čas na zahtevo vlagatelja izplačajo.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo tudi v tekočem računi. Posojila davle po niskoj obrestnoj meri. Rentni davek od interesa za hranilne vloge plača posojilnica sama iz svojega. Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci ne smete se spozabiti z te gase, štera v stiski podpira naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, gde te poslušeni po svojoj volji!

Prvle, kak bi kaj kupil, si poglednite trgovino

WEISS ŽIGE

V LENDAVI

I v M. SOBOTI, Aleksandrova c. 17. (poleg trg. Bata)

Na zalogi mamō vse vrste zimske kratke i duge moške kapute, nepremočlive moške, ženske i dečje „HUBERTUS“ plašče, duge ženske kapute, vse vrste moških i dečjih oblek. Velika izbira hob. Mamō vse vrste kamgarov, štofov i caigov.

Obleke izdelavamo tudi po meri, točno i solidno.

Pridite i si vse to lahko poglednete, brezi toga, da bi vas silili za nakup.